

Uradni list

Evropske unije

C 164

Zvezek 48

5. julij 2005

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Obvestilo št.	Vsebina	Stran
	I <i>Informacije</i>	
		
	II <i>Pripravljalni akti</i>	
	Odbor regij	
	58. plenarno zasedanje 23. in 24. februarja 2005	
2005/C 164/01	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu Parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — obvladovanje tveganja poplav — preprečevanje poplav, varstvo pred poplavami in ublažitve poplav	1
2005/C 164/02	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Gradnja naše skupne prihodnosti: politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije 2007–2013	4
2005/C 164/03	Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Sveta o podpori za razvoj podeželja Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)	18
2005/C 164/04	Mnenje Odbora regij o Predlogu za uredbo Sveta o Evropskem skladu za ribištvo	31
2005/C 164/05	Mnenje Odbora regij o — predlogu za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem socialnem skladu in — predlogu za sklep Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa Skupnosti za zaposlovanje in socialno solidarnost — PROGRESS	48
2005/C 164/06	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o beli knjigi o storitvah splošnega pomena	53

SL

Cena:
18 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

2005/C 164/07	Mnenje Odbora regij o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o celostnem akcijskem programu na področju vseživljenjskega učenja	59
2005/C 164/08	Mnenje Odbora regij o predlogu Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa „Kultura 2007“ (2007-2013)	65
2005/C 164/09	Mnenje Odbora regij o „Predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju programa pomoči evropskemu avdiovizualnemu sektorju (Media 2007)“	76
2005/C 164/10	Mnenje Odbora regij o vplivih politike EU na področju kemikalij na evropska mesta in regije	78
2005/C 164/11	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o socialni razsežnosti globalizacije — prispevek politike EU k širjenju koristi za vse	82
2005/C 164/12	Resolucija Odbora regij o delovnem programu Evropske Komisije in prednostnih nalogah Odbora regij v letu 2005	87
2005/C 164/13	Resolucija Odbora regij o oživitvi Lizbonske strategije	91

II

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

58. PLENARNO ZASEDANJE 23. IN 24. FEBRUARJA 2005

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu Parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — obvladovanje tveganja poplav — preprečevanje poplav, varstvo pred poplavami in ublažitve poplav

(2005/C 164/01)

ODBOR REGIJ JE,

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu, Evropskemu Parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — obvladovanje tveganja poplav — preprečevanje, varstvo in ublažitev (COM (2004) 472 final);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 12. julija 2004, da se o tej zadevi posvetuje z njo v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa predsednika Odbora regij z dne 26. maja 2004, da naroči Komisiji za trajnostni razvoj sestaviti mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju sklepov Sveta o obvladovanju poplav, sprejetih 14. oktobra 2004;

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu Komisije za Direktivo Sveta o ustanovitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (COM(1997) 49 final — Odbor regij 171/97 final ⁽¹⁾);

ob upoštevanju mnenja o sporočilu Komisije o šestem okoljskem akcijskem programu Evropske skupnosti „Okolje 2010: naša prihodnost, naša izbira — šesti okoljski akcijski program“ in predloga za sklep parlamenta in Sveta o okoljskem akcijskem programu 2001-2010 (COM(2001) 31 final — CdR 36/2001 fin ⁽²⁾);

ob upoštevanju resolucije o nedavnih katastrofah v Evropi, ki so jih povzročile poplave, in ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (CdR 294/2002 fin ⁽³⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja na lastno pobudo o obvladovanju in posledicah naravnih nesreč: vloga evropske strukturne politike (Odbor regij 104/2003 final ⁽⁴⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu Komisije za uredbo o ustanovitvi evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (COM(2004) 496 final — Odbor regij 62/2004 final);

⁽¹⁾ UL C 180, 11.6.1998, str. 38

⁽²⁾ UL C 357, 14.12.2001, str. 44

⁽³⁾ UL C 66, 19.3.2003, str. 26

⁽⁴⁾ UL C 256, 24.10.2003, str. 74

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja o finančnih perspektivah: Sporočilo Evropske komisije o grajenju naše skupne prihodnosti — izzivi politike in proračunska sredstva razširjene unije 2007-2013 (COM(2004) 101 final — Odbor regij 162/2004);

ob upoštevanju svojega mnenja (Odbor regij 299/2004 rev. 1), ki ga je njegova komisija za trajnostni razvoj sprejela dne 9. decembra 2004 (poročevalec: g. Aalderink, član izvršilnega odbora pokrajine Gelderland (NL/(ALDE)));

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA

- 1) Obvladovanje tveganja poplav je za evropske regije in mestne občine pomembno vprašanje. Številne regionalne in lokalne oblasti se morajo spopadati z nevarnostjo poplavljanja rek ali morja, da bi zaščitile in ohranile kakovost življenja za svoje prebivalce.
- 2) Glede na njihove različne regionalne značilnosti se lahko opredeli različne vrste poplav. Različni ukrepi so potrebni za zmanjšanje verjetnosti in učinka poplav. Zato je potreben regionalni pristop do obvladovanja tveganja poplav.
- 3) Reke in morja ne upoštevajo meja. Zato si je potrebno prizadevati za čezmejno sodelovanje med prebivalci in upravami na obalnih območjih in v celotnih povodjih rek. Bistvenega pomena je ustvariti občutek solidarnosti med ljudmi, ki jim poplave ne grozijo neposredno in tistimi, ki živijo na bregovih rek in obalnih območjih, ki jih poplave ogrožajo.

sprejel naslednje mnenje na svojem 58. plenarnem zasedanju 23. in 24. februarja 2005 (seji 23. februarja):

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **pozdravlja** bistvene poteze v Sporočilu Komisije in zlasti usklajen akcijski programa o varstvu pred poplavami ter poudarja, da so morja in reke dinamični sistemi, ki se jih ne more obvladovati s preprostimi ali sektorskimi ukrepi;

1.2 **razume**, da ukrepi za varstvo pred poplavami v eni regiji lahko vplivajo na poplavljanje v drugih regijah, ki ležijo ob reki navzdol ali navzgor. Zato je pomembno ugotoviti, kako ukrepi učinkujejo na celotno porečje. Vendar ta pristop ne sme privedi do predpisanih modelov, standardiziranih načrtov ali nadaljnje birokracije, saj se regionalne in lokalne oblasti zavedajo, da jih družijo raznolikost in ne enakost;

1.3 **se pa zaveda**, da ugotavljanje učinkov ukrepov v celotnem porečju zahteva minimalno število standardnih kazalcev. Ti kazalci dajejo možnost, da se ukrepi podrobno oblikujejo in uskladijo na mednarodni, nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Za zagotovitev fleksibilnosti bi bilo treba omogočiti spreminjanje standardnih kazalcev glede na okoliščine.

1.4 **poudarja**, da bi se morali državljani zavedati, da je pomembno upoštevati preventivne ukrepe tudi, ko ni zaznana nobena nevarnost. Zavezanost državljanov je zelo pomembna, saj so prav oni dejanski zastavonoše načela solidarnosti. To je zlasti pomembno za tiste državljane, ki živijo v porečjih, v katerih ni akutne ali potencialne nevarnosti poplavljanja, vendar so lahko deli teh območjih zlasti dovzetni za povzročanje površinskega odteka vode.

1.5 **upošteva**, da je Svet 14. oktobra 2004 sklenil, da bi se v okviru rednih sej Sveta direktorjev za vode Evropske unije akcijski program za varstvo pred poplavami moral pripraviti v sodelovanju z drugimi zainteresiranimi stranmi in zadevnimi strankami ter **poudarja**, da bi morale evropske regionalne in lokalne oblasti sodelovati pri pripravi tega akcijskega programa.

1.6 **spodbuja** in bi rad se aktivno udeležil spodbujanja regionalnih in lokalnih oblasti za oblikovanje načrtov pred letom 2007, ki bi se vnaprej skladali s novimi možnostmi Evropske unije za financiranje, ob upoštevanju, da uporaba finančne podpore Evropske unije pomeni, da se zahteva nacionalno, regionalno in lokalno finančno sodelovanje.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **meni**, da je nevarnost poplav skupni problem in bi se morala obravnavati na ravni celotnega območja povodja. Splošni cilj bi moral biti ustvarjanje občutka skupne odgovornosti in solidarnosti v porečju, da bi se upoštevalo celotno območje, ko bi se iskalo učinkovite ukrepe za boj proti grožnji poplavljanja na enem majhnem območju porečja.

2.2 **meni**, da je bistveno povečati ozaveščenost med vsemi zainteresiranimi stranmi v porečju, zagotovo pa na območjih po reki navzgor, ki niso ali so manj nagnjena k poplavljanju, vendar z rabo zemljišč prispevajo k povzročitvi površinskega odteka vode in **priporoča**, da se bi morale vse regionalne in lokalne oblasti v porečju aktivno udeleževati procesa načrtovanja preventivnih ukrepov.

2.3 **podpira** „porečni pristop“ kot enoten način dela, brez nobenih sektorskih izjem. Ta metoda se bo morala izvajati ob uporabi načela solidarnosti, ki ga odbor tudi **podpira**.

2.4 **verjame**, da bi lahko Center Evropske Komisije za spremljanje in informacije za civilno zaščito imel pomembno vlogo, poleg posredovanja informacij nacionalnim, regionalnim in lokalnim oblastem ter priporoča, da Center uvede dejavnosti, ki so usmerjene na povečanje ozaveščenosti tudi med zainteresiranimi stranmi, za splošno javnost in za industrijski sektor; za povečanje solidarnosti v celotnem porečju odbor priporoča, da Center ustanovi pobude za partnerstva v primeru poplav.

2.5 **verjame**, da se lahko samo s široko zastavljenim enotnim celostnim pristopom, ki obsega več sektorjev politik, doseže dolgoročno zaželen učinek, zato **predlaga**, da akcijski program za varstvo pred poplavami aktivno preuči večdisciplinaren razpon politik v zvezi z zemljo.

2.6 **poudarja** pomen izvajanja načela solidarnosti pri strategiji treh korakov, namreč zadrževanja, akumulacije in odvajanja vode. Pravilna raba zemljišč in sistemi za gospodarjenje z vodami lahko zmanjšajo število poplav velikih rek in zlasti majhnih rek. Primer take pravilne rabe je izkoristiti sposobnosti zemlje za akumulacijo vode, majhni vodni sistemi in majhna porečja kot rezervoarji dežja v teh elementih lahko zmanjšajo največje izlive v reke;

2.7 **svetuje** Komisiji, da določi dejavnosti, ki so potrebne za zmanjšanje učinka ali verjetnosti poplav, v akcijskem programu, ki vključuje sodelovanje na vseh administrativnih ravneh, ki jih to zadeva. Oblikovanje načrtov za obvladovanje

tveganja poplav ne sme z nezavzetim ravnanjem ovirati nobena država članica;

2.8 **predlaga**, da se za pripravo in podrobno uravnavanje ukrepov pri varstvu pred poplavami uporabijo delovne metode in načela iz okvirne direktive o vodah, ne da se pri tem poskuša spremeniti direktivo;

2.9 **verjame**, da bi se dolgoročno akcijski program za varstvo pred poplavami moral uskladiti z vsemi ukrepi, ki izhajajo iz okvirne direktive o vodah;

2.10 **odobrava** akcijski program za varstvo pred poplavami s kratkoročnimi in dolgoročnimi cilji. Kratkoročno je nujno, da se obstoječe pobude, zlasti tiste, usmerjene na izvajanje strukturnih ukrepov, nadaljujejo tudi v prihodnje. Regionalne in lokalne oblasti morajo narediti vse potrebno, da uresničijo konkretne ukrepe v okviru varstva pred poplavami pred začetkom izvajanja akcijskega programa.

2.11 **meni**, da je uspešnost akcijskega programa o varstvu pred poplavami tesno povezana z ustreznim financiranjem. To stališče se odraža v predlaganih finančnih perspektivah za obdobje 2007-2013 in v predlogih za Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad in Kohezijski sklad Evropske unije.

2.12 **izrecno podpira** metodo za ugotavljanje, širjenje in spodbujanje zglednih praktik, ki jo predlaga Komisija. Pri tem morajo biti razen držav članic udeležene regionalne in lokalne oblasti kot tudi vsi morebitno zainteresirani.

V Bruslju, 23. februarja 2005

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Gradnja naše skupne prihodnosti: politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije 2007–2013

(2005/C 164/02)

Odbor regij je

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Gradnja naše skupne prihodnosti: politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije 2007–2013“, COM(2004) 101 final;

OB UPOŠTEVANJU zaprosila Evropske komisije z dne 18. marca 2004 za mnenje v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in glede na protokol o sodelovanju med Evropsko komisijo in Odborom regij iz septembra 2001, ki Odbor regij spodbuja, da „pripravi strateške dokumente za pregled zadev, za katere Komisija meni, da so pomembne“;

OB UPOŠTEVANJU sklepa svojega predsednika z dne 26. maja 2004, da komisijo za politiko ozemeljske kohezije zaprosi za pripravo mnenja, in sklepa svojega predsedstva z dne 15. junija 2004, da ustanovi delovno skupino, ki bo poročevalcu pomagala pri pripravi dela;

OB UPOŠTEVANJU sklepov prve (7. julija 2004) in druge (16. novembra 2004) seje delovne skupine, ki je potekala v Bruslju, in prispevkov predstavnikov njegovih notranjih komisij;

OB UPOŠTEVANJU dopolnilnega sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o finančnih perspektivah 2007–2013, COM (2004) 487 final, katerega namen je bila priprava prvega sklopa podrobnih predlogov politike;

OB UPOŠTEVANJU poročila odbora za proračun Evropskega parlamenta o sporočilu Evropske komisije COM(2004) 101, A5-0268/2004, poročevalec: g. Terence Wynn; in dopolnilnega mnenja Odbora o regionalni politiki, sprejete 18. marca 2004, poročevalec: Samuli Pohjamo;

OB UPOŠTEVANJU predhodnega poročila o upravljanju in poenostavitvi strukturnih skladov po letu 2006 (CdR 389/2002 fin); ⁽¹⁾

OB UPOŠTEVANJU mnenja (CdR 120/2004) z dne 12. junija 2004 o tretjem kohezijskem poročilu ⁽²⁾;

OB UPOŠTEVANJU mnenja (CdR 162/2004 rev.3), ki ga je komisija za politiko ozemeljske kohezije sprejela 26. novembra 2004 (poročevalec: Sir Albert Bore, svetnik mestnega sveta Birminghama (UK, SES));

OB UPOŠTEVANJU Resolucije Evropskega parlamenta o finančnih perspektivah, sprejete 2. decembra 2004;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Evropske komisije spomladanskemu Evropskemu svetu z dne 2. februarja 2005 „Skupna prizadevanja za gospodarsko rast in nova delovna mesta: Nov začetek za Lizbonsko strategijo“, COM (2005) 24;

⁽¹⁾ UL C 256 z dne 24.10.2003, str. 1

⁽²⁾ UL C 318 z dne 22.12.2004, str. 1

KER ključno merilo za oceno Odbora še naprej ostajajo cilji iz členov 2 in 158 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti⁽¹⁾; ker bo krepitev ekonomske in socialne kohezije in solidarnosti za pospeševanje vsesplošnega skladnega razvoja Skupnosti ter zmanjševanje razlik med regijami, zlasti v zvezi z zmanjševanjem zaostankov v razvoju najbolj prikrajšanih območij odločilno prispevalo h krepitvi vloge regionalnih in lokalnih organov oblasti v Evropi ter uresničevanju ciljev, zastavljenih v Lizboni in Göteborgu;

KER člen III-116 osnutka Pogodbe o ustavi za Evropo krepi kohezijski cilj z uvajanjem teritorialne razsežnosti: „da bi Unija pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj, razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije“;

na 58. plenarnem zasedanju dne 23. in 24. februarja 2005 (seja z dne 23. februarja) sprejel naslednje mnenje.

1. Vprašanja o gradnji naše skupne prihodnosti, pomembna za lokalne in regionalne oblasti

Odbor regij

pozdravlja, da je Evropska komisija sprejela sporočilo o finančni perspektivi za obdobje 2007–2013: *Gradnja naše skupne prihodnosti: politični izzivi in proračunska sredstva „razširjene Unije“*⁽²⁾;

1.1 Prednostne naloge in izzivi razširjene Unije

1.1.1 **podpira** predloge Komisije, ki odgovarjajo na potrebe in izzive, s katerimi se sooča razširjena Evropska unija 27 držav članic, vključno z Bolgarijo in Romunijo, v skladu z dopolnilnimi cilji lizbonske in göteborgske strategije za trajnostno rast in trajnostni razvoj okolja, o katerih so se dogovorile vlade držav članic, da bi odgovorile na trenutne in prihodnje potrebe enotnega trga;

1.1.2 **poudarja**, da Evropska unija od leta 1995⁽³⁾ naprej zaostaja za svojimi glavnimi gospodarskimi tekmeci;

1.1.3 **ugotavlja**, da je Evropska unija od širitve 1. maja 2004 največji gospodarski in trgovinski prostor, v katerem je veliko najbolj produktivnih in inovativnih mest in regij na svetu, hkrati pa je EU gospodarsko območje, ki ima stopnjo rasti močno pod svetovnim povprečjem;

1.1.4 **poudarja**, da bo evropsko gospodarstvo v obdobju od leta 2007 do 2013 še bolj nazadovalo, če se vsi sestavni deli evropskega gospodarstva ne bodo prilagodili strukturnim spremembam zaradi globalizacije, kar bo ogrozilo blaginjo, stabilnost in varnost naših mest in regij;

1.1.5 **priznava**, da je za zaščito in ohranitev evropskega socialnega modela, ki temelji na rasti, konkurenčnosti in solidarnosti, zaradi vedno večjih dvomov javnosti o njegovi učinkovitosti in tudi položaju svetovne nestabilnosti, potrebno sprejeti usklajene ukrepe na vseh ravneh upravljanja;

1.1.6 **prav tako poudarja**, da mora ponovna združitev Evrope s širitvijo voditi k novi solidarnosti in raznolikosti, ki dodatno povečuje zmogljivosti Evropske unije. Vseeno pa so s to širitvijo hkrati nastale nove in večje gospodarske in socialne razlike v mestih in regijah. Če jih ne bomo preverjali, bodo ogrozile kohezijo in uspeh enotnega trga ter naše skupne cilje iz Pogodbe. Varovanje in krepitev duha evropske solidarnosti je torej potreben predpogoj za uspešno kohezijsko politiko in pospeševanje evropskega socialnega modela;

1.1.7 **podpira** mnenje Komisije, da so potrebna večja finančna sredstva za odpravo nesorazmernega vpliva širitve na proračun Skupnosti za premostitev vrzeli med političnimi cilji in reševanjem trenutnih težav;

1.1.8 **podpira** predloge Komisije za finančno perspektivo, ki se odziva na sodobno upravljanje ter upošteva lokalne in regionalne oblasti;

1.1.9 **meni**, da je zato treba priznati potrebo po udeležbi na več ravneh, usklajenem skupnem ukrepanju in odgovornosti v državah članicah, z namenom povečanja učinkovitosti, vidnosti dodane vrednosti, ki jo EU prinaša državljanom, in pomnožitve možnega prihodka od vsakega evra javno porabljenega denarja;

⁽¹⁾ „Da bi Unija pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj, razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske in socialne kohezije. Unija si še posebej prizadeva zmanjšati neskladje med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalost regij ali otokov z najbolj omejenimi možnostmi, tudi podeželja.“

⁽²⁾ COM (2004) 101 final

⁽³⁾ „Od leta 1995 je povprečna stopnja rasti EU-15 2,2 %, medtem ko je svetovno povprečje 3,6 %, povprečje Združenih držav pa 3,2 %.“ COM(2004)101 final, str. 3.

1.2 Proračunska sredstva

1.2.1 **pozdravlja** predloge Komisije o upoštevanju obstoječih političnih obveznosti in usklajitvi omejenih finančnih sredstev na podlagi stvarne ocene, kaj je potrebno in finančno dosegljivo za uresničitev ciljev EU;

1.2.2 **poudarja**, da se je s širitvijo BDP Skupnosti povečal za 5 %, medtem ko se je število prebivalstva povečalo za 20 %;

1.2.3 **poudarja**, da se je povprečni bruto domači proizvod EU 25 zmanjšal za 12,5 %. To potrjuje dejstvo, da so se razlike v dohodkih s širitvijo podvojile, stopnje prikrajšanosti pa občutno povečale;

1.2.4 **ugotavlja**, da bi, čeprav Komisija predlaga povečanje odobritev za plačila na povprečno 1,14 % BND, odobritve za prevzem obveznosti znašale v tem obdobju povprečno 1,22 % BND. Za lastna sredstva je v finančni perspektivi 2007–2013 ohranjena zgornja meja v višini 1,24 % BND, kar je enako kot za obdobje od leta 2000 do 2006 ⁽¹⁾;

1.2.5 **poudarja tudi**, da je to v nasprotju s povečanjem zgornje meje lastnih sredstev EU v prvih dveh finančnih perspektivah, vendar ne s trenutno.

1988–1992 1,15 % na 1,20 % BDP

1993–1999 1,24 % na 1,27 % BDP

2000–2006 1,27 % BDP (ali) 1,24 % BND;

1.2.6 **poudarja**, da je širitev narekovala politični odziv Komisije, ki se (skupaj z drugimi zunanjimi vplivi) izraža v odobrenih sredstvih za prevzem obveznosti. Povečale so se obveznosti za kohezijo in konkurenčnost (trajnostna rast), zmanjšale pa obveznosti „na kmetiji“ (trajnostno kmetijstvo) in povečanje obveznosti „zunaj kmetije“ (razvoj podeželja);

1.2.7 **kljub vsemu poudarja**, da naj bi neizogibne stroške širitve pokrili z znižanjem razlike med odobritvami proračunskih sredstev za plačila in zgornjo mejo lastnih sredstev, ki so bila v prejšnjih finančnih perspektivah na razpolago za nepredvidene izdatke;

⁽¹⁾ Številka za porabo je večja kot za plačila, ker predstavlja sredstva, odobrene za programe, ki trajajo več kot eno leto in ki jih zato ni mogoče porabiti v letu, za katero so bila odobrena v proračunu. Pričakuje se, da bodo plačila izvršena v proračunskem letu, za katero so bila dodeljena. Plačila držav članic se izračunavajo letno na osnovi proračunske odobrenosti sredstev za plačila. Zgornjo mejo lastnih virov določa sklep Sveta; ta sklep določa tudi največji znesek prispevkov držav članic.

1.2.8 **ugotavlja**, da odobritve proračunskih sredstev za plačila v višini 1,14 % BND za finančno perspektivo 2007–2013 vključujejo Evropski razvojni sklad in Solidarnostni sklad. 1,14-odstotni BND tako ustreza odobritvam za plačila v višini približno 1,10 % BND za obdobje od 2000 do 2006;

1.2.9 **priznava**, da so predlogi Komisije predmet nesoglasja in da so številne države neto plačnice zahtevale strožjo omejitev višine izdatkov, ki naj ne presega odobrenih pravic za prevzem obveznosti v višini 1 % BND (vključno s predhodno določenimi obveznostmi, kot je kmetijska poraba) ⁽²⁾;

1.2.10 **izraža zaskrbljenost**, da bi to imelo za posledico plačila v višini 0,9 % bruto nacionalnega dohodka (BND) in da bi bile zato povprečne letne številke za 2007–13 bistveno nižje kot dogovorjene številke za plačila za leto 2006, ki znašajo 1,09 % BND;

1.2.11 **poudarja**, da bi to pomenilo omejena proračunska sredstva, kar bi lahko škodovalo politikam s posebnim statusom v Pogodbi in tistim z večjimi multiplikacijskimi učinki in učinki, ki bi vplivali na pričakovanja novih držav članic;

1.2.12 **meni**, da so predlogi Komisije logičen odgovor na take proračunske težave v državah članicah, katerih lastna sredstva se trenutno krčijo zaradi nizke stopnje gospodarske rasti v Evropi, zato Odbor izraža podobno stališče, kot ga ima Evropska investicijska banka, o podpiranju prenosa sredstev za jutrišnje izzive;

1.2.13 **ugotavlja**, da proračun EU pri 1,24 % BND znaša samo okoli 2,5 % skupnih javnih izdatkov v Uniji;

1.2.14 **se strinja** s Komisijo, da je nestvarno pričakovati več Evrope za manj denarja — nova področja politike na ravni EU pomenijo nove finančne zahteve;

1.2.15 **ugotavlja**, da je treba hitro rešiti nesoglasja o finančnih perspektivah med državami članicami, ker nobena finančna perspektiva ne more obstajati brez sporazuma med Evropskim parlamentom in Svetom, saj obstoječa Pogodba ne predvideva nobene obveznosti za finančno perspektivo in predvideva samo letne proračune. Ne bi bilo pametno, da bi ponavljali zamude, ki so se pojavile med sprejemanjem Agende 2000. Dolgotrajna pogajanja bi povzročila prekinitve v prihodnjih programih strukturnih skladov;

⁽²⁾ SKLIC NA PISMO ŠESTIH VODITELJEV DRŽAV „Povprečne izdatke v naslednji finančni perspektivi bi bilo po našem mnenju treba stabilizirati na ravni trenutnih izdatkov in ne bi smeli presegati 1,0 % BND, vključno s kmetijskimi izdatki v okviru zgornje meje, ki jo je določil Evropski svet oktobra 2002.“

1.2.16 **meni**, da je v časovnem okviru za finančno perspektivo 2007–2013 sedemletno obdobje logično glede na glavne strukturne izzive. Poleg tega daje možnost, da se za naslednja obdobja vzpostavijo delujoči mehanizmi in instrumenti. Sedemletno zjamčeno evropsko financiranje mestom in regijam v primerjavi s kratkoročnim financiranjem, ki se pogosto pojavlja s štiri- do petletnimi nacionalnimi mandati, zagotavlja časovni okvir, potreben za sprejetje dolgoročnih strateških pristopov za trajnostni gospodarski in socialni razvoj;

1.2.17 **potrjuje**, da bi predlogi za prihodnja petletna obdobja lahko sovpadali s trajanjem mandata Parlamenta in Komisije in tako celotnemu predlogu finančnih perspektiv zagotovili večjo demokratično legitimnost;

1.3 Pristop k izdatkom

1.3.1 **meni**, da so tri glavne prednostne naloge, ki jih je Komisija poudarila v svojem sporočilu o finančni perspektivi 2007–2013, ustrezne. To so:

- trajnostni razvoj,
- dajanje polne vsebine evropskemu državljanstvu, in
- EU kot svetovni partner;

1.3.2 **meni**, da bi morala finančna perspektiva 2007–2013 priznati potrebo po širšem evropskem soglasju o izzivih skupne politike tako, da jasno razmeji evropsko razsežnost o teh vprašanjih in hkrati poudari dodano vrednost ukrepov EU ter v skladu z načelom subsidiarnosti izraziti prispevek posamezne ravni oblasti — lokalne, regionalne in nacionalne;

1.3.3 **pozdravlja**, da Komisija posveča pozornost dodani vrednosti ukrepov na ravni EU in vprašanju boljšega upravljanja pri izvajanju politike EU na vseh proračunskih postavkah finančne perspektive 2007–2013; te točke obravnava tudi v svojem kasnejšem sporočilu;

1.3.4 **se strinja** s ciljem Komisije, povezanim s tem, da v okviru finančne perspektive 2007 — 2013 prenos sredstev na raven EU ne sme biti cilj sam po sebi;

1.3.5 **podpira** mnenja Komisije, da bi morali izdatki v novih finančnih perspektivah zagotoviti, da bodo ukrepi na ravni EU:

- učinkoviti, kadar se rezultati lahko dosežejo samo z ukrepi na ravni EU,

- učinkoviti, kadar ukrepi EU ponujajo boljšo stroškovno učinkovitost, in

- dopolnilni, tako da bi z učinkom finančnega vzvoda oblikovali ukrepe na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni;

1.3.6 **meni**, da pomeni model EU ravnotežje med posameznikom in družbo, državo in decentralizirano oblastjo, tržnim dobičkom in predpisi. Prednostna razvrstitev političnih postavk Komisije na podlagi finančne perspektive odpira možnost za prihodnjo trajnostno rast modela, ki je v zadnjih 50 letih Evrope zagotavljal stabilnost in rast;

1.3.7 **meni**, da je Komisija sprejela uravnoteženo strategijo za kohezijsko politiko o vseh političnih temah, ki zlasti poudarjajo potrebe novih držav članic, tako da vzpostavljajo skrbno ravnotežje med gospodarskimi, socialnimi in teritorialnimi razlikami po vsej EU;

1.3.8 **meni**, da med temi političnimi temami obstajajo ključni primeri modela EU, ki ustvarja dodano vrednost. Naložbe EU na področju raziskav in razvoja, čezmejnih izmenjav in infrastrukturnih projektov gredo v smeri partnerskega pristopa, ki je naveden v skupnih lizbonsko-göteborških ciljih, ki lahko sprožijo rast, konvergenco, konkurenčnost in dolgoročno trajnost. Partnerski pristop pri raziskovalnih in razvojnih dejavnostih v Evropi vključuje tudi geografsko decentralizirane izobraževalne in raziskovalne infrastrukture, ki v polni meri omogočajo izkoristek visokega nivoja izobrazbe evropskega prebivalstva in potencial rasti. Same tržne rešitve ne nudijo trajnostne prihodnosti, ki jo išče Evropa;

1.3.9 **priznava**, da sta dostopnost in proračunska disciplina spodbudna dejavnika pri pogajanju, pri čemer obstajata dva pristopa k metodologiji oblikovanja finančne perspektive:

- ugotavljanje, kaj je potrebno, in ustrezno dodeljevanje sredstev; ter
- ugotavljanje, kaj je dostopno, in ustrezno zastavljanje prednostnih nalog;

1.3.10 **priznava**, da je Komisija prvi pristop zagovarjala z vidika od spodaj navzgor, ki temelji na oceni potreb od spodaj navzgor;

1.3.11 **zavrača** logiko, da bi drug pristop lahko dal trajnostni odgovor na gospodarske, socialne in demokratične izzive za EU;

1.4 Finančni okvir

pozdravlja predloge Komisije, da nov finančni okvir postavi okrog omejenega števila političnih ciljev:

- (1a) konkurenčnost za rast in zaposlovanje,
- (1b) kohezija za rast in zaposlovanje,
- (2) trajnostno upravljanje in varstvo naravnih virov,
- (3) državljanstvo, svoboda, varnost in pravica, ter
- (4) Evropska unija kot svetovni partner.

Glavne ugotovitve Odbora so povezane s poglavjem o trajnostnem razvoju 1(a), 1(b) in (2);

1.4.1 Trajnostna rast

- **priznava** ekonomsko koherenco in politično logiko uporabe trajnostnega razvoja kot proračunskega nosilca za tri dopolnilne stebre: konvergenco, konkurenčnost in zaposlovanje ter ozemeljsko sodelovanje;
- **pozdravlja** predlog proračuna za strukturno in kohezijsko politiko v višini 336,2 milijard eurov za obdobje 2007-2013 v primerjavi s strukturnimi in kohezijskimi sredstvi v višini 213 milijard eurov za obdobje 2000-2006, in ugotavlja, da je 78 % (262,3 milijarde eurov) namenjenih za konvergenčni cilj v regijah, ki zaostajajo v razvoju, 18 % (68,5 milijarde eurov) za regionalno konkurenčnost in zaposlovanje, 4 % (13,5 milijarde eurov) pa za cilj ozemeljskega sodelovanja, za čezmejni in medregionalni razvoj (!);
- **ugotavlja**, da je v enotni proračunski postavki 262,3 milijard eurov, razporejenih za konvergenčni cilj za regije, v katerih je BND na prebivalca manjši od 75 % povprečja EU25, 22 milijard eurov je namenjenih za kohezijske dežele EU15, ki so trenutno upravičene, vendar kmalu ne bodo več izpolnjevale tega merila iz povsem statističnih razlogov („odhajajoče“ regije). To znaša 66 % zneska, ki bi ga sicer prejele v obdobju 2007-2013 kot stoddotno konvergenčne regije;
- **ugotavlja**, da enotna proračunska postavka 336,2 milijarde eurov ustreza 0,41 % BND (oziroma 344,9 milijarde eurov 0,46 % BND, upoštevajoč upravne stroške za Solidarnostni sklad in druge akcije);

(!) Konvergenčni cilj se nanaša na regije, katerih BND na prebivalca je manjši od 75 % povprečja EU25, in prehodno pomoč „odhajajočim“ regijam z BND na prebivalca, manjšim od 90 % povprečja EU15. V Kohezijskem skladu za obdobje 2000-2006 je 18 milijard eurov, v štirih strukturnih skladih (ERDF, ESF, Evropskem kmetijskem usmerjevalnem in jamstvenem skladu ter v Finančnem instrumentu za usmerjanje ribištva) pa 195 milijard eurov.

- **poudarja**, da morajo biti za uresničitev učinkovite makroekonomije za trajnostni razvoj programi v okviru teh stebrov jasno usmerjeni v izpolnjevanje lizbonsko-göteborških ciljev;
- **ugotavlja**, da je bila Lizbonska strategija zasnovana zato, da bi pospeševala trajnostno gospodarsko rast in krepila socialno kohezijo, z naslednjimi cilji:
 - povečati stopnjo zaposlenosti na najmanj 70 % do leta 2010;
 - izenačiti ravni evropske produktivnosti z učinkovitostjo vrhunskih svetovnih podjetij;
 - ugotoviti izzive informacijske družbe in vzpostaviti evropsko raziskovalno območje;
 - povečati naložbe v raziskovanje do 3 % BDP;
- **ugotavlja**, da dopolnilno sporočilo Komisije, ki podpira lizbonsko-göteborško strategijo, priznava, da v veliki meri ne izpolnjujemo ciljev rasti in zmanjševanja neskladij. Delno je to posledica pritiskov po odzivu na svetovno konkurenco, vprašanja produktivnosti, starajočega se prebivalstvo in večjih pričakovanj glede zdravstvenega varstva, kar vse pomeni pritisk na javne izdatke;
- **meni**, da bi bilo treba ugotoviti in izmeriti ključne dejavnike uspeha za nadzorovanje in uresničevanje lizbonsko-göteborških ciljev ter poti naprej, da bi mobilizirali civilno družbo, regionalne in lokalne oblasti ter gospodarske voditelje — vse, ki so zainteresirani za uspeh lizbonske strategije, tako da bi se lizbonsko-göteborška strategija uresničila za vse;
- **priznava**, da bi bili v primeru, da bi ravni izdatkov v finančni perspektivi zmanjšali pod 1,14 % BND odobrenih sredstev za plačila, kot jih predlaga Komisija, programi, ki bi bili izgubljeni, tisti iz podpoglavja *pomoč regionalni konkurenčnosti in zaposlovanju izven manj bogatih regij* v poglavju 1b) *Kohezija za rast in zaposlovanje*. Problem regionalnih neenakosti bi se zaostril. Zato vse regije ne bi mogle biti enakopravno udeležene, da bi izboljšale konkurenčnost, rast in zaposlovanje v EU kot celoti;

- **je dosledno podpiral** uporabo ukrepov za konkurenčnost in zaposlovanje, da bi bila lizbonsko-göteborška strategija lahko popolnoma dostopna celotnemu regionalnemu ozemlju EU, vendar se sprašuje, v kakšni meri programi v okviru stebra izčrpno izpolnjujejo lizbonsko-göteborške cilje, če je pomanjkanje regionalne blaginje edini kazalnik za financiranje;
 - **razume** glede na ugotovitve Tretjega kohezijskega poročila, da ima BDP kot glavni kazalnik številne pomanjkljivosti in da je bilo večkrat dokazano, da so razlike v regijah — na primer najbolj opazne v velikih in srednje velikih mestih ⁽¹⁾ — pogosto večje kot neskladje med regijami;
 - zato **obžaluje**, da se ta težava znotraj regij in med njimi veča zaradi nižje stopnje proračunskih sredstev, dodeljenih temu novemu „cilju 2“, v primerjavi s prejšnjimi programskimi obdobji, tj. proračunska sredstva v višini 18 % v letih 2007-2013 v primerjavi s 23,8 % v obdobju 2000-2006 ⁽²⁾;
 - **pozdravlja** večje priznavanje zmogljivosti glavnih mestnih območij kot gonilnih sil za gospodarsko rast, vendar **meni**, da bi morali predlagani predpisi za vsak nacionalni okvir vsebovati jasno sklicevanje na trajnostni razvoj mest, da se pokaže vloga mestnih središč kot gospodarskih gonilnih sil evropskega gospodarstva;
 - **obžaluje**, da medtem ko se v lizbonski strategiji priznava vpliv starajočega prebivalstva na stopnjo rasti in znižanje BDP — in obstajajo ukrepi, potrebni za boj proti tem vplivom — ni podobnega priznanja sposobnosti mladih za doseganje večje konkurenčnosti in rasti;
- (a) Konkurenčnost za rast in zaposlovanje
- Spodbujanje konkurenčnosti podjetij v popolnoma integriranem enotnem trgu
 - **priznava** potrebo, da je treba industrijsko politiko v Evropi ponovno okrepiti z ustvarjanjem gospodarstvu prijaznega okolja;
 - **poudarja** potrebo po izkoriščanju in spodbujanju zmogljivosti za razvoj sektorja malih in srednje velikih podjetij kot osnovnih enot za rast na enotnem trgu, ob priznanju, da mala in srednje velika podjetja predstavljajo morda največji neizkoriščen potencial enotnega trga;
 - **opaža**, da se pri uporabi pravil enotnega trga za kohezijsko politiko, s katerimi se spodbuja malo gospodar-
- stvo, lahko ugotovi izmerljiva dodana vrednost s povečanjem trgovine znotraj Skupnosti med manj razvitimi regijami in preostalim delom EU, saj se okoli četrtnina izdatkov v okviru kohezijske politike, ki jo usmerja konkurenca, v preostali del Unije vrne v obliki večjega izvoza;
 - **meni**, da so v reformi pravil o državni pomoči potrebni predpisi o horizontalnih izjemah za podporo raziskav in tehnološkega razvoja ter za mala in srednje velika podjetja;
 - **meni**, da uvedba ocenjevanj vplivov za doseganje boljše uporabe državne pomoči — ki nacionalnim, regionalnim in lokalnim organom oblasti omogoča večjo prožnost pri sprejemanju ukrepov, ki imajo omejen vpliv na konkurenco in trgovino na ravni EU, vendar pa se spopadajo z dejanskimi tržnimi pomanjkljivostmi — prispeva k razvoju območij, ki zaostajajo v razvoju, in spodbuja podjetništvo;
 - Krepitev evropskih prizadevanj pri raziskavah in tehnološkem razvoju
 - **meni**, če naj bi EU postala dinamično, na znanju temelječe gospodarstvo, da so potrebni številni ukrepi in dogovori o finančni podpori, zlasti za ustvarjanje centrov odličnosti iz izobraževalne in raziskovalne infrastrukture vse Evrope, ki bodo poganjali širša regionalna gospodarstva, razširjali odličnost in povečali konkurenčnost po vsej EU;
 - **soglaša** z Evropsko komisijo, da je krepitev prizadevanj EU na področju raziskav in tehnološkega razvoja velik cilj za razširjeno EU, vendar mora biti med javnim in zasebnim financiranjem primerno ravnovesje ⁽³⁾;
 - zato **podpira** sklep barcelonskega Evropskega sveta o povečanju izdatkov za raziskave in razvoj na 3 % BNP EU do leta 2010;
 - Povezovanje Evrope prek omrežij EU
 - **Soglaša** s predlogom Evropske komisije za povečanje obsega finančnih sredstev, povezanih z razvojem evropskih omrežij. Pri tem namenja posebno pozornost čezmejnemu projektu, ki spodbujajo intermodalnost in uporabo trajnostnih oblik prevoza, zlasti zamisel o pomorskih avtocestah, če so seveda ti v skladu z obsežnim programom trajnostnega razvoja;

⁽¹⁾ V skladu s Presajo urbanih regij 2004 Evropske komisije.

⁽²⁾ 11,5 % za cilj 2 in 12,3 % za cilj 3

⁽³⁾ „EU zdaj za raziskave in razvoj porablja le 2 % BNP, približno tretjino manj kot ZDA. 80 % tega razkoraka je posledica premajhnega obsega naložb zasebnega sektorja v raziskave in razvoj.“ Odstavek 3.31 sporočila Evropske komisije spomladanskemu Evropskemu svetu COM (2005) 24 *Sodelovanje za rast in delovna mesta: nov začetek za Lizbonsko strategijo*, 2. februarja 2005.

- **poudarja** vlogo, ki jo lahko igrajo vseevropska prometna omrežja (TEN-T), zlasti „pomorske avtoceste“ v posebnem primeru otokov, pri premagovanju težav, ki jih imajo regije z naravnimi in demografskimi ovirami pri dostopu do notranjega trga pod pravičnimi pogoji;
- **priznava** omejeno zmogljivost držav članic, da potrebne vsote za infrastrukturne naložbe zberejo v času, ko želijo zmanjšati javne izdatke, da bi ravnale v skladu s pravili pakta stabilnosti in rasti;
- **poudarja**, da lahko financiranje vseevropskih prometnih omrežij (TEN-T) ostane samo obrobno glede na visoke obveznosti do drugih infrastrukturnih naložb, ki so pogosto nujno potrebne za nemoteno delovanje vseevropskih prometnih omrežij ter lokalnega gospodarstva in socialnih infrastruktur;
- **opaža**, da pospeševanje konkurenčnosti spodbuja priznavanje osnovnih medsebojnih odvisnosti med mesti in regijami, kar lahko nato ustvari kritične mase, ki lahko spodbudijo obsežno rast na področjih, ki jih mesto ali regija ne moreta sama privabiti ali vzpostaviti. Dobri primeri tega so strateška evropska mestna omrežja, kot je URBACT, ki bi jih bilo treba spodbujati na evropski ravni za zagotavljanje izmenjave najboljših praks in strokovnega znanja med ozemeljskimi območji in potrebnih investicij za izpolnitev lizbonsko-götebo-rških ciljev;
- Izboljševanje kakovosti izobraževanja in usposabljanja
- **poudarja**, da sta izobraževanje in usposabljanje lokalnega in regionalnega človeškega kapitala izredno pomembna za razvoj evropskega enotnega trga in izvajanje lizbonske strategije. Ukrepi za podporo mobilnosti, sprejeti po vsej EU, bodo dejansko vplivali na gospodarstvo. Posamezno ali v celoti gledano, predstavljajo ti ukrepi veliko vrednost. Njihov dodaten strošek za proračun bi bilo treba priznati kot nujen za nemoteno delovanje in razvoj celostnega trga delovne sile in skupnega evropskega območja učenja;
- Pomoč evropski družbi, da predvidi in nadzira socialne spremembe
- **podpira** mnenje Komisije, da je za vzpostavitev socialnih standardov in osnovnih pravic potreben ustrezen ureditveni okvir za podjetja in delavce;
- (b) Kohezija za rast in zaposlovanje
- **priznava**, da dodana vrednost Skupnosti ne nastane samo s financiranjem, temveč tudi s pomočjo metode Skupnosti za oblikovanje programov, da se upoštevajo in izvajajo regionalne strategije. Le evropski institucionalni okvir lahko zagotovi dopolnitev sektorskih politik in finančnih instrumentov za izvajanje ciljev Skupnosti na področju gospodarske, socialne in teritorialne kohezije;
- **priznava**, da je treba s širitvijo dati prednost konvergenčnemu cilju kot dejanju solidarnosti z novimi državami članicami ter najšibkejšimi regijami „starih“ držav članic in tako zagotoviti, da bodo sredstva preusmerjena v regije in mesta, ki najbolj zaostajajo v razvoju;
- **opozarja**, da predlogi Komisije za finančna sredstva strukturnih skladov EU v naslednjem obdobju podpore predstavljajo pravičen kompromis tudi za regije EU-15, tako da naj bi bilo 109,8 milijard evrov namenjenih za cilj 1 in 56,6 milijard evrov za nov cilj 2 v „starih“ državah članicah (v nasprotju s 154 milijardami evrov oz. 46,6 milijardami evrov v tekočem obdobju podpore);
- **opozarja**, da lahko pride do spodkopavanja načel partnerstva in solidarnosti v primerih tistih držav članic, ki ne bodo več upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada zaradi statističnega učinka, ki ga je povzročila širitev na deset novih držav članic;
- **priznava**, da obstajajo razlogi za uvedbo absorpcijske zgornje meje za vse države članice v višini 4 % BDP za dodeljena sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada in Kohezijskega sklada, vključno s prenosom sredstev kot delom politike razvoja podeželja in preoblikovanja ribištva⁽¹⁾. Zmanjševanje gospodarskih in družbenih neenakosti mora ostati glavna prioriteta EU, zato so ti skladi potrebni za pomoč regijam in državam članicam, ki zaostajajo v gospodarskem in družbenem razvoju;
- **sprejema** dejstvo, da je bilo načelo berlinske formule — kolikor manj razvita je neka regija, toliko več pomoči bi morala dobiti — dobro utemeljeno in bi ga morali v prihodnosti uporabljati. Zato bi bilo treba preučiti nepravilnosti, ki se pojavljajo z uvedbo 4 % absorpcijske zgornje meje nacionalnega BDP na ravni države članice;
- vseeno **opozarja**, da se bo vsaka prilagoditev skupnim odobritvam proračunskih sredstev pojavila zunaj te 4-odstotne stopnje in bo zato, medtem ko bo kohezijsko financiranje zagotovljeno v novih državah članicah, ta vpliv resno oslabil načelo lizbonsko-götebo-rške strategije za vse;

⁽¹⁾ Prenos sredstev v Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Evropski sklad za ribištvo je izračunan po vpeljavi zgornje meje, da ostane proračunsko nevtralen.

— **priznava** pomen izboljšanja sposobnosti decentraliziranih organov oblasti v novih državah članicah in novih sosedskih državah. Velik napredek se lahko pri čezmejnem in medregionalnem sodelovanju doseže z izmenjavo znanja in izkušenj med strokovnjaki iz lokalnih in regionalnih organov oblasti;

1.4.2 Ohranjanje in upravljanje naravnih virov

pozdravlja, da je v okviru finančne perspektive priznana potreba po širitvi programa dejavnosti na podeželju: razvoj okolja in izboljšanje kakovosti življenja, kot pomembnega ravnotežja, da se na podlagi ciljev trajnostnega razvoja lizbonsko-göteborške strategije doseže ozemeljska kohezija;

izraža svojo zaskrbljenost, da so kazalniki rasti in razvoja, vključno z zaposlovanjem, industrijo in raznolikostjo, občutno nižji na podeželju, kar ogroža njihovo vitalnost;

pozdravlja zmogljivost mestnih programov za prenos razvoja s posebnimi raziskavami in razvojem ter pobudami za podjetniške in socialne spremembe na širše podeželje, čeprav priznava, da precej oddaljenih podeželskih območij verjetno ne bo imelo koristi od takih pobud;

vseeno **poudarja** potrebo po uravnovešanih rešitvah za različne okoliščine na podeželju, vključno z območji z naravnimi pomanjkljivostmi in posebnimi okoljskimi omejitvami;

poudarja tudi nujno spoštovanje ozemeljske raznolikosti, v okviru katere koncept osnovnega mestnega/podeželskega vzorca za rast in kohezijo označuje odmik od industrijskih/kmetijskih vzorcev, ki se ne odzivajo več na izzive globalizacije;

spodbuja pomen, ki se ga pripisuje varstvu okolja v vseh pogledih: globalnem, regionalnem, mestnem, podeželskem in pomorskem, kot horizontalni element programov. V tem smislu je treba lokalnim in regionalnim organom oblasti, odgovornim za vzdrževanje prostorov iz programa NATURA 2000, zagotoviti ustrezna sredstva iz primernih političnih instrumentov;

1.4.3 Državljanstvo, svoboda, varnost, pravica

z zadovoljstvom sprejema dejstvo, da Komisija želi razviti in utemeljiti vprašanja evropskega državljanstva ter urejeno

obravnavati težka vprašanja priseljevanja in vključevanja, svobode, varnosti in pravice, ki vplivajo na mestna in podeželska območja po vsej Evropski uniji, kot je navedeno v preambuli Listine ⁽¹⁾;

pravilno **priznava**, da izzivov, ki jih povzročata priseljevanje in azil ni več mogoče ustrezno reševati z ukrepi, ki jih sprejmejo države članice in

poudarja, da mnogi lokalni in regionalni organi sedaj zagotavljajo prve podporne ukrepe in zmogljivosti;

poudarja, da imajo večja evropska mesta in podeželska območja veliko in čedalje več izkušenj z migracijsko delovno silo in novimi naselitvami. Zato je treba to znanje in izkušnje integracije migrantov izraziti v določbah uredb, ki jih v zvezi s temi zadevami predlaga Komisija;

priznava, da trenutni programi za potrošniško politiko, varnost hrane in zdravje ne izpolnjujejo pričakovanj evropskih državljanov;

v skladu s tem **podpira** uvedbo dveh instrumentov: programa za varnost hrane ter programa za potrošniško politiko in javno zdravje;

1.4.4 Zunanje politike

soglaša s priznanjem v finančni perspektivi 2007–2013, da bi morala Evropska unija s širitvijo in vedno večjimi lokalnimi in regionalnimi pobudami okrepiti svojo sposobnost zaščite človekovih pravic, spodbujanja demokracije in boja proti revščini v novih sosesčinah EU s pomočjo z večstranskih in dvostranskih politik;

se strinja s Komisijo, da morajo biti ukrepi zunanje politike koherentni in dosledni, če želimo doseči obsežnejše in boljše rezultate z razpoložljivimi sredstvi;

pozdravlja mnenje Komisije, da je potrebna nova sosedska politika za gradnjo na pozitivnem čezmejnem razvoju, ki poteka od leta 1989 ali še od prej in katere področje uporabe bi moralo podpreti ukrepe za rastoče gospodarsko integracijo, tesnejše politično sodelovanje in razvoj skupne infrastrukture;

poudarja pomen izboljšanja sposobnosti decentraliziranih organov oblasti v novih državah članicah in sosednjih državah;

⁽¹⁾ „Unija prispeva k ohranitvi in razvoju teh skupnih vrednot, medtem ko spoštuje raznolikost kultur in tradicij narodov Evrope ter nacionalnih identitet držav članic ter organiziranost njihovih javnih organov na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.“

1.4.5 Korektivni mehanizem

razume, da bodo pogajanja o finančni perspektivi 2007–2013 nedvomno vsebovala mehanizme za celotno financiranje Unije in obseg prispevkov posameznih držav članic. Komisija je pripravila ločen predlog za ukinitve obstoječega povračila za Združeno kraljestvo in uvedbo splošnega korektivnega mehanizma, da se izrazi sorazmerna razvitost države članice;

meni, da je treba uvesti pravičen sistem, ki bo ustrezal proračunskim potrebam Unije; ta sistem bi lahko odpravil dogovore glede povračil z nekaterimi državami članicami;

podpira mnenje Evropske komisije, da ta pristop zagotavlja možnost za odpravo korektivnih mehanizmov, uvedenih v prejšnjih finančnih obdobjih, ki presežne negativne neto zneske, ki nastanejo za nekatere države članice v zvezi s prispevki, prilagajajo odobritvam sredstev iz proračuna EU. Če bi se to doseglo, bi se izognili prevelikim finančnim bremenom za posamezno državo članico in ohranili solidarnost na ravni EU;

1.4.6 Pakt stabilnosti in rasti

priznava, da se pogoji pakta stabilnosti in rasti in njegovo restriktivno izvajanje, ki državam članicam ne dovoljuje preseči mejne vrednosti 3 % BDP pri proračunskem primanjkljaju ali 60 % dolga, trenutno nanašajo samo na vprašanja glede stabilnosti na podlagi ekonomskih razmer konec 90-ih let prejšnjega stoletja, medtem ko bi bilo danes bolj nujno ustrezno pristopiti in narediti korak k političnem okviru, ki bi bil bolj usmerjen v rast. Brez osredotočenja na rast ne bo mogoče nadaljevati z razvojem socialnih in okoljskih vidikov lizbonsko-göteborške strategije;

podpira predloge Evropske komisije za reformiranje Pakta stabilnosti in rasti, če te reforme zagotavljajo fleksibilno vodenje gospodarske politike z namenom zmanjšati težave, ki nastajajo zaradi gospodarskega cikla, vendar ne zanemarjajo pomembnosti stabilnega gospodarstva. To bo omogočilo večji manevrski prostor, da bodo države lahko pripravile vse potrebno za večjo javno porabo in obdavčitve v obdobjih gospodarskega nazadovanja;

predlaga, da bi uvedli mehanizem, ki bi predvideval, da bi bile naložbe kapitala v skladu z določenimi področji pristojnosti Skupnosti in dogovorjene v okviru lizbonske strategije, izjema od običajnih računovodskih postopkov. To bi omogočilo potrebne javne naložbe in tako pomagalo spodbuditi rast brez kršitve finančnih pravil pakta;

predlaga, da bi bil drugačen pristop v tem, da bi izboljšali mehanizem izvrševanja Pakta stabilnosti in rasti na način, ki upošteva ustrezen gospodarski položaj vsake države članice, tako da bi za vsako državo članico obstajal drugačen srednjeročni cilj uravnoteženega proračuna, pri katerem bi upoštevali raven naložb, dinamiko dolga, vzdržnost stanja javnih financ in potencialno rast;

1.5 Izvedbeni instrumenti in upravljanje

1.5.1 Načrt poti

ugotavlja, da zadnja poglavja finančne perspektive 2007–2013 obravnavajo učinkovitost izvedbenih instrumentov in ustreznih dogovorov glede upravljanja, kar so pomembna vprašanja za lokalne in regionalne organe oblasti;

poudarja, da sporočilo ne govori o ločenem prispevku posamezne ravni vlade — lokalne, regionalne, nacionalne in evropske — k razrešitvi trenutnih pomanjkljivosti;

poudarja, da nacionalno ukrepanje, uskladitev in javna poraba prek proračunov EU zahtevajo pravilno kombinacijo teh ukrepov ob pravem času. Odprta metoda usklajevanja, ki temelji na lizbonsko-göteborški strategiji, postavlja cilje, določa kazalnike in merila uspešnosti, postavlja nacionalne in regionalne politike s pomočjo nacionalnih akcijskih načrtov ter spodbuja redno spremljanje, vrednotenje in ocenjevanje strokovnjakov s tega področja ter lahko kot taka prispeva dodano vrednost k ciljem s prenosom znanja in izkušenj, zbranih na lokalni in regionalni ravni;

vendar **meni**, da se proces v sedanji obliki ni izkazal za dovolj učinkovit glede izpolnjevanja lizbonsko-göteborških ciljev: usklajevanje politik držav članic je bilo majhno, medsebojnega pritiska za doseg lizbonskih ciljev ni bilo. Poleg tega odprti metodi sodelovanja ni uspelo vključiti lokalnih in regionalnih oblasti, ki igrajo bistveno vlogo pri oblikovanju mestnih regij in konkurenčnosti regij, kar lahko spodbudi potreben medsebojni pritisk;

meni pa, da odprta metoda usklajevanja ostaja nadomestni način za nadnacionalno odločanje in se lahko preoblikuje v učinkovit izvedbeni postopek, če obstaja poenostavitev neštetih obstoječih zahtev mimo enostranskih razprav med državami članicami in Komisijo o posameznih temah političnih usmeritev;

meni, da bi to spodbudilo potrebo po preizkušanju novih, prožnih metod in razvijanju pristopa, ki temelji na tristranskem modelu, usmerjenem na metode, ki zahtevajo pogodbene dejavnosti za udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti pri izpolnjevanju političnih ciljev za večjo učinkovitosti izvedbenih mehanizmov. To ne bi smelo povzročiti dodatnih zapletov, niti nadaljnjih abstraktnih zamisli, ampak bi moralo prispevati k dejanskemu sistematičnemu dialogu z lokalnimi in regionalnimi oblastmi;

močno priporoča, da mora načrt poti, ki ga je predlagala Komisija, tj. skupni program ukrepov in financiranja na nacionalni ravni in ravni EU, vključevati lokalne in regionalne organe oblasti. Ozemeljski element okvirnih programov je pomemben za uresničitev kohezijskih ciljev med državami članicami in v njih;

ponovno ugotavlja, da so tristranski sporazumi način, kako vključiti lokalne in regionalne oblasti v upravljanje EU. Uspešnost izvedbe okvirnih programov je v veliki meri odvisna od udeležbe lokalnih in regionalnih akterjev;

1.5.2 Politika in programi

ugotavlja, da finančna perspektiva 2007–2013 in dopolnilno sporočilo predlagata, naj se instrumenti, ki jih ima EU na voljo za pospeševanje ciljev svoje politike, bolj združijo in racionalizirajo v en instrument za politično področje in en sklad za program;

pozdravlja, da bodo sredstva za programe kohezijske politike zagotovljena iz enotnega sklada (Kohezijskega sklada, ERDF in ESF), in da se bodo aktivnosti v zvezi s kmetijstvom in ribištvom financirale iz postavke Trajnostno upravljanje in varstvo naravnih virov;

pozdravlja dejstvo, da je urbana razsežnost vključena v programe kohezijske politike, kar je v korist vsem regijam in kar povečuje pomembnost partnerstva med mesti in regijami;

priznava, da bo nova uredba vzpostavila strukturo za financiranje skupne kmetijske politike s posebnim skladom za vsak steber: Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS) in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRD);

pozdravlja, da bodo vsi ukrepi za razvoj podeželja združeni v enoten instrument, s katerim se bo uresničil enoten program, pri čemer je treba posvetiti posebno pozornost skladnosti med razvojem podeželja in kohezijskimi ukrepi:

— povečanje konkurenčnosti kmetijskega sektorja s podpiranjem prestrukturiranja,

— prizadevanje za okolje in podeželje s podpiranjem upravljanja zemljišč,

— prizadevanje za kakovost življenja na podeželju,

— pospeševanje raznovrstnosti gospodarskih dejavnosti;

pozdravlja prizadevanja Komisije za poenostavitev z oblikovanjem poenostavljenega finančnega instrumenta za okolje (LIFE+), vendar želi **poudariti** težavnost ugotavljanja realnih možnosti za financiranje okoljskih projektov s pomočjo raznih finančnih instrumentov, ki bodo pripravljene za 2007–2013. Bistveno je uskladiti različne vrste financiranja, da bi pokrili različne prednostne naloge in intervencijske sporazume Skupnosti;

izraža zaskrbljenost, da želi Komisija prenesti zelo pomemben del proračuna za LIFE+ (75 % — 80 % tega instrumenta) na različne države članice, ne da bi določila ureditev in pogoje za ta „prenos“ v predlagani uredbi;

ugotavlja, da je predlagan nov sosedski instrument, katerega cilj je čezmejno sodelovanje med EU in sosednjimi državami, ki s trajnostnim gospodarskim in socialnim razvojem poudarja dodano vrednost EU pri spodbujanju stabilnosti in blaginje zunaj njenih zunanjih meja;

pozdravlja oblikovanje evropskega ribiškega sklada kot enotnega instrumenta za preoblikovanje ribiškega sektorja, ki je tesno povezan s kohezijskimi instrumenti in bi omogočal:

— trajnostni razvoj obmorskih območij,

— prilagoditev ribiških flot; ribogojstvo in industrijo za predelavo rib;

meni, da bodo ti predlogi pripomogli k večji preglednosti finančne perspektive za državljane;

2. Priporočila odbora regij

2.1 Partnerstvo

2.1.1 zahteva, da je načelo partnerstva, ki povezuje lokalne, regionalne in nacionalne ter nadnacionalne ravni, rdeča nit, ki povezuje vse predloge Komisije. To načelo morata z določeno stopnjo nujnosti potrditi in izvajati Evropska komisija in Svet ministrov ter ga tudi dosledno objaviti v vseh državah članicah in prek medijev, da se dokaže dodano vrednost EU;

2.1.2 zahteva dosledno uporabo načela partnerstva v podrobnih uredbah, ki jih Komisija predloži o vseh sestavnih delih politike, ugotovljenih v okviru finančne perspektive 2007–2013;

2.1.3 **zahteva**, da bi moralo biti načelo partnerstva vključeno v vse nove predpise o programih, zlasti v zvezi z vseevropskim sodelovanjem, in da se v programih upoštevajo ustrezna znanja in izkušnje regionalnih in lokalnih organov;

2.2 Skladnost

2.2.1 **poudarja** ključni pomen povečevanja skladnosti kohezijske politike s posebnimi evropskimi sektorskimi politikami, zlasti tistimi o kmetijstvu, raziskavah in konkurenci, okolju in prometu, ki se dopuščajo za pristope glede na področje. Poleg uporabe načela partnerstva morajo novi programi dokazati zavezanost Komisije in Sveta ministrov do združene uprave na vseh ravneh vladanja — lokalni, regionalni, nacionalni ravni ter ravni EU;

2.3 Tristranski pakti in sporazumi

2.3.1 **predlaga**, da se področje uporabe tristranskih paktov in sporazumov razširi tako, da bo upravljanje upoštevano v finančni perspektivi 2007-2013 ter da to področje uporabe predstavlja prizadevanje izvoljenih članov lokalnih in regionalnih organov oblasti skupaj z načrtom za naprej, zlasti ob upoštevanju ozemeljske komponente okvirnih programov, ki so potrebni za uresničitev kohezijskih ciljev tako med državami članicami kot tudi v njih;

2.3.2 **meni**, da lokalna in regionalna vključenost v načrtovanje, pri čemer bi bile regionalne strategije del nacionalne strategije, ne bi zagotovila samo večje skladnosti pri izpolnjevanju načrta o trajnostnem razvoju, ampak tudi boljše poznavanje evropske kohezijske politike in dodeljevanje sredstev za področja, kjer so najbolj potrebna;

2.3.3 **poudarja**, da bi te sporazume lahko uvedli, ne da bi oslabili nujno potrebo po poenostavitvi in izboljšanju oblikovanja in priprave programov za konkurenčnost in kohezijo;

2.3.4 **priporoča** medinstitucionalno, kritično oceno vpliva, ki bi ovrednotila, kaj je bilo storjenega in kaj deluje v raznoliki javni politiki v državah članicah. Dogovor o enotni reviziji bi pomagal ugotoviti, ali so bili izpolnjeni strateški cilji, usklajeni z lizbonsko-göteboško strategijo, in pri usmerjanju sredstev na področja, kjer so najbolj potrebna;

2.4 Kohezijska politika

2.4.1 **znova poudarja** zapleteno povezavo med učinkovito evropsko regionalno politiko in izvajanjem lizbonsko-götebo-

rške strategije. Prihodnjo rast EU in konkurenčnost v vseh delih Evrope bo podprlo nadaljevanje kohezijske politike EU in ne ponovna nacionalizacija te politike — kar potrjuje pozitiven vpliv regionalne politike EU na krepitev socialne, ekonomske in ozemeljske kohezije EU;

2.4.2 **vztraja**, da so vsi nacionalni akcijski programi za rast in zaposlovanje držav članic in Komisije sestavljeni na podlagi posvetovanj z lokalnimi in regionalnimi oblastmi. Mestni in regionalni strateški načrti morajo predstavljati podlago za obveznosti in cilje, ki jih zastavljajo nacionalni akcijski programi;

2.4.3 prav tako **predlaga**, da se vzpostavi mehanizem za oblikovanje programov, v okviru katerega bi lahko dve ali več regij sodelovalo v tistih dejavnostih, ki resnično izboljšujejo konkurenčnosti regije;

2.4.4 **vztraja** pri tem, da steber konkurenčnosti za rast in zaposlovanje v finančni perspektivi 2007–2013 ne more biti postavka za prilagajanje v okviru pogajanj o proračunskih sredstvih za naslednje okvirno obdobje; se strinja Odbor, da je v okviru kohezijskih postavk treba prednost dati konvergenčnemu cilju, in meni, da bi morala EU podpreti cilj konkurenčnosti v pričakovanju in za spodbujanje sprememb za doseganje ciljev „nove“ lizbonske strategije;

2.4.5 **poziva**, da se za kohezijsko politiko nameni najmanj 0,41 % BND EU, da bi se v EU 25 v celoti izpolnili cilji kohezijske politike;

2.4.6 **podpira** potrebo po skladnosti med uvedbo 4 % absorpcijske zgornje meje nacionalnega BDP na ravni držav članic in učinki berlinske formule za manj razvite regije;

2.4.7 **zahteva**, da so programi za trajnostni razvoj podeželja tesno povezani s programi kohezijske politike in ne smejo postati nadomestni kmetijski programi zaradi omejitev, povezanih z lastnimi sredstvi;

2.4.8 **poziva**, da morajo merila za dodelitev sredstev na področju stebra za konkurenčnost in zaposlovanje temeljiti na sklopu kazalnikov, ki odražajo regionalne in lokalne potrebe, dostopnost in priložnosti ter lahko izmerijo razlike med regijami;

2.4.9 **zahteva**, da se priložnosti, ki jih nudijo mesta za socialni in gospodarski razvoj celotne EU, priznajo in vključijo v strateško načrtovanje na nacionalni ravni;

2.4.10 **zahteva**, da se Evropski svet aktivno posvetuje z Odborom regij tako, da ta sodeluje pri spomladanski letni oceni konkurenčnosti in kohezije. Lokalne in regionalne oblasti bodo tako lahko predstavile vprašanja in dobre prakse, ki so potrebne za boljše delovanje odprte metode usklajevanja pri izvajanju lizbonsko-göteborške strategije;

2.5 Lizbonsko-göteborška strategija

2.5.1 **poziva**, da se sprejme skladnejši pristop za uvedbo makroekonomskih ukrepov, zaposlitvenih in socialnih ukrepov, okoljskih in raziskovalnih pobud kot sredstev za ponovno oživitve strategije in za vodenje nacionalnih akcijskih programov držav članic;

2.5.2 **zahteva** korenito izboljšanje upravljanja lizbonsko-göteborške strategije, da bi postala učinkovitejša in lažje razumljiva;

2.5.3 **zato zahteva**, da se v srednjeročno oceno lizbonske strategije vključi kritična ocena izvajanja upravljanja ter analiza vpliva decentralizacije uprave na učinkovitost izvajanja strategije;

2.5.4 **poudarja**, da čeprav je splošna podoba glede izvajanja lizbonske strategije žalostna in pesimistična, so nekatere države članice uspele doseči cilje na številnih političnih področjih. Odbor regij meni, da je treba dejavnike, ki so temu vzrok, natančneje preučiti in upoštevati pri uporabi odprte metode usklajevanja;

2.5.5 **zlasti zahteva**, da se na lokalni in regionalni ravni določijo in izmerijo ključni dejavniki za uspeh v vsej EU ter se vključijo v okvir štirinajstih kazalnikov in ciljev dobrega in slabega poslovanja na ravni držav članic, ki jih je v svojem poročilu ⁽¹⁾ predlagal Wim Kok;

2.5.6 **poudarja**, da je gospodarska konkurenčnost bistvena za doseg socialne kohezije in okoljske trajnosti;

2.5.7 **zahteva**, da imajo lokalne in regionalne oblasti večjo vlogo pri popularizaciji znanja in uvajanju inovacij ter spodbujanju podjetniškega duha, ki so potrebni za uspešno doseganje ciljev lizbonsko-göteborške strategije, s tem pa bo strategija dobila večjo politično težo;

2.5.8 **prav tako predlaga**, da se v obdobju srednjeročne ocene ciljev lizbonsko-göteborške strategije oblikuje evropski pakt mladih, ki bi se osredotočil na težave brezposelnosti, socialno in poklicno integracijo in dopolnil ukrepe lizbonsko-göteborške strategije glede staranja prebivalstva;

2.5.9 **meni**, da bi bilo treba tako na nacionalni ravni kot na ravni EU pripravljati letna poročila o napredku pri izpolnjevanju lizbonsko-göteborških ciljev, o katerih bi Odbor regij dal svoje mnenje, kar bi omogočilo, da se Evropski svet med spomladanskim zasedanjem lahko osredotoči na ključne teme politike spremljanja lizbonsko-göteburških ciljev;

2.5.10 **meni**, da bi moral biti po širitvi, enotni valuti in skupnem trgu naslednji veliki projekt EU prizadevanje za čim večjo gospodarsko rast in zaposlovanje s ponovnim osredotočenjem na lizbonsko-göteborško strategijo;

2.6 Raziskave in tehnološki razvoj

2.6.1 **zahteva**, da morajo biti ozemeljski elementi okvirnega programa za raziskave jasno priznani v predpisih o raziskavah in razvoju, področju, za katerega se predlaga občutno povečanje dodeljenih finančnih sredstev;

2.6.2 **zahteva** uskladitev nacionalnih in regionalnih raziskovalnih programov in politik za vzpostavitev resničnega evropskega raziskovalnega območja, ki lahko podpira cilje konkurenčnosti in rasti;

2.6.3 **zahteva** razvoj temeljev vzajemnega učenja in inovacijskih polov, ki pomagajo oblikovati in podpreti regionalne raziskovalne strategije ter regionalne vzorce za razvoj znanja, ki spodbujajo vključevanje univerz v njihova lokalna gospodarstva. Ti temelji in omrežja bi morali biti zasnovani tako, da omogočajo hitrejšo uporabo novih idej in proizvodov, spodbujajo podaljšanja temeljnih in uporabnih raziskav ter skrajšajo čas med zasnovo in uporabo;

2.6.4 **zahteva**, da države članice v svojih nacionalnih akcijskih programih zasnujejo ukrepe za doseg cilja 3 % BNP za naložbe v raziskave in razvoj;

⁽¹⁾ Poročilo skupine na visoki ravni o izzivih lizbonske strategije za rast in zaposlovanje, ki jo je novembra 2004 vodil Wim Kok.

2.7 Mobilnost

2.7.1 **pozdravlja** predloge za potrojitev števila študentov v okviru programa Erasmus ter povečanje števila ukrepov za mobilnost študentov med šolami in praks za poklicno usposabljanje;

2.8 Upravljanje

2.8.1 **pozdravlja** predloge za krepitev partnerskih dogovorov in uvedbo poenostavljenih instrumentov odločanja znotraj vseh ravni upravljanja in med njimi — na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni — vendar zahteva, da se ti ukrepi uvedejo z ustrežno nujnostjo;

2.8.2 **predlaga**, da v okviru izpolnjevanja lizbonsko-göteboških ciljev Evropska komisija letno oceni nacionalne akcijske načrte in pri tem vključi lokalne in regionalne oblasti;

2.8.3 **prav tako priporoča**, da Evropska komisija izdela letno poročilo o napredku glede na politične izzive, ki so bili določeni v okviru finančnih perspektiv za obdobje 2007-2013 in o prispevku vlad na lokalni, regionalni in nacionalni ravni glede spodbujanja gospodarskih reform ter večjega vključevanja in odgovornosti vseh agencij, lokalnih, regionalnih in nacionalnih vlad;

2.9 Evropsko državljanstvo

2.9.1 **poudarja**, da je poleg povečanja sredstev, ki jih je predlagala Komisija za ukrepe v zvezi z državljanstvom, svobodo, varnostjo in pravico, treba v celoti priznati, da delo pravosodja in notranjih zadev ni zgolj vprašanje pogajanj med Brusljem in državami članicami glede subsidiarnosti na lokalni in regionalni ravni vlade. Pri tem je treba nameniti posebno pozornost priznavanju lokalnih in regionalnih organov oblasti iz novih držav članic;

2.9.2 **zahteva**, da se pri lokalnih in regionalnih organih oblasti izboljša zaznavanje mehanizmov, ki ugotavljajo dodano vrednost programov EU, za boljšo ozaveščenost ljudi in podporo evropskih politik, ki se izvajajo na lokalni ravni;

2.10 Finančna perspektiva 2007–2013

2.10.1 **znova poudarja svoje strinjanje** s proračunskim pragom lastnih sredstev v višini 1,24 % BND za finančno perspektivo 2007–2013, ker ta zgornja meja izraža potrebo po proračunski disciplini in dodani vrednosti Skupnosti ter ker samo ta obseg sredstev omogoča uresničitev kohezije in konkurenčnosti, enotnega trga in naših skupnih obveznosti iz Pogodbe;

2.10.2 **je zaskrbljen** zaradi morebitnih nevarnosti, ki bi lahko izhajale iz kompromisnega proračuna;

2.10.3 **podpira** evropski parlament, ki meni, da so sedanje finančne perspektive del celovitega medinstitucionalnega sporazuma, ki ga je mogoče obnoviti le v vzdušju vzajemnega zaupanja med institucijami in na podlagi skupnega sporazuma med dvema vejama proračunske oblasti;

2.10.4 **poudarja**, da se bodo tisti, ki si želijo znižati odobrena sredstva za prevzem obveznosti, večinoma osredotočili na programe strukturnih skladov, povezanih z regionalno konkurenčnostjo in zaposlovanjem pod podpostavko (1b) Kohezija za rast in zaposlovanje. Nesorazmerna znižanja proračuna na tem področju bi dejansko ponovno nacionalizirala regionalno politiko za večino nekdanje EU 15;

2.10.5 **poudarja**, da je treba nasprotovati vsakemu pritisku na podpostavke v zvezi z odobritvami sredstev za prevzem obveznosti v okviru stebra „konkurenčnost za rast in zaposlovanje“ v zvezi s pobudami za raziskave in tehnološki razvoj, da bi upoštevali in ohranili zavezanost držav članic barcelonskim ciljem in povečali izdatke za raziskave in razvoj na 3 % BDP do leta 2010;

2.10.6 **opozarja**, da bodo zamude pri začetku programskega obdobja zaradi dolgotrajnih pogajanj privedle do finančnih motenj in nestabilnosti v vseh lokalnih in regionalnih organih oblasti EU;

2.10.7 **poziva**, naj rezultat pogajanj zagotavlja ohranitev načela solidarnosti, ki je politiko EU usmerjal od oblikovanja strukturne politike v letih 1973 do 1975, in sicer da EU podpre vse regije, ki potrebujejo podporo, ne glede na to, ali so v bogatejših ali revnejših državah;

2.10.8 **poziva** države članice k sodelovanju s svojimi mesti in regijami pri iskanju političnih rešitev za tiste države članice, ki v prihodnje ne bodo več upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada zaradi statističnega učinka, ki ga je povzročila širitev;

2.11 Pristop enotnega sklada

2.11.1 **pozdravlja** prehod na enotne sklade za različna politična področja, vključno s kohezijsko politiko, razvojem podeželja, okoljskimi programi in prestrukturiranjem ribiškega sektorja, saj bo ta pristop uskladil upravne zahteve za izvajanje teh ukrepov in poenostavil izvajanje;

2.12 Državna pomoč

2.12.1 **zahteva**, da Evropska komisija zagotovi podporni okvir za ozemeljsko razlikovanje v predpisih o državnih pomočeh, ki bi omogočal ciljne javne naložbe, če se s tem lahko odpravijo pomanjkljivosti trga brez izkrivljanja konkurenčnih pogojev, ali pa zagotovi večji okvir za podporo raziskav in inovacij, še posebej v majhnih in srednjevelikih podjetjih, za doseg cilja ozemeljske kohezije;

2.12.2 **meni**, da je potrebna nova uredba o državnih pomočeh, ki bo upoštevala nove predpise kohezijske in regionalne politike in državam članicam omogočala, da državno pomoč dodelijo področjem, ki niso več upravičena do kohezijskega financiranja — odvisno od stopnje težav, s katerimi se soočajo;

2.12.3 **zahteva**, da Komisija v skladu s členom 87(3)(c) pojasni prihodnjo regionalno pomoč z vidika razlikovanj med regijami, ki so upravičene do pomoči iz postavke „podpora regionalni konkurenčnosti in zaposlovanju“ zunaj manj razvitih območij iz postavke „konvergenca“.

2.12.4 **meni**, da je trajnostni razvoj prav tako pomembno področje in da bi morale biti javne naložbe, izvedene z državno pomočjo, usklajene z načeli trajnostnega razvoja;

2.13 Korektivni mehanizem

2.13.1 **zagovarja** predlog Komisije za začetek razprave o pomanjkljivostih trenutnega finančnega sistema za EU;

2.13.2 **podpira** predlog Komisije za uvedbo novega, pravičnejšega korektivnega mehanizma;

2.14 Stabilnost in rast

2.14.1 **meni**, ker izvajanje pakta stabilnosti in rasti ni dovolj dosledno in verodostojno, da je zato treba pri tem paktu upoštevati trenutno gospodarsko stvarnost EU ter izboljšati glavni temelj pravil o stabilnosti in rasti. Okrepiti je treba skladnost med nacionalnimi procesi in procesi EU; nacionalne institucije morajo biti bolje vključene v večstranski nadzor gospodarske politike in izboljšav, sprejetih za zagotavljanje skladnosti med davčno in monetarno politiko;

2.14.2 ker se glavne težave v proračunih držav članic pojavljajo zaradi trenutne nizke rasti evropskih gospodarstev, ki povečujejo visoke stopnje brezposelnosti in stalne socialne težave v mnogih regijah in občinah, **predlaga**, da bi bil najpomembnejši način, s katerim bi se Komisija lahko lotila tega vprašanja, preverjanje izvajanja pakta stabilnosti in rasti za zagotovitev trajnosti gospodarske politike. Navsezadnje EU ne bo dosegla ravni rasti, zaposlovanja in socialne kohezije, ki jo potrebuje, če tudi evropski makroekonomski kontekst ne bo usklajen z lizbonsko strategijo in če se ne bo izboljšala usklajenost instrumentov Skupnosti.

V Bruslju, 23. februarja 2005

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Sveta o podpori za razvoj podeželja Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRRP)

(2005/C 164/03)

Odbor regij je,

ob upoštevanju predloga uredbe Sveta o podpori za razvoj podeželja Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRRP) COM(2004) 490 final — 2004/161 (CNS);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 15. julija 2004, da se v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej temi posvetuje z Odborom;

ob upoštevanju sklepa svojega predsedstva z dne 15. junija 2004, da komisijo za trajnostni razvoj zadolži za oblikovanje mnenja na to temo;

ob upoštevanju sklepov druge evropske konference o razvoju podeželja, ki je potekala od 12. do 14. novembra 2003 v Salzburgu;

ob upoštevanju poglobljene analize učinka na politiko razvoja podeželja po letu 2006, ki jo je pripravila Evropska komisija;

ob upoštevanju prispevka komisije za trajnostni razvoj k mnenju Odbora regij o tretjem kohezijskem poročilu (DI CdR 15/2004 rev. 1);

ob upoštevanju mnenja o reformi skupne kmetijske politike — Cdr 66/2003 final ⁽¹⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 255/2004 rev.1), ki ga je dne 9. decembra 2004 sprejela komisija za trajnostni razvoj (poročevalec: **g. Jan Pieter LOKKER**, član izvršnega sveta pokrajine Utrecht (NL, ELS),

sprejel mnenje na 58. plenarnem zasedanju 23. in 24. februarja 2005 (seja z dne 23. februarja).

1. Stališče Odbora regij

vodnja mora postati bolj usmerjena na potrošnike, namesto da se — tako kot v preteklosti — osredotoča na proizvajalce; c) treba je izboljšati kakovost hrane ter bolj zaščititi naravo in pokrajino, okolje in vodo.

1. Uvod

1.1 Za podeželska območja v Evropski uniji je značilna izredna raznolikost. Politika razvoja podeželja mora upoštevati in ohranjati to raznolikost, vključno z družbeno strukturo in okoljem. Živo podeželje je koristno ne samo za podeželsko prebivalstvo, ampak tudi za celotno družbo.

1.2 Politika razvoja podeželja, ki se počasi oblikuje v Evropski uniji, je več kot samo podaljšek kmetijske politike. Poleg proizvodnje prehranskih izdelkov so za podeželsko gospodarstvo nujno potrebni tudi drugi gospodarski stebri ob upoštevanju zmanjšanja gospodarskega pomena kmetijstva na številnih podeželskih območjih. Samo tako bo lahko evropsko podeželje ohranilo dinamiko v ekološkem, gospodarskem in družbenem pogledu. Pri tem je treba doseči tri cilje: a) prebivalstvu podeželskih območij je treba ponuditi dolgoročne perspektive s spodbujanjem ustvarjanja delovnih mest in razvoja infrastrukture ter diverzifikacijo delovnih mest; b) kmetijska proiz-

1.3 Pomemben je tudi realističen pristop. To pomeni, da se je treba zavedati vloge evropskega kmetijstva pri ohranjanju okolja ter posledic za regijo, če bi zaradi uporabe izključno gospodarskih meril za kmetijske in gozdarske dejavnosti ta vloga izginila. Politika razvoja podeželja zato ne more sama rešiti vseh težav, s katerimi se srečujejo podeželska območja EU. V nekaterih regijah težave zelo presegajo obseg uredbe; treba bo predvideti uporabo več skladov. Uskladitev — na regionalni ravni — med politiko razvoja podeželja in regionalno politiko ⁽²⁾ — je v tem pogledu bistven dejavnik. Odbor regij poziva k dodatnim predlogom za preučitev drugih politik Skupnosti in nacionalnih politik, da bi zagotovili večjo usklajenost s politikami razvoja podeželja na ravni EU in držav članic. Prav tako je treba preučiti EKSRRP v odnosu do drugih politik za določitev skupnih koristnih ciljev.

⁽¹⁾ UL C 256 z dne 24.10.2003, str.18.

⁽²⁾ Glej predlog uredbe Sveta o skupnih določbah za Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad in Kohezijski sklad, COM(2004) 492 final.

1.4 S konferenco v Salzburgu (2003) je politika razvoja podeželja doživela nov pomemben zagon. Odbor regij je izražal zadovoljstvo, da je uredba v veliki meri prevzela sklepe iz Salzburga. Uporaba politike razvoja podeželja v vseh regijah Unije ter poenostavitev izvajanja in financiranja sta ravno tako pomembni pozitivni točki. Odbor regij podpira tudi partnerstvo, kot je opredeljeno v členu 6 uredbe. Nujno je treba vključiti lokalne in regionalne oblasti v vse faze politike razvoja podeželja. To je najboljši način, da se v zadevnih regijah uporabijo ukrepi, ki krepijo ekonomsko in socialno kohezijo v zadevni regiji in v sosednjih regijah.

1.5 Na podlagi tega ima Odbor k uredbi naslednje pripombe. Glavna prednostna naloga je oblikovati pravo politiko razvoja podeželja.

2. K večsektorski politiki razvoja podeželja ...

2.1 Odbor regij izražal zadovoljstvo, da Komisija, v skladu z določbami člena 159 Pogodbe o ustanovitvi ES, namenja znaten delež Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) regijam iz novega cilja konvergence.

2.2 Odbor pozdravlja novo zakonodajo na področju politike razvoja podeželja, vendar obžaluje, da se ta politika v uvodnih izjavah uredbe v prvi vrsti razume kot dopolnilna ali spremljevalna politika k politiki trga in dohodkovne podpore in ni priznana kot samostojna politika. V zvezi s tem se lahko vprašamo, ali bodo sredstva, predvidena v proračunu, zadostna za dokončanje ambiciozne politike razvoja podeželja.

2.3 Odbor regij priznava koristnost bolj strateškega pristopa razvoja podeželja. Pomembno je preprečiti drobitev pomoči. Vendar se zaradi tega sprašuje o dodatni vrednosti, ki bi jo prinesla evropska strategija. Lizbonska in göteborgska strategija in tudi sklepi konference v Salzburgu že določajo zadosten okvir na ravni Skupnosti. Države članice, regije in lokalne oblasti morajo določiti pomen teh okvirov za podeželska območja in politiko razvoja podeželja. To je edini način, da se prepreči nastanek napetosti med željo po bolj strateškem pristopu podeželske politike na ravni Skupnosti in ohranitvijo zadostne prilagodljivosti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

2.4 Odbor pozdravlja predlog, ki predvideva, da se morajo države članice posvetovati s svojimi regionalnimi in lokalnimi oblastmi. Vendar izražal skrb glede časa, ki ga imajo na voljo države članice, da pripravijo nacionalno strategijo in nacionalne programe na področju razvoja podeželja. Obžaluje tudi, da mora biti ta strategija predstavljena, preden bo lahko program

predložen Komisiji, saj sta tesno povezana. Odbor regij predlaga, da se v tej točki uporabi isti postopek kot v primeru regionalne politike in v katerem lahko države članice strateški okvir predstavijo hkrati z operativnim programom (priporočilo 1).

2.5 Bolj dolgoročno bi se lahko oblikoval enoten regionalni sklad, ki bi odpravil razlikovanje med skladom za politiko razvoja podeželja in skladom za regionalno politiko ter za vsako regijo na podlagi dosledne enotne strategije, ki bi se uporabila za njeno celotno ozemlje, obravnaval vse priložnosti in težave.

2.6 Politika razvoja podeželja se uresničuje prek enega ali več programov razvoja podeželja. Na podlagi analize prednosti in pomanjkljivosti regije in/ali države članice programi za razvoj podeželja določijo ukrepe, prilagojene potrebam zadevne regije in/ali države članice. Možno je, da so sprejeti ukrepi v nasprotju z določbami člena 16 uredbe za vsakega od prednostnih ciljev (15 % za programa prednostnih ciljev I in III ter 25 % za program prednostnih ciljev II). Odbor priznava nujnost ohranitve ravnovesja v izdatkih na področju politike razvoja podeželja. S tega vidika je pomembno določiti minimum predvsem v okviru tretjega prednostnega cilja, tj. diverzifikacije podeželskega gospodarstva. Iz vrednotenja različnih programov razvoja podeželja za obdobje 2000-2006 namreč izhaja, da je ravno ta del politike regionalnega razvoja najmanj uspešen. Vendar mora razdelitev sredstev med prednostne naloge upoštevati tudi sklepe analize prednosti in pomanjkljivosti, ki je bila izvedena v okviru programa. Odbor regij zato poudarja možnost odstopanja od odstotkov, predvidenih v členu 16, v primerih, ko to ustrezno upravičujejo sklepi analize programa (priporočilo 3).

2.7 S tega vidika razdelitev sredstev ne sme ovirati načrtov, ki na splošno spadajo v področje uporabe uredbe, vendar kljub temu presegajo okvir enega samega prednostnega cilja. Zdi se torej, da določba člena 71(6), ki predvideva, da se določena dejavnost lahko financira samo v okviru enega prednostnega cilja. Odbor zato predlaga ustrezno spremembo člena (priporočilo 19).

2.8 V primerjavi z uredbami o regionalni politiki je raven podrobnosti te uredbe včasih presenetljiva. Nekatera vprašanja bi bilo bolje prepustiti odgovornim za pripravo programov razvoja podeželja. Na primer omejitve pomoči na majhna in mikropodjetja za izboljšanje predelave in prodaje, določba člena 50, po kateri je pomoč za diverzifikacijo omejena na enega otroka in maksimalni znesek pomoči Skupnosti, kot je omenjeno v Prilogi 1.

2.9 V Salzburgu je bilo sklenjeno, da je živo podeželje ravno tako potrebno za kmetijstvo, kot je slednje potrebno samo za živo podeželje. Bistveno je, da je v programih razvoja podeželja dovolj pozornosti namenjeno začetku delovanja mladih kmetov. Sedaj ne obstaja nobena integrirana politika, namenjena tej kategoriji prebivalstva. Primer takšne politike bi bil začetni paket, v katerem bi bila v enem programu združena vsa vprašanja o prevzemu kmetije in začetku delovanja mladega kmeta.

2.10 Odbor regij sprejema v vednost predlog za prenehanje uporabe socialno-ekonomskih meril za določanje „območij z omejenimi možnostmi, ki niso visokogorska območja“ in prilagoditvi osnove za izračun pomoči plačilom, izvršenim v okviru kmetijsko-okoljskih programov. Utemeljitev Evropske komisije v tej zadevi je jasna, vendar Odbor izraža skrb glede posledic, ki jih bo lahko imela sprememba meril za kmetijska gospodarstva na zadevnih območjih. Če bi se izkazalo, da so morebitne posledice na socialno-ekonomski ravni velike, bi se jih lahko omililo z drugimi političnimi ukrepi. Predvideti bi bilo treba vsaj določitev prehodnega roka za postopno ukinitve pomoči kmetom na območjih, ki kmalu ne bodo več upravičena do te pomoči.

2.11 Odbor izraža zadovoljstvo, da so lahko danes tudi lastniki zemljišč, ki niso kmeti, deležni kmetijsko-okoljskih ukrepov. Lahko bi se izkazalo, da so ti akterji manjkajoči člani verige v upravljanju zemljišč, ki naj bi zajelo vsa zemljišča določenega področja in ne le obdelovalne površine. Odbor regij v nadaljevanju tega razmišljanja izrecno predlaga možnost drugih osnov plačila za kmetijsko-okoljske ukrepe, ker se sedanja osnova — ki temelji na dodatnih stroških in izgubi dohodka zaradi sprejetih obveznosti, — ne more vedno uporabiti. Ena od možnosti so plačila na podlagi dejanske proizvodnje in dobičkov, ki iz nje izhajajo (*priporočilo 8*).

2.12 Uredba ne povzema več spodbujanja udeležbe pri kmetijsko-okoljskih ukrepih, namreč možnosti 20-odstotnega povečanja odškodnine. To je vredno obžalovanja, če se upošteva nujnost takšnih ukrepov in njihov pomen za upravljanje podeželskih območij. Odbor regij odstopa predlaga ponovno vključitev te spodbude v uredbo (*priporočilo 8*).

2.13 Med državami z dobro razvitim in manj razvitim gozdarskim sektorjem obstajajo zelo velike razlike. Predlogi Komisije niso dovolj prožni za spodbujanje pogozdovanja v državah z nizko stopnjo pogozdenosti. Če se te razlike ne bodo upoštevale, bo ogrožen razvoj gozdarske industrije v teh državah, okoljske koristi pa bodo izgubljene.

2.14 Vsako leto številni kmetje iščejo delo zunaj kmetijskega sektorja. V nekaterih regijah lahko ta pojav poveča problem zmanjševanja števila prebivalstva na podeželju. V povezavi z

ustvarjanjem delovnih mest je treba skrbeti za strokovno preusposabljanje kmetov in za možnosti kmetovanja s polovičnim delovnim časom. Tudi v regijah, ki so deležne manj sredstev iz strukturnih skladov (zlasti iz Evropskega socialnega sklada), je treba za preusposabljanje in/ali za opravljanje več dejavnosti hkrati, vključno v kombinaciji z nekmetijskimi dejavnostmi, uporabiti program razvoja podeželja. V regijah, ki so deležne več sredstev iz ESS, bi bilo treba izrecno predvideti strokovno preusposabljanje kmetov in možnosti izvajanja več dejavnosti hkrati.

2.15 Podeželska območja v EU nudijo izjemno naravno in kulturno dediščino, kar lahko igra ključno vlogo v diversifikaciji podeželskega gospodarstva. Vendar pa sposobnost lokalne turistične industrije, da te vire uporabi na trajnosten način in ponudi visoko kakovostne turistične usluge, pogosto ovirajo slaba kakovost storitev in/ali neprimeren razvoj proizvodov. Bistveno je torej, da se usposabljanje izrecno omeni v členu 52, ki se nanaša na ukrepe za spodbujanje turizma (*priporočilo 12*).

2.16 Ženske imajo pomembno vlogo pri diverzifikaciji podeželskega gospodarstva, vendar pogosto naletijo na posebne težave, kot je na primer omejen dostop do kapitala, potrebnega za ustanovitev podjetja. Po mnenju Odbora regij bi morala uredba prispevati k večji udeležbi žensk v podeželskem gospodarstvu (*priporočilo 11*). Poleg tega je tudi internet neprecenljivo orodje za diverzifikacijo tega gospodarstva. Vendar imajo številna podeželska območja omejen dostop do tega medija ali ga celo nimajo. Odbor pozdravlja predlog Komisije, da se ESRR uporabi za opremljanje podeželskih območij z ustrezno ICT infrastrukturo. To bo v veliki meri pomagalo k zmanjšanju digitalnega razkoraka, zaradi česar bodo ta območja postala bolj privlačna za nova podjetja in kar bo podjetjem, ki so tam že ukoreninjena, omogočilo prodor na nove trge. V okviru EKSRP bi lahko sprejeli dodatne ukrepe kot del prednostne naloge za diverzifikacijo podeželskega gospodarstva.

3. ... z več manevrskega prostora za izvajanje ukrepov na nacionalni ravni ...

3.1 Odbor regij pripisuje velik pomen sodelovanju lokalnih in regionalnih oblasti pri pripravi in izvedbi načrtov razvoja podeželja in meni, da bi morala biti ta vloga veliko jasneje izražena v uredbi (*priporočilo 13*). Odbor regij vztraja, da nacionalne strategije puščajo zadosten manevrski prostor za ukrepe, ki so prilagojeni potrebam regij in lokalnih območij (glej tudi točko 2.2). Odbor regij meni, da je pomembno, da strategije upoštevajo potrebo po uravnovešenem teritorialnem razvoju znotraj vsake regije. Preveč uredb o strategiji, po kateri se je treba ravnati na ravni Skupnosti ali na nacionalni ravni, lahko ohromi upoštevanje regionalnih pobud, zasnovanih glede na lokalne možnosti in težave.

3.2 Delo „po meri“ je potrebno v zvezi s programiranjem, financiranjem in nadzorom. Zato je presenetljivo, da uredba določa, da lahko države članice pripravijo program razvoja podeželja na nacionalni ali na regionalni ravni. Bolje bi bilo, da se jim da več svobode v tej točki, vključno z možnostjo združevanja regionalnih in nacionalnih programov. Razen tega se je prav v državah članicah z zvezno upravno ureditvijo v tekočem programskem obdobju izkazala za koristno možnost odobritve nacionalnih okvirnih določb, ki se lahko izvajajo v okviru regionalnih programov (*priporočilo 2*).

3.3 Odbor regij podpira predlog o izvedbi tretje prednostne naloge predvsem s strategijami lokalnega razvoja. Nesporno je, da so nove gospodarske dejavnosti življenjskega pomena za podeželska območja. Te dejavnosti dopolnjujejo kmetijske dejavnosti. Vendar je treba te nove dejavnosti uvajati previdno, da ne bi spremenile kakovosti podeželskih območij. Odbor v tej točki sledi stališču Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (¹), namreč da je treba preprečiti tako imenovano „rurbanizacijo“, se pravi uporabo enakih predpisov v urbanih in podeželskih območjih. To seveda velja za območja, ki se morajo spopadati z urbanim pritiskom in kjer je ohranjanje posebnih značilnosti podeželskih območij velikega pomena za kakovost življenja v urbanih območjih. Težave, s katerimi se srečujejo ta območja, in zlasti tiste, povezane z urbanim kmetijstvom, zahtevajo popolnoma drugačen pristop od tistega, ki ga je treba sprejeti za težave bolj oddaljenih podeželskih območij. Uredba mora predvideti dovolj manevrskega prostora za to.

4. ... in jasna vloga za LEADER

4.1 Odbor regij pripisuje velik pomen pristopu LEADER in torej obžaluje njegov dvoumen položaj v uredbi. Po eni strani je pristop LEADER v členu 4(2) določen kot četrti prednostni cilj, po drugi strani pa se razume kot metoda za izvedbo ukrepov, ki izhajajo iz prvih treh prednostnih ciljev. Odbor vztraja, da se LEADER dodeli mesto, ki mu pripada, tj. mesto posebne prednostne naloge, primerljivo s položajem Interreg v regionalni politiki. Z vključitvijo LEADER tvegamo izgubo enotnega značaja in koristi tega pristopa. Odbor regij torej od Komisije zahteva, da v uredbo vključi podrobnosti glede prihodnje vloge LEADER in da pojasni mesto LEADER kot ločene prednostne naloge.

4.2 V zvezi z uporabo lokalnih strategij se zdi, da člen 63(1) predlaga, da morajo te strategije zadovoljiti vse cilje, povezane s štirimi prednostnimi cilji. To je v nasprotju s členom 62(a), ki pravi, da si je prek pristopa LEADER treba prizadevati za „doseganje enega ali več od treh prednostnih ciljev...“. Odbor regij predlaga, da se odpravi to neskladje v uredbi (*priporočilo 14*).

(¹) Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 30. junija 2004, NAT/243.

4.3 Odbor regij podpira predlog, da se za LEADER prihrani določen delež financiranja Skupnosti, ki je na voljo državam članicam, glede na potrebe prizadetih območij. Odbor regij tudi podpira predlog za ustanovitev Evropskega omrežja za razvoj podeželja. Odbor v zvezi s tem predlaga zgledovanje po izkušnjah pri oblikovanju nacionalnih omrežij LEADER. Vendar pa svari pred ponavljanjem nesprejemljivih zamud pri vzpostavljanju Opazovalnice EU za podeželska območja (LEADER+), LEADER Evropske opazovalnice (LEADER II) in številnih nacionalnih omrežij LEADER. Evropska komisija in države članice bi morale poskrbeti za to, da bo ustanovitev teh teles prednostna naloga že na začetku programskega obdobja. Lokalne oblasti imajo veliko izkušenj s pristopom LEADER; te izkušnje bi države članice morale izkoristiti pri oblikovanju okvira za program LEADER.

4.4 Odbor nasprotuje temu, da je nujno prihraniti velik delež proračuna za države članice, ki so „najbolj uspešne“ pri izvajanju programov LEADER. To lahko kratkoročno povzroči, da se daje prednost „lahkim“ projektom v škodo srednje- ali dolgoročnih projektov. Za zanesljivo načrtovanje mora biti določeno, katera sredstva so na voljo v posamezni državi članici (*priporočili 15 in 18*).

5. Zaključek

5.1 Nujno je, da je prehod med programskima obdobjema 2000-2006 in 2007-2013 zasnovan tako, da ne ogroža stalnosti dejavnosti in ukrepov. Tako je treba zagotoviti, da se bodo večletni ukrepi, odobreni v prejšnji fazi, kot recimo kmetijski okoljski ukrepi, financirali do izteka obdobja in da bo ohranjen dogovorjeni delež sofinanciranja Skupnosti (delež sofinanciranja). Za učinkovito podeželsko politiko EU v novi fazi Odbor regij podpira predlog Komisije za proračun v višini 88,75 milijard evrov (brez modulacije) za financiranje politike razvoja podeželja Evropske unije. Odbor regij odločno zavrača popolno ali delno renacionalizacijo politike razvoja podeželja.

5.2 Odbor opaža, da je treba v skladu z osnutkom uredbe poleg predhodne, vmesne in naknadne ocene predložiti tudi sprotno letno oceno; vendar pa se sprašuje, kakšna je dodana vrednost sprotno letne ocene.

5.3. Eden izmed ciljev uredbe je poenostavitev zakonodaje na tem področju. Da bomo lahko ocenili, če so bili zastavljeni cilji doseženi, je bistvenega pomena, da imamo vpogled v izvedbene določbe. Odbor regij bi želel, da se ga prosi za oblikovanje mnenja o teh določbah, saj imajo njegovi člani izkušnje z izvajanjem politik na tem področju.

2. Priporočila Odbora regij

Priporočilo 1

Člen 11(a)(2)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
2. Vsaka država članica pošlje Komisiji svoj nacionalni strateški načrt še pred predložitvijo svojih programov za razvoj podeželja.	2. Vsaka država članica pošlje Komisiji svoj nacionalni <u>in/ali regionalni strateški načrt</u> še pred ali sočasno s predložitvijo svojih programov za razvoj podeželja.

Obrazložitev

Namen amandmaja je prilagoditev postopka za predložitev nacionalnega strateškega načrta in programov razvoja podeželja postopku, predvidenem v uredbi o regionalni politiki. Načelo subsidiarnosti narekuje, da je strategija razvoja podeželja naloga držav članic in sicer na tisti teritorialni ravni, ki je najprimernejša glede na konkreten položaj posamezne države članice.

Priporočilo 2

Člen 14(2)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Država članica lahko predloži samo en program za vse njeno območje ali pa programe za vsako posamezno regijo.	Država članica lahko predloži samo en program za vse njeno območje ali <u>in/ali</u> pa programe za vsako posamezno regijo. <u>Ce programiranje poteka na nacionalni in regionalni ravni, je pomembno, da obstaja jasna povezava med njima. Države članice lahko predložijo splošne okvirne določbe, ki morajo biti v celoti ali deloma vključene v programe regij.</u>

Obrazložitev

Ta dopolnitev daje državam članicam več manevrskega prostora za prilagajanje programiranja njihovim lastnim potrebam.

Priporočilo 3

Člen 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Finančni prispevek Skupnosti k vsakemu od treh ciljev iz člena 4 krije najmanj 15 % celotnega prispevka Sklada za program prednostnih ciljev I in III, ki so opisani v oddelkih I in III, poglavja I naslova IV ter 25 % celotnega prispevka Sklada za program prednostnega cilja II, ki je opisan v oddelku II poglavja I.	Finančni prispevek Skupnosti k vsakemu od treh ciljev iz člena 4 krije najmanj 15 % celotnega prispevka Sklada za program prednostnih ciljev I in III, ki so opisani v oddelkih I in III, poglavja I naslova IV ter 25 % celotnega prispevka Sklada za program prednostnega cilja II, ki je opisan v oddelku II poglavja I. <u>Ti deleži se lahko spremenijo, če se izkaže, da rezultati analize iz člena 15 (a) to zadostno utemeljujejo.</u>

Obrazložitev

S tem naj bi oblast, ki oblikuje program za razvoj podeželja, imela več možnosti za porazdelitev sredstev med različne ukrepe glede na potrebe pri programiranju.

Priporočilo 4

Člen (19)(iii)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Pomoč, ki je namenjena konkurenčnosti v kmetijskem in gozdarskem sektorju velja za: (...)	Pomoč, ki je namenjena konkurenčnosti v kmetijskem in gozdarskem sektorju velja za: (...)
(c) ukrepe za izboljšanje kakovosti kmetijske pridelave in proizvodov, ki vključujejo: (...)	(c) ukrepe za izboljšanje kakovosti kmetijske pridelave in proizvodov, ki vključujejo: (...)
(iii) podporo skupinam proizvajalcev za izvajanje informacijske in promocijske dejavnosti pri proizvodih, ki so vključeni v program za kakovost živil;	(iii) podporo skupinam proizvajalcev, <u>vključno z organi upravljanja z oznakami ali instrumenti kakovosti ter z medpanožnimi združenji</u> , za izvajanje informacijske in promocijske dejavnosti pri proizvodih, ki so vključeni v program za kakovost živil;

Obrazložitev

Sem spadajo skupine proizvajalcev v širšem pomenu, ki zajema sveže in predelane proizvode. Gre za organe upravljanja, v katerih sodelujejo proizvajalci in/ali predelovalci.

Priporočilo 5

Člen (27)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Dodajanje vrednosti na področju primarne kmetijske in gozdarske proizvodnje	Dodajanje vrednosti na področju primarne kmetijske in gozdarske proizvodnje
1. Podpora, iz člena 19(b)(iii), se dodeli za naložbe:	1. Podpora, iz člena 19(b)(iii), se dodeli za naložbe:
(a) ki izboljšujejo splošno delovanje podjetja;	(a) ki izboljšujejo splošno delovanje podjetja;
(b) ki se nanašajo na predelavo in trženje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi, razen ribiških in gozdarskih proizvodov	(b) ki se nanašajo na predelavo in trženje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi, razen ribiških in gozdarskih proizvodov
(c) in upoštevajo standarde Skupnosti, ki se uporabljajo v zadevni naložbi. Pri naložbah, ki so bile izvedene iz potrebe po uskladitvi s standardi Skupnosti, se pomoč lahko dodeli samo za tiste, ki so jih izvedla mikropodjetja, kakor je določeno v odstavku 2, in so bile izvedene z namenom izpolnjevanja na novo uvedenih standardov Skupnosti. V slednjem primeru se lahko zagotovi podaljšan plačilni rok, ki ne presega 36 mesecev od datuma, s katerim je bilo upoštevanje standarda za podjetje obvezno.	(c) in upoštevajo standarde Skupnosti, ki se uporabljajo v zadevni naložbi. Pri naložbah, ki so bile izvedene iz potrebe po uskladitvi s standardi Skupnosti, se pomoč lahko dodeli samo za tiste, ki so jih izvedla mikropodjetja, kakor je določeno v odstavku 2, in so bile izvedene z namenom izpolnjevanja na novo uvedenih standardov Skupnosti. V slednjem primeru se lahko zagotovi podaljšan plačilni rok, ki ne presega 36 mesecev od datuma, s katerim je bilo upoštevanje standarda za podjetje obvezno.
2. Podpora iz odstavka 1 je omejena na mikropodjetja in majhna podjetja v skladu s pomenom priporočila Komisije 2003/361/ES. V primeru gozdarske proizvodnje je podpora omejena na mikropodjetja. Podpora se ne dodeli podjetjem v težavah, v skladu s smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah.	2. Podpora iz odstavka 1 je omejena na mikropodjetja, in majhna in srednje velika podjetja v skladu s pomenom priporočila Komisije 2003/361/ES, ter kmetijsko-živilska združenja. V primeru gozdarske proizvodnje je podpora omejena na mikropodjetja. Podpora se ne dodeli podjetjem v težavah, v skladu s smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah.
3. Podpora ne sme presegati najvišjega zneska, ki je določen v Prilogi I.	3. Podpora se ne dodeli podjetjem v težavah, v skladu s smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah.

Obrazložitev

Zaradi skladnosti z ukrepi drugih strukturnih skladov je treba navesti, da kmetijsko-živilska industrija zagotavlja mnogo več delovnih mest kot drugi sektorji proizvodnje.

Priporočilo 6

Člen 34

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Ukrepi	Ukrepi
Podpora iz tega oddelka vključuje naslednje ukrepe:	Podpora iz tega oddelka vključuje naslednje ukrepe:
(a) ukrepe, ki so namenjeni trajnostni uporabi kmetijskih zemljišč in vključujejo:	(a) ukrepe, ki so namenjeni trajnostni uporabi kmetijskih zemljišč in vključujejo:
(i) izplačila kmetom iz visokogorskih območij z omejenimi možnostmi,	(i) izplačila kmetom iz visokogorskih območij z omejenimi možnostmi,
(ii) izplačila kmetom iz območij z omejenimi možnostmi, ki niso visokogorska območja	(ii) izplačila kmetom iz območij z omejenimi možnostmi, ki niso visokogorska območja
(iii) izplačila NATURA 2000,	(iii) izplačila NATURA 2000,
(iv) kmetijska okoljska izplačila in izplačila za dobro počutje živali,	(iv) kmetijska okoljska izplačila in izplačila za dobro počutje živali,
(v) podporo za neproizvodne naložbe;	(v) podporo za neproizvodne naložbe;
(b) ukrepe za trajnostno uporabo gozdarskih površin, ki zaobjemajo:	(b) ukrepe za trajnostno uporabo gozdarskih površin, ki zaobjemajo:
(i) prvo pogozdovanje kmetijskih zemljišč,	(i) prvo pogozdovanje kmetijskih zemljišč,
(ii) prvo vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov na kmetijskem zemljišču,	(ii) prvo vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov na kmetijskem zemljišču,
(iii) prvo pogozdovanje nekmetijskih zemljišč,	(iii) prvo pogozdovanje nekmetijskih zemljišč,
(iv) izplačila NATURA 2000,	(iv) izplačila NATURA 2000,
(v) gozdno okoljska izplačila,	(v) gozdno okoljska izplačila,
(vi) obnavljanje potenciala gozdarske proizvodnje in vzpostavitev zaščitnih ukrepov,	(vi) obnavljanje potenciala gozdarske proizvodnje in vzpostavitev zaščitnih ukrepov,
(vii) podporo za neproizvodne naložbe.	(vii) podporo za neproizvodne naložbe;
	<u>c) ukrepe za širjenje in ohranjanje kmetijsko-gozdarskih sistemov, ki zajemajo:</u>
	<u>(i) podporo za ohranjanje in vzdrževanje kmetijsko-gozdarskih sistemov,</u>
	<u>(ii) izplačilo NATURA 2000.</u>

Obrazložitev

V evropski zakonodaji obstajata dve kategoriji rabe tal: kmetijska in gozdarska zemljišča. Kmetijsko-gozdarski sistemi so tisti, pri katerih se na istem zemljišču združuje kratkoročne kmetijske dejavnosti (proizvodnja pridelkov ali živiloreja) z dolgoročnimi (proizvodnja lesa ali plute, rekreacija in veliko število pozitivnih zunanjih učinkov na okolje). Kmetijsko-gozdarstvo pokriva širok spekter proizvodnih sistemov, ki temeljijo na kompleksni rabi tal in optimizaciji sinergij med različnimi uporabami. Gre za kombinirane oblike uporabe, ki izkoriščajo komplementarnost dreves, pridelkov in živine. Osnutek uredbe priznava obstoj tega tretjega sistema rabe tal, drugačnega od kmetijskega in gozdarskega. Podpora Skupnosti je omejena na začetno vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov. To priporočilo prispeva podporo za ohranjanje in vzdrževanje kmetijsko-gozdarskih sistemov.

Priporočilo 7

Člen 36

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Izplačila NATURA 2000	Izplačila NATURA 2000
Podpora iz člena 34(a)(iii) se kmetom dodeli letno na hektar kmetijskega zemljišča v obdelavi, z namenom kritja nastalih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica pomanjkljivosti zadevnih območij in so povezani z izvajanjem Direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS.	Podpora iz člena 34(a)(iii) se kmetom dodeli letno na hektar kmetijskega zemljišča v obdelavi, z namenom kritja nastalih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica pomanjkljivosti zadevnih območij in so povezani z izvajanjem Direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS, <u>ter spodbude za okoljsko vrednost njihovega načina kmetovanja.</u>

Obrazložitev

Treba je dati družbeno priznanje okoljskemu pomenu kmetijstva in živinoreje ter njuni vlogi pri ohranjanju živalstva, rastlinstva in krajine. Tega ne bi smeli obravnavati kot manj pomembno dejavnost, ki se jo lahko omejuje.

Priporočilo 8

Člen 37(4)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
4. Izplačila se dodelijo letno za kritje dodatnih stroškov in izpad dobička, ki sta nastala zaradi obveznosti; če je potrebno, lahko krijejo tudi stroške transakcije. Če je potrebno, se upravičence izbere na podlagi javnega razpisa ter meril učinkovitosti na ekonomskem in okoljskem področju ter na področju dobrega počutja živali. Podpora se dodeli do višine zneska, ki je določen v Prilogi I.	4. Izplačila se dodelijo letno za kritje dodatnih stroškov in izpad dobička, ki sta nastala zaradi obveznosti; če je potrebno, lahko krijejo tudi stroške transakcije. <u>Izplačila se lahko povečajo za 20 %, da bi spodbudila udeležbo.</u> <u>Države članice lahko predlagajo druge osnove za izračun izplačil, če se to izkaže za dovolj utemeljeno.</u> Če je potrebno, se upravičenci izberejo na podlagi javnega razpisa ter meril učinkovitosti na ekonomskem in okoljskem področju ter na področju dobrega počutja živali. Podpora se dodeli do višine zneska, ki je določen v Prilogi I.

Obrazložitev

Ob upoštevanju pomembnosti kmetijsko-okoljskih sporazumov za upravljanje podeželskih območij je zaželeno ohraniti ukrepe, ki spodbujajo udeležbo pri le-teh. Pomembno je razširiti osnovo za izračun izplačil, ker sedanja osnova ni vedno uporabna.

Priporočilo 9

Nov člen 46(a)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
	<u>Podpora za ohranitev in izboljšanje sistemov kmetijskega gozdarstva z visoko okoljsko vrednostjo</u> 1. Podpora iz člena 34(c)(i) se odobri kmetom, ki se obvežejo za tako upravljanje, ki bo zagotavljalo ohranjanje in izboljšanje kmetijsko-gozdarskih sistemov z visoko okoljsko vrednostjo, vključno z zaščito živali. 2. Države članice sestavijo seznam območij, ki bi bila lahko uvrščena med območja za širjenje kmetijsko-gozdarskih sistemov z visoko okoljsko vrednostjo. 3. Podpora se dodeli do višine zneska, ki je določen v Prilogi I.

Obrazložitev

Glej priporočilo 6.

Priporočilo 10

Nov člen 46(b)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
	<u>Izplačila NATURA 2000</u> Podpora iz člena 34(c)(ii) se odobri zasebnim lastnikom zemljiške posesti ali združenjem letno na hektar kmetijsko-gozdarske površine za poravnavo stroškov, ki so nastali na določenem območju z omejitvijo uporabe teh površin zaradi izvajanja direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS. Višina podpore se določi v okviru najnižjih in najvišjih zneskov, določenih v Prilogi I.

Obrazložitev

Glej priporočilo 6.

Priporočilo 11

Člen 49(a)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Podpora iz tega oddelka obsega: (a) Ukrepe za diverzifikacijo kmetijskega gospodarstva, ki vključujejo: (i) diverzifikacijo na nezemeljske dejavnosti, (ii) podporo za ustanavljanje in razvoj mikropodjetij z namenom spodbujanja podjetništva in razvoja ekonomskega sistema, (iii) spodbujanje turizma,	Podpora iz tega oddelka obsega: (a) Ukrepe za diverzifikacijo kmetijskega gospodarstva, ki vključujejo: (i) diverzifikacijo na nezemeljske dejavnosti, (ii) podporo za ustanavljanje in razvoj mikropodjetij z namenom spodbujanja podjetništva in razvoja ekonomskega sistema, (iii) spodbujanje turizma,

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
(iv) varstvo, povečevanje in upravljanje naravne dediščine in s tem prispevanje k trajnostnemu ekonomskemu razvoju.	(iv) <u>podporo večji udeležbi žensk v kmetijskem gospodarstvu,</u> (iv) varstvo, povečevanje in upravljanje naravne dediščine <u>podeželja (naravne, zgodovinske in kulturne)</u> in s tem prispevanje k trajnostnemu ekonomskemu razvoju.

Obrazložitev

Ženske imajo pomembno vlogo pri diverzifikaciji kmetijskega gospodarstva, vendar se zelo pogosto srečujejo s posebnimi težavami, kot je omejen dostop do kapitala. Amandma podpira ukrepe, ki omogočajo odpravo teh ovir. Strategije za razvoj podeželja v okviru pristopa EKSRP uspešno obravnavajo dediščino podeželja v njenem najširšem smislu. Poleg naravne dediščine je treba upoštevati tudi zgodovinsko in kulturno dediščino, ki prav tako sodita med akcijske skupine za razvoj podeželja.

Priporočilo 12

Člen 52

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Spodbujanje turizma Podpora, ki je določena v členu 49(a)(iii) je namenjena: (a) manjšim infrastrukturam, kot so informacijski centri ter označevanju turističnih znamenitosti; (b) rekreacijskim infrastrukturam, ki omogočajo dostop do naravnega okolja ter manjšim nastanitvenim objektom; (c) razvoju in dajanju na turistični trg proizvodov, ki so povezani s podeželskim turizmom.	Spodbujanje turizma Podpora, ki je določena v členu 49(a)(iii) je namenjena: (a) manjšim infrastrukturam, kot so informacijski centri ter označevanju turističnih znamenitosti; (b) rekreacijskim infrastrukturam, ki omogočajo dostop do naravnega okolja ter manjšim nastanitvenim objektom; (c) razvoju in dajanju na turistični trg, <u> vključno s spletnim trženjem</u> proizvodov, ki so povezani s podeželskim turizmom. (d) <u>posebnemu usposabljanju za turistični sektor na področjih,</u> kot so storitve za stranke in razvoj proizvodov.

Obrazložitev

Podeželska območja lahko nudijo izjemno naravno dediščino in druge vrste zanimivosti. Vendar pa sposobnost lokalne turistične industrije, da te vire uporabi na trajnosten način in ponudi visoko kakovostne turistične usluge, pogosto ovirata slaba kakovost storitev in/ali neprimeren razvoj proizvodov. Člen 56 sicer omenja 'poklicno usposabljanje', a bistveno je, da se usposabljanje izrecno omeni v členu, ki se nanaša na turistične dejavnosti. Vedno več ljudi rezervira potovanja, prenočišče, počitnice, proizvode in storitve za prosti čas prek spleta in na ta način tudi dostopa do informacij. Manjši podeželski ponudniki turističnih storitev so brez usposabljanja in nujno potrebnih sredstev za zagotavljanje spletnih rezervacij in trženja v slabšem položaju.

Priporočilo 13

Člen 58

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Lokalne strategije razvoja Ukrepi, ki so navedeni v členu 49, se izvajajo v okviru lokalnih strategij razvoja.	Lokalne strategije razvoja Ukrepi, ki so navedeni v členu 49, se izvajajo z <u>aktivno udeležbo lokalnih oblasti</u> v okviru lokalnih strategij razvoja.

Obrazložitev

Številni ukrepi, določeni v členu 49, spadajo med pristojnosti lokalnih oblasti. V prejšnjih programih za razvoj podeželja lokalne oblasti v nekaterih državah članicah niso bile neposredno vključene v proces oblikovanja in izvajanja lokalnih strategij razvoja. Aktivna udeležba lokalnih oblasti v EKSRP bo omogočila jasnejši in bolj skladen pristop k razvoju številnih podeželskih območij. Če lokalne oblasti ne bodo posebej omenjene, lahko pride do slabšega izpolnjevanja ciljev EKSRP.

Priporočilo 14

Člen 63(1)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
1. V primeru podpore, ki je določena v členu 62(a), morajo biti delovanja v okviru strategije v skladu s cilji, ki so v tej uredbi opredeljeni za vsakega od prednostnih ciljev.	1. V primeru podpore, ki je določena v členu 62(a), morajo biti delovanja v okviru strategije v skladu s <u>z enim ali več</u> cilji, ki so v tej uredbi opredeljeni za vsakega od prednostnih ciljev.

Obrazložitev

Člen 63(1) določa, da morajo biti ukrepi, ki se izvajajo v okviru pristopa LEADER, v skladu z vsemi cilji uredbe, kar pa je v nasprotju s členom 62(a). Amandma prilagaja besedilo obeh členov.

Priporočilo 15

Člen 70(2)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
3 % sredstev, ki so določena v odstavku 1, v znesku 2,66 milijard EUR v cenah iz leta 2004, se dodelijo v rezervo, ki je določena v členu 92.	3 % sredstev, ki so določena v odstavku 1, v znesku 2,66 milijard EUR v cenah iz leta 2004, se dodelijo v rezervo, ki je določena v členu 92.

Obrazložitev

Oblikovanje rezerve za uspešno izvajanje pristopa LEADER ni smiselno.

Priporočilo 16

Člen 71(4)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Ne glede na zgornje mejne vrednosti, določene v odstavku 3, se lahko pri programih za najbolj oddaljene regije in manjše otoke v Egejskem morju, prispevki Sklada povečajo za 5 odstotnih točk.	Ne glede na zgornje mejne vrednosti, določene v odstavku 3, se lahko pri <u>financiranju programih</u> za najbolj oddaljene regije in manjše otoke v Egejskem morju, prispevki Sklada povečajo <u>za 5 odstotnih točk do 85 % javnih izdatkov.</u>

Obrazložitev

Priznanje obstoja izjemnih in resnih razvojnih problemov v najbolj oddaljenih območjih Evrope, ki so navedena v členu 299(2) Pogodbe ES (v prihodnosti člen III-424), zahteva, da te probleme izrecno in ustrezno obravnava kmetijska politika po letu 2006.

Posebne težave v kmetijstvu v najbolj oddaljenih regijah zaslužijo večjo pomoč, kot druge regije. Zato je nujno ohraniti tako raven pomoči, da bodo glavni strukturni primanjkljaji, ki izvirajo večinoma iz oddaljenosti in izoliranosti, odpravljeni čim bolj učinkovito.

Priporočilo 17

Člen 87

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
1. Vsako leto ob predložitvi letnega poročila o napredku, Komisija in organ upravljanja pregledata glavne rezultate prejšnjega leta, v skladu s postopki, ki so določeni v dogovoru z državo članico in organom upravljanja.	1. Vsako leto o Ob predložitvi letnega poročila o napredku vmesne ocene v letu 2010, Komisija in organ upravljanja pregledata glavne rezultate prejšnjega leta od začetka izvajanja programa v skladu s postopki, ki so določeni v dogovoru z državo članico in organom upravljanja.

Obrazložitev

Uredba predvideva, da bo program trajal 7 let in da naj bi državam članicam v okviru zastavljenih ciljev omogočal, da v tem obdobju izvajajo nacionalne strategije podeželskega razvoja. Za zagotavljanje trajnostnega razvoja podeželja in uresničevanje strateških ciljev je pomembno, da ti programi potekajo več let. Glede na to se predlog uredbe nanaša tudi na daljše obdobje in ne le na obdobje enega leta.

Ob tem se zastavlja vprašanje, ali je smiselno letno preverjanje programov, zlasti ker so ukrepi za izvajanje oblikovani za trajnostno uresničevanje ciljev. Ni logično, da bi že po enem letu lahko oblikovali zaključke o izvajanju programa. Bolj smiselno in zadovoljivo je, da se izvede vmesna ocena izvajanja programa in izboljšanja njegove kakovosti. Letno ocenjevanje, ki ga predlaga Komisija, bi po nepotrebnem povečalo birokratske stroške in je v nasprotju z zastavljenimi cilji za enostaven in jasen potek programa z minimalno birokracijo.

Priporočilo 18

Člen 92

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
1. Znesek, ki se dodeli rezervi iz člena 70(2), se uporabi za podporo pri izvajanju pristopa LEADER v programih.	1. Znesek, ki se dodeli rezervi iz člena 70(2), se uporabi za podporo pri izvajanju pristopa LEADER v programih.
2. Izvajanje pristopa LEADER se oceni na podlagi objektivnih meril, med drugim na podlagi:	2. Izvajanje pristopa LEADER se oceni na podlagi objektivnih meril, med drugim na podlagi:
(a) prednosti, ki je dodeljena pristopu LEADER,	(a) prednosti, ki je dodeljena pristopu LEADER,
(b) ozemeljske razsežnosti pristopa LEADER,	(b) ozemeljske razsežnosti pristopa LEADER,
(c) dosežene stopnje izvajanja prednostnega cilja LEADER,	(c) dosežene stopnje izvajanja prednostnega cilja LEADER,
(d) učinka finančnega vzvoda na zasebni kapital,	(d) učinka finančnega vzvoda na zasebni kapital,
(e) rezultatov vmesnih vrednotenj.	(e) rezultatov vmesnih vrednotenj.

Obrazložitev

Ta člen ni potreben zaradi odprave rezerve za uspešnost izvajanja.

Priporočilo 19

Člen 71(6)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Dejavnost, ki jo financira Sklad, ne more biti hkrati upravičena do prispevkov iz Strukturnih skladov, Kohezijskega sklada ali drugih finančnih instrumentov Skupnosti. Izdatke, ki jih sofinancira Sklad, ne smejo sofinancirati drugi finančni instrumenti Skupnosti.	Dejavnost, ki jo financira Sklad, ne more biti hkrati upravičena do prispevkov iz Strukturnih skladov, Kohezijskega sklada ali drugih finančnih instrumentov Skupnosti. Izdatke, ki jih sofinancira Sklad, ne smejo sofinancirati drugi finančni instrumenti Skupnosti.
Dejavnost velja za upravičeno do prispevkov Sklada samo v okviru enega programa hkrati. Lahko se financira samo v okviru enega prednostnega cilja programa za razvoj podeželja.	Dejavnost velja za upravičeno do prispevkov Sklada samo v okviru enega programa hkrati. Lahko se financira samo v okviru enega prednostnega cilja programa za razvoj podeželja.

Obrazložitev

Črtan stavek bi oviral projekte, ki so bili zunaj področja prednostnega cilja, vendar so spadali v področje uredbe kot celote.

Priporočilo 20

Priloga I k členu 46(a) in 46(b)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ne obstaja.

Amandma OR			
Člen	Predmet	Znesek v eurih ali stopnja	
46(a)(3)	Najvišje izplačilo	200	Na hektar kmetijskega zemljišča v uporabi
46(b)	Najvišje izplačilo NATURA 2000	200	Na hektar kmetijskega zemljišča v uporabi

Obrazložitev

V skladu z novim členom 46(a)(1).

V Bruslju, 23. februarja 2005

Predsednik
Odbora regij
 Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Predlogu za uredbo Sveta o Evropskem skladu za ribištvo

(2005/C 164/04)

ODBOR REGIJ JE —

ob upoštevanju predloga Komisije za Uredbo Sveta — Evropski sklad za ribištvo (COM (2004)497 final — 2004/0169 (CNS));

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 15. julija 2004, da se bo z Odborom posvetovala o tej zadevi, v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti;

ob upoštevanju odločitve predsednika Odbora z dne 26. maja 2004, da bo dal navodilo Komisiji za trajnostni razvoj, naj pripravi mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju uredbe Sveta (ES) št. 2369/2002 z dne 20. decembra 2002, ki spreminja uredbo (ES) št. 2792/1999 z natančnimi predpisi in določbami o strukturni pomoči Skupnosti v ribiškem sektorju;

ob upoštevanju uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o skladiščenju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov na podlagi skupne ribiške politike;

ob upoštevanju mnenja Odbora o Zeleni knjigi Komisije o prihodnosti skupne ribiške politike (COM(2001) 135 final — CdR 153/2001 ⁽¹⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije o reformi skupne kmetijske politike (COM(2002) 181 final in o sporočilu Komisije, ki določa akcijski načrt Skupnosti, za vključitev zahtev okoljske zaščite v skupno ribiško politiko (COM(2002) 186 final — OR 189/2002 ⁽²⁾);

ob upoštevanju mnenja Odbora o sporočilu Komisije: Strategija za trajnostni razvoj evropskega ribogojstva (COM(2002) 511 final — CdR 20/2003 ⁽³⁾);

ob upoštevanju mnenja o finančnih načrtih; Sporočilo Evropske komisije Gradimo našo skupno prihodnost — Politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije 2007-2013 (COM(2004) 101 final — CdR 162/2004 fin);

ob upoštevanju svojega mnenja (CdR 252/2004 rev.1), ki ga je Komisija za trajnostni razvoj tega odbora sprejela dne 9. decembra 2004 (poročevalec: **Sir Simon Day**, Devon County Council (Združeno kraljestvo/ELS)),

KER:

- 1) bi morala skupna ribiška politika poskrbeti za trajnostno izkoriščanje živih vodnih virov in ribogojstva v okviru trajnostnega razvoja, pri tem pa uravnoteženo upoštevati okoljske, ekonomske in socialne vidike, še posebej pa razmere v regijah Evropske unije.
- 2) je od leta 1993 element trajnostnega razvoja skupne ribiške politike sestavni del predpisov, ki urejajo strukturne sklade. V okviru trajnostnega razvoja si je treba za izvajanje tega elementa prizadevati s sredstvi Evropskega sklada za ribištvo;

⁽¹⁾ UL C 107, 3.5.2002, str. 44.

⁽²⁾ UL C 128, 29.5.2003, str. 6.

⁽³⁾ UL C 256, 24.10.2003, str. 29.

- 3) obseg skupne ribiške politike zajema ohranjanje, upravljanje in izkoriščanje živih vodnih virov in ribogojstva kot tudi predelavo in trženje ribiških proizvodov ter proizvodov iz ribogojstva, če te dejavnosti potekajo na ozemlju držav članic, v vodah Skupnosti ali z ribiškimi plovili Skupnosti oziroma če jih izvajajo državljani držav članic.
- 4) bo imel Evropski sklad za ribištvo znaten vpliv na regije, zato je bistveno, da pri izvajanju ukrepov, ki jih predlaga uredba o Evropskem skladu za ribištvo, sodelujejo regionalni in lokalni organi —

je na svojem 58. plenarnem zasedanju 23. in 24. februarja 2005 (seji 23. februarja) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

izdelkov ter manj na ukrepe v zvezi s kapitalskimi naložbami za povečanje zmogljivosti;

Splošne opombe

Odbor regij

1.1 **pozdravlja** predloge Evropske komisije za uredbo o ustanovitvi Evropskega sklada za ribištvo v podporo trajnostnemu ribiškemu sektorju. Ta sklad je potreben, saj je zelo pomembno, da lahko lokalne ribiške skupnosti čim bolj povečajo obseg pomoči ribištvu, alternativnemu gospodarskemu razvoju in okoljskim pobudam skozi celoten postopek radikalne spremembe.

1.2 **meni**, da je proračun Evropskega sklada za ribištvo, ki znaša okoli 700 milijonov evrov letno, bolj ali manj v skladu s proračunom finančnega instrumenta za usmerjanje ribištva (FIUR) za veljavni finančni načrt EU. Odbor regij **verjame**, da je ta proračun minimalen za doseg ciljev, ki so začrtani v predlogu, in ga v pogajanjih z drugimi institucijami EU pod nobenimi pogoji ne bi smeli znižati. Države sprejemajo dejstvo, da obstaja omejena količina denarja, ki se razporedi med več akterjev, in da bodo zaradi kohezije nove države članice imele več koristi od konvergenčnega financiranja. Finančni izziv za „stare“ države članice v prihodnosti bo čim učinkoviteje porabiti manjše količine denarja;

1.3 **poudarja**, da morajo imeti regije jasno opredeljeno vlogo na vsakem področju Evropskega sklada za ribištvo, kar neposredno vpliva na regionalno in lokalno raven. Potrebna so določila, ki omogočajo regionalno vodene projekte; na primer prestrukturiranje je regionalno vprašanje in lokalni organi bi morali za prilagoditev okoliščinam dopustiti lokalno prožnost pri tolmačenju. Regionalni organi bi morali za prilagoditev lokalnim okoliščinam omogočiti tudi prožno tolmačenje razlik;

1.4 **pozdravlja** prizadevanja za uvedbo selektivnejših in okolju prijaznejših ribiških tehnik. Težave, ki so povezane z odpadki in prilovi, predvsem kitov, so v zadnjih letih postale zelo resen problem v večini Evropske unije. Pri odpravljanju teh težav bi morali upoštevati lokalne okoliščine;

1.5 glede strukturne pomoči **soglaša**, da se mora Evropski sklad za ribištvo bolj osredotočiti na pobude ohranjanja in okoljske pobude, varnost, povečanje kakovosti in diverzifikacije

1.6 **zahteva**, da je treba razširiti definicijo pojma „majhni obalni ribolov“, ki trenutno velja le za ribiška plovila, dolga največ 12 m in brez vlečnega orodja, kajti tako bi v to kategorijo lahko sodila tudi majhna, selektivna in okolju prijazna podjetja ne glede na velikost svojih ribiških plovil;

1.7 **predlaga** pojasnitev, ali bo dovoljeno financiranje projektov iz več kot ene prednostne osi, da bi tako omogočili integrirano dejavnost na ravni projekta;

1.8 **zahteva**, da se določbe o mešanih družbah ponovno obravnavajo in da se razmisli o razširitvi možnosti uporabe ribiških plovil, ki več niso v obratovanju, in ki bi se morda lahko uporabila v okviru spodbujanja gospodarskega napredka držav v razvoju;

1.9 **meni**, da bi morala biti v času izvajanja zagotovljena združljivost med financiranjem Evropskega sklada za ribištvo in strukturnim financiranjem, da bi tako državam članicam in partnerjem omogočili določitev najprimernejših instrumentov financiranja za prilagoditev lokalnim okoliščinam. Ta povezava je pomembna, saj mnogo prihodnjih programov konkurenčnosti Evropskega sklada za regionalni razvoj ne bo imelo na voljo standardnih rezervacij za območja, ki so odvisna od ribištva, kot v preteklosti, torej bi brez te možnosti uporabe sredstev Evropskega sklada za ribištvo ali strukturnih skladov nekatere podpirne dejavnosti za skupnosti na obalnih območjih lahko ostale brez finančnih sredstev.

1.10 **si prizadeva** pojasniti stališče glede sklepa o ustanovitvi regionalnih svetovalnih odborov v okviru skupne ribiške politike ter odnos med regionalnimi svetovalnimi odbori in vodstvom Evropskega sklada za ribištvo. Reforma skupne ribiške politike, sprejeta decembra 2002, je predvidela ustanovitev regionalnih svetovalnih odborov, da bi izboljšala upravljanje znotraj skupne ribiške politike, in določila, da bo o ustanovitvi regionalnih svetovalnih odborov odločal Svet. Regionalni svetovalni odbori ponujajo priložnost interesnim skupinam za bolj intenzivno vključenost v razvoj skupne ribiške politike;

1.11 **predlaga** pojasnitev, ali bodo regionalni svetovalni odbori neposredno vključeni v delovanje Evropskega sklada za ribištvo. Ker naj bi regionalni svetovalni odbori v naslednjih letih povečali vključenost interesnih združenj v oblikovanje in izvajanje ribiške politike EU, je o tej zadevi potrebnih več informacij;

1.12 **potrjuje**, da je treba posvetiti posebno pozornost spodbujanju enakosti med moškimi in ženskami v ribiški industriji kot tudi prizadevanjem za pridobivanje mladih ter za izboljšanje delovnih pogojev dela v tem sektorju; **predlaga skupek** študijskih primerov, v katerih bi preučili primere iz različnih držav članic, ki bi jih Komisija lahko uporabila kot koristno sredstvo za pomoč pri razširjanju dosedanjih izkušenj in najboljših praks;

Opombe glede upravljanja Evropskega sklada za ribištvo

1.13 **meni**, da nova določila o izjemah glede uporabe pravila N+2 spodbujajo fleksibilnost in pomagajo predvsem regijam v novih državah članicah, da v okviru kohezijske politike v roku in v skladu s predpisi črpajo razpoložljiva sredstva; **se strinja** s predlogi za vnaprejšnje financiranje enoletnega upravičenja do zneska (člen 78); **domneva**, da bi bilo za vse koristno, če bi se revizije veljavnih sistemskih postopkov končale pravočasno, da bi tako zagotovili koristen vložek in študijske primere, ki bi pomagali pri oblikovanju naslednjega programa;

1.14 **meni**, da je treba poenostaviti in čim bolj zmanjšati nadzor, vendar pa obenem zagotoviti, da bo ta nadzor še vedno zadosten, da bo pokazal, ali so se programi izvajali v skladu s pravili ter katera dejavnost je bila uspešna. Poleg tega je treba poenostaviti in pojasniti revizijske zahteve, Odbor regij pa priporoča, da predlogi ohranijo definicijo uradno priznanih organizacij, kot je to določeno v uredbi 3759/92;

1.15 **priporoča**, da mora sklad dati prednost projektom, namenjenim zagotovitvi več denarja na enoto iztovorjenih rib, npr. sistemom kakovosti, izboljšanju povezav v dobavni verigi ter izboljšanju poznavanja trga in razumevanja plovil in predelovalnih naprav. Zajeli bi lahko tudi projekte za iskanje alternativnih in dodatnih načinov uporabe infrastrukture ribiške industrije, tako da zmanjšanje števila plovil ne bi pomenilo konec infrastrukture, če ima ta tudi dodatno bazo strank/uporabnikov;

Opombe glede posebnih členov

1.16 **pozdravlja** prizadevanja za vzpostavitev jasnejšega okvira za Evropski sklad za ribištvo in bolj „strateškega“ pristopa k ribiški politiki na splošno. Odbor regij še posebej

pozdravlja „partnerski“ pristop (člen 8), ki naj bi se oblikoval med Komisijo, državami članicami ter pristojnimi lokalnimi in regionalnimi organi. Tako se bo omogočilo ustrezno pokrito financiranje, ki bo zagotovilo, da bo finančna podpora Evropskega sklada za ribištvo na voljo za prestrukturiranje in gospodarski razvoj območij, ki so odvisna od ribištva;

1.17 **zahteva**, da se Komisija posvetuje z Odborom regij o njegovih pogledih na vsebino strateških smernic Skupnosti (člen 14), saj bi to zagotovilo vložek z državne ravni, ki je najbližje najbolj prizadetim;

1.18 **močno priporoča**, da strateško poročilo vsake države članice (člen 17) vključuje sklicevanje na partnerje držav članic in sodelovanje držav članic z njihovimi partnerji;

1.19 **poziva** Komisijo, naj pojasni obseg pomoči za zagotovitev „ekonomske in socialne blaginje“ ribiških območij, v okviru Osi 4 za „trajnostni razvoj“ (člen 42);

1.20 **predlaga** pojasnilo in nadaljnjo preučitev določanja območij, ki so omenjena v členu 42.3. To bi lahko pomenilo, da mora v tej zvezi pooblaščen vodstvo delovati po enakih načelih kot skupnost za razvoj podeželja Leader, kar bi omogočilo določeno stopnjo usklajevanja s pobudami Skupnosti in učenja iz njih znotraj Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja;

1.21 **zahteva**, da naj se v členu 44 v okviru Osi 4 o predlaganih obalnih akcijskih skupinah zagotovi več praktičnih informacij. To naj bi zajemalo pojasnilo o tem, kakšno naj bi bilo mesto obalnih akcijskih skupin znotraj regionalnih in lokalnih ravni vladnih struktur, kot tudi podrobnosti o njihovi velikosti in sestavi ter upravnem in finančnem položaju. Prav tako je treba pojasniti, kako naj bi v členu 44.2 opredelili odgovornost zasebnega sektorja;

1.22 **zahteva** pojasnilo o tem, kateri partnerji so zajeti v členu 45 (c);

1.23 **predlaga**, da bi bilo koristno, če bi Komisija v tej zgodnji fazi bolje opredelila pojem „višja sila“ v okviru Evropskega sklada za ribištvo, da bi tako omogočila boljše razumevanje člena 90; **predlaga**, da naj Komisija kot prva instanca vključi izgubo, ki nastane zaradi katerega od naslednjih razlogov: političnih nemirov, sovražnosti, nevarnosti vojne, teroristične dejavnosti, ne sme pa vključiti izgube, ki je posledica: stavk, industrijskih sporov, zaprtij pristanišč, vremenskih razmer;

1.24 **meni**, da bi bilo primerneje, če bi probleme ribogojstva v členu 32 opredelili kot vidik, ki spada pod člen 90.

2. Priporočila Odbora regij

Priporočilo 1

Točka 29 preambule

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
(29) Floto Skupnosti je treba zmanjšati, da se prilagodi razpoložljivim in dostopnim virom.	(29) <u>Napore za ribištvo flotoe Skupnosti je treba zmanjšati prilagoditi, da se prilagodi flota uskladi z razpoložljivimi in dostopnimi viri.</u>

Obrazložitev

Zmanjšanje ladjevja je ena od več metod uskladitve naporov za ribištvo z razpoložljivimi viri. Ukrepi za prilagoditev naporov za ribištvo so primerni, če to upravičujejo viri.

Priporočilo 2

Točka 33 preambule

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
(33) Treba je določiti natančna pravila za dodeljevanje pomoči ribogojstvu, predelovanju in trženju ribiških in ribogojnih proizvodov in hkrati zagotoviti, da ti sektorji ohranijo svojo gospodarsko sposobnost preživetja; v ta namen je treba določiti omejeno število prednostnih ciljev za pomoč in osredotočiti strukturno pomoč na mikro in mala podjetja;	(33) Treba je določiti natančna pravila za dodeljevanje pomoči ribogojstvu, predelovanju in trženju ribiških in ribogojnih proizvodov in hkrati zagotoviti, da ti sektorji ohranijo svojo gospodarsko sposobnost preživetja; <u>v ta namen je treba določiti omejeno število prednostnih ciljev za pomoč in osredotočiti strukturno pomoč na mikro in mala podjetja;</u>

Obrazložitev

Srednjevelika podjetja ne smejo biti izključena iz pomoči za akvakulturo in za predelavo ter trženje ribiških izdelkov. Mnogo teh podjetij, posebno v konzervni industriji, se uvršča v opredelitev srednjevelikih podjetij, saj zaposlujejo veliko delovne sile, vendar je njihov promet pod pragom za srednjevelika podjetja. Razen tega to tudi ni združljivo s potrebno težnjo po koncentraciji sektorja.

Priporočilo 3

Člen 4

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
(e) spodbujati trajnostni razvoj in izboljšanje kakovosti življenja v obmorskih, jezerskih in obalnih območjih, ki so pod vplivom ribolovnih in ribogojnih dejavnosti;	(e) spodbujati trajnostni razvoj in izboljšanje kakovosti življenja v obmorskih, jezerskih in obalnih območjih, ki so pod vplivom ribolovnih in ribogojnih dejavnosti, <u>predvsem v obrobni morski regiji;</u>

Obrazložitev

Pojasnitev prednostnih nalog.

Priporočilo 4

Člen 6

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
Dopolnjevanje, skladnost in spoštovanje pravnega reda	Dopolnjevanje, skladnost in spoštovanje pravnega reda
1. Sklad nudi pomoč, ki dopolnjuje državne, regionalne in lokalne ukrepe in jih vključuje v prednostne naloge Skupnosti. 2. Komisija in države članice zagotavljajo, da je pomoč Sklada skladna z dejavnostmi, prednostnimi nalogami in politikami Skupnosti. 3. Države članice zagotavljajo, da so aktivnosti, ki jih financira Sklad, skladne z določbami Pogodbe in akti, ki so bili sprejeti v skladu z njo, ter s politikami in dejanji Skupnosti, zlasti glede pravil o konkurenci in oddaji javnih naročil ter varstvu in izboljšanju okolja. 4. Aktivnosti, ki jih financira Sklad, ne prispevajo posredno ali neposredno k povečanju ribolovnega napora. 5. Uporabljajo se določbe člena 16 Uredbe (ES) št. 2371/2002.	1. Sklad nudi pomoč, ki dopolnjuje državne, regionalne in lokalne ukrepe in jih vključuje v prednostne naloge Skupnosti. 2. Komisija in države članice zagotavljajo, da je pomoč Sklada skladna z dejavnostmi, prednostnimi nalogami in politikami Skupnosti. 3. Države članice zagotavljajo, da so aktivnosti, ki jih financira Sklad, skladne z določbami Pogodbe in akti, ki so bili sprejeti v skladu z njo, ter s politikami in dejanji Skupnosti, zlasti glede pravil o konkurenci in oddaji javnih naročil ter varstvu in izboljšanju okolja. 4. Aktivnosti, ki jih financira Sklad, ne prispevajo posredno ali neposredno k povečanju ribolovnega napora na območjih, <u>kjer očitno obstaja nevarnost prelova. Sredstva iz sklada se ne smejo uporabljati v korist povečanemu ribolovnemu naporu pri vrstah, za katere so določene kvote ali za katere so bile sprejete siceršnje določbe ali ki se nahajajo izven biološko zavarovanega okvira. V nasprotju s tem je dopustno financiranje ribolovnih ukrepov, ki se nanašajo na premalo izkoriščene vrste.</u> 5. Uporabljajo se določbe člena 16 Uredbe (ES) št. 2371/2002.

Obrazložitev

Brez tega pojasnila bi člen lahko razumeli napačno kot splošno prepoved povečevanja ribolovnih zmogljivosti.

Priporočilo 5

Člen 9

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
1. Izvajanje operativnih programov je odgovornost držav članic. Ta odgovornost se na ustrezni teritorialni ravni uresničuje v skladu z zahtevami vodenja in nadzora, določenimi v tej uredbi (...)	1. Izvajanje operativnih programov je odgovornost držav članic, <u>ki sodelujejo z imenovanimi partnerji.</u> Ta odgovornost se na ustrezni teritorialni ravni uresničuje v skladu z zahtevami vodenja in nadzora, določenimi v tej uredbi (...)

Obrazložitev

To naj bi vodilo k boljšemu partnerstvu.

Priporočilo 6

Člen 10

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
1. Proračun Skupnosti, dodeljen Skladu, se izvršuje v okviru deljenega upravljanja med državami članicami in Komisijo, v skladu s členom 53 Uredbe Sveta (ES) št. 1605/2002. Proračun za tehnično pomoč iz člena 45(1) pa izvaja Komisija v okviru neposrednega upravljanja. Države članice in Komisija zagotavljajo skladnost z načeli dobrega finančnega poslovanja v skladu s členom 274 Pogodbe.	1. Proračun Skupnosti, dodeljen Skladu, se izvršuje v okviru deljenega upravljanja med regijami, državami članicami in Komisijo, v skladu s členom 53 Uredbe Sveta (ES) št. 1605/2002. Proračun za tehnično pomoč iz člena 45(1) pa izvaja Komisija v okviru neposrednega upravljanja. Države članice in Komisija zagotavljajo skladnost z načeli dobrega finančnega poslovanja v skladu s členom 274 Pogodbe.

Obrazložitev

Regije bi morale imeti jasno določeno vlogo na vsakem področju Evropskega sklada za ribištvo, ki ima neposreden vpliv na regionalni in lokalni ravni. Zato bi bilo treba regije vključiti v pristop „skupnega upravljanja“, ki ga spodbuja Komisija, da bi zagotovili njihovo sodelovanje v upravljanju in uresničevanju pristojnosti Evropskega sklada za ribištvo.

Priporočilo 7

Člen 18

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
2. Pomoč se izvaja samo v obliki operativnih programov. Države članice izdelajo operativni program na nacionalni ravni po posvetovanju z regionalnimi, lokalnimi, gospodarskimi in socialnimi partnerji v ribiškem sektorju in vsemi ostalimi ustreznimi telesi v skladu s svojo institucionalno strukturo.	2. Pomoč se izvaja samo v obliki operativnih programov. Države članice v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi organi ter ekonomskimi in socialnimi partnerji izdelajo operativni program na nacionalni ravni po posvetovanju z regionalnimi, lokalnimi, gospodarskimi in socialnimi partnerji v ribiškem sektorju in vsemi ostalimi ustreznimi telesi v skladu s svojo institucionalno strukturo.

Obrazložitev

To naj bi vodilo k boljšemu partnerstvu.

Priporočilo 8

Člen 19

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
(c) ukrepe, usmerjene v izboljšanje in posodobitev upravnih struktur za izvajanje skupne ribiške politike in za krepitev upravne usposobljenosti za upravljanje in nadzor Sklada;	(c) ukrepe, usmerjene v izboljšanje in posodobitev upravnih struktur za izvajanje skupne ribiške politike in za krepitev upravne usposobljenosti za upravljanje in nadzor Sklada, <u> vključno s prenosom nekatereh funkcij upravnega organa na podregije zaradi racionalizacije delovanja;</u>

Obrazložitev

Predlagani upravni organ oziroma del njegovega delovanja se prenese na raven, ki je nižja od nacionalne. Tako izkušnje financiranja finančnega instrumenta za usmerjanje ribištva PESCA (1996–2000) kot tudi izkušnje programov Cilja 1 (2000–2006) kažejo, da se za najbolj učinkovito, racionalno in enostavno delovanje pri doseganju programskih ciljev zahteva lokalno vodenje. Zato mora uredba omogočiti državam članicam, da nekatere funkcije upravnega organa prenesejo na lokalna partnerstva.

Priporočilo 9

Člen 23

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
Področje uporabe Sklad prispeva k financiranju: (a) državnih pomoči za lastnike ladij in posadke, ki so prizadeti zaradi nacionalnih načrtov za prilagajanje ribolovnega napora, če predstavljajo del: — načrtov obnovitve iz člena 5 Uredbe (ES) št. 2371/2002; — nujnih ukrepov iz členov 7 in 8 Uredbe (ES) št. 2371/2002; — nacionalnih načrtov za prilagajanje naporov, ki so posledica nepodaljšanja sporazuma o ribolovu med Skupnostjo in tretjo državo ali pomembnega zmanjšanja možnosti ribolova, ki jih ureja mednarodni ali drug sporazum; — načrtov upravljanja iz člena 6 Uredbe (ES) št. 2371/2002; — nacionalnih načrtov za izstop iz flote z maksimalnim trajanjem dveh let, ki so del obveznosti, določenih v členih 11 do 13 Uredbe (ES) št. (EC) No 2371/2002 o prilagoditvi zmogljivosti ribiške flote Skupnosti.	Področje uporabe Sklad prispeva k financiranju: (a) državnih pomoči za lastnike ladij in posadke, ki so prizadeti zaradi nacionalnih načrtov za prilagajanje ribolovnega napora, če predstavljajo del: — načrtov obnovitve iz člena 5 Uredbe (ES) št. 2371/2002; — nujnih ukrepov iz členov 7 in 8 Uredbe (ES) št. 2371/2002; — nacionalnih načrtov za prilagajanje naporov, ki so posledica nepodaljšanja sporazuma o ribolovu med Skupnostjo in tretjo državo ali pomembnega zmanjšanja možnosti ribolova, ki jih ureja mednarodni ali drug sporazum; — načrtov upravljanja iz člena 6 Uredbe (ES) št. 2371/2002; — nacionalnih načrtov za izstop iz flote <u>z maksimalnim trajanjem dveh let</u>, ki so del obveznosti, določenih v členih 11 do 13 Uredbe (ES) št. (EC) No 2371/2002 o prilagoditvi zmogljivosti ribiške flote Skupnosti.

Obrazložitev

Veljavnost načrtov za prilagajanje ribolovnega napora mora biti vsaj tolikšna kot veljavnost programov, katerih del so.

Priporočilo 10

Člen 24 (6)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
6. Trajanje nacionalnih načrtov za prilagajanje ribolovnega napora iz člena 23(a) ne presega dveh let. V primerih, ki so določeni v prvi, drugi in četrti alineji člena 23(a), država članica sprejme nacionalne načrte v roku dveh mesecev od datuma odločitve Sveta ali Komisije. V primerih, ki so določeni v tretji alineji člena 23(a), države članice sprejmejo načrte prestrukturiranja za prizadeta plovila in ribiče v dveh mesecih od obvestila Komisije.	6. <u>Trajanje nacionalnih načrtov za prilagajanje ribolovnega napora iz člena 23(a) ne presega dveh let.</u> V primerih, ki so določeni v prvi, drugi in četrti alineji člena 23(a), država članica sprejme nacionalne načrte v roku dveh mesecev od datuma odločitve Sveta ali Komisije. V primerih, ki so določeni v tretji alineji člena 23(a), države članice sprejmejo načrte prestrukturiranja za prizadeta plovila in ribiče v dveh <u>štirih</u> mesecih od obvestila Komisije.

Obrazložitev

Omejitev načrtov za prilagajanje ribolovnega napora na samo dve leti znotraj programskega obdobja 2007-13 se ne zdi upravičljiva. Glede druge spremembe: dva meseca nista dovolj, potrebni so najmanj štirje.

Priporočilo 11

Člen 25

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
Državna pomoč za trajno ukinitvev 1. Sklad zagotavlja pomoč za delno financiranje trajne ukinitve ribolovnih dejavnosti plovil, pod pogojem, da je del načrta za prilagajanje ribolovnega napora iz člena 23(a). Dokončno ukinitvev ribolovnih dejavnosti je mogoče doseči le z razrezom plovila ali njegovo preusmeritvijo za nedobičkonosne namene. Državna pomoč za dokončno ukinitvev, ki je plačana lastnikom plovil, se nanaša na ribolovno zmogljivost plovila in, kjer je to ustrezno, na ribolovne pravice, ki mu pripadajo.	Državna pomoč za trajno ukinitvev 1. Sklad zagotavlja pomoč za delno financiranje trajne ukinitve ribolovnih dejavnosti plovil, pod pogojem, da je del načrta za prilagajanje ribolovnega napora iz člena 23(a). Dokončno ukinitvev ribolovnih dejavnosti je mogoče doseči le z razrezom plovila ali njegovo preusmeritvijo za nedobičkonosne namene. Državna pomoč za dokončno ukinitvev, ki je plačana lastnikom plovil, se nanaša na ribolovno zmogljivost plovila in, kjer je to ustrezno, na ribolovne pravice, ki mu pripadajo.

Obrazložitev

Namen državnih pomoči za trajno ukinitvev ribolovne dejavnosti je zagotovitev zmanjšanja ribolovnega napora. Zmanjšanje se doseže z ukinitvijo ustreznega plovila in ne z ukinitvijo pravic dostopa do določenih ribjih lovišč. V primeru plovil ladjevja NEAFC bi ukinitvev enega plovila pomenila ukinitvev — doslej zakonite — možnosti „zbiranja“ in prenosa svojih pravic dostopa na druga plovila istega ladjevja z namenom, da bi imeli sorazmerno večji dostop do razdelitve posameznih kvot.

Priporočilo 12

Člen 26 (1)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
Državna pomoč za začasno ukinitvev 1. V okviru načrtov za prilagajanje ribolovnega napora iz prve, druge in četrte alinee člena 23(a) lahko Sklad prispeva k financiranju ukrepov pomoči za začasno ukinitvev ribolovnih dejavnosti za ribiče in lastnike plovil za obdobje največ enega leta, z možnostjo podaljšanja za eno leto. Ti ukrepi začasne ukinitvev spremljajo načrt za prilagajanje ribolovnega napora, ki v dveh letih zagotovi trajno zmanjšanje zmogljivosti, vsaj v enakem obsegu, kot je zmanjšan ribolovni napor zaradi začasne ukinitvev.	Državna pomoč za začasno ukinitvev 1. V okviru načrtov za prilagajanje ribolovnega napora iz prve, druge in četrte alinee člena 23(a) lahko Sklad prispeva k financiranju ukrepov pomoči za začasno ukinitvev ribolovnih dejavnosti za ribiče in lastnike plovil za obdobje največ enega leta, z možnostjo podaljšanja za eno leto. Ti ukrepi začasne ukinitvev spremljajo načrt za prilagajanje ribolovnega napora, ki v dveh letih zagotovi trajno zmanjšanje zmogljivosti, vsaj v enakem obsegu, kot je zmanjšan ribolovni napor zaradi začasne ukinitvev.

Obrazložitev

Ukrepi začasne ukinitvev morajo imeti trajen pozitiven učinek, zato morajo biti uvrščeni v načrt za prilagajanje ribolovnega napora. Vendar pa je pretirano postaviti kot pogoj trajno zmanjšanje zmogljivosti, ki bo po obsegu enako kot zmanjšanje ribolovnega napora zaradi začasne ukinitvev. Vsaki posamezni državi članici mora biti prepuščeno, da o tem odloča v svojem načrtu za prilagajanje.

Priporočilo 13

Člen 27

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
Naložbe v ribiška plovila in selektivnost 1. Sklad lahko prispeva k financiranju opreme: (a) določene v členu 11(5) Uredbe (ES) št. 2371/2002 (b) ki omogoča, da se ulov, ki se ga ne sme več zavreči, obdrži na krovu (c) kot del pilotnih projektov, ki vključujejo pripravo ali preizkus novih tehničnih ukrepov za omejen čas, ki ga bo določil Svet ali Komisija (d) za zmanjševanje vpliva ribolova na naravno okolje na morskem dnu in na nekomercialne vrste, z izjemo ribolovnega orodja. 2. Sklad lahko prispeva k financiranju naložb za doseg selektivnosti ribolovnega orodja pod pogojem, da je zadevno plovilo vključeno v obnovitveni načrt iz prve alinee člena 23(a), da spreminja svoj način ribolova in zapušča zadevno ribolovno območje in gre v drugo ribolovno območje, kjer stanje virov omogoča ribolov, in da naložba zadeva samo prvo zamenjavo ribolovnega orodja. 3. Poleg primerov, opisanih v odstavku 2, lahko Sklad prispeva tudi k financiranju prve zamenjave ribolovnega orodja pod pogojem, da je novo orodje bolj selektivno in da ustreza sprejetim okoljskim merilom in praksam, ki presegajo obstoječe predpisane obveznosti.	Naložbe v ribiška plovila in selektivnost 1. Sklad lahko prispeva k financiranju opreme: (a) določene v členu 11(5) Uredbe (ES) št. 2371/2002 (b) ki omogoča, da se ulov, ki se ga ne sme več zavreči, obdrži na krovu (c) kot del pilotnih projektov, ki vključujejo pripravo ali preizkus novih tehničnih ukrepov za omejen čas, ki ga bo določil Svet ali Komisija (d) za zmanjševanje vpliva ribolova na naravno okolje na morskem dnu in na nekomercialne vrste, z izjemo ribolovnega orodja. (e) <u>povezane s selektivnejšimi ali okolju prijaznejšimi tehnikami ribolova, ki preprečujejo nezaželen prilov, z izboljšanjem kakovosti in varnosti ulova, ki se obdrži na krovu, in z izboljšanjem delovnih in varnostnih pogojev.</u> 2. Sklad lahko prispeva k financiranju naložb za doseg selektivnosti ribolovnega orodja pod pogojem, da je zadevno plovilo vključeno v obnovitveni načrt iz prve alinee člena 23(a), da spreminja svoj način ribolova in zapušča zadevno ribolovno območje in gre v drugo ribolovno območje, kjer stanje virov omogoča ribolov, in da naložba zadeva samo prvo zamenjavo ribolovnega orodja. 3. Poleg primerov, opisanih v odstavku 2, lahko Sklad prispeva tudi k financiranju prve zamenjave ribolovnega orodja pod pogojem, da je novo orodje bolj selektivno in da ustreza sprejetim okoljskim merilom in praksam, ki presegajo obstoječe predpisane obveznosti. 4. <u>Iz sklada se bo lahko financirala izgradnja novih ribiških plovil, pod pogojem, da:</u> — <u>je ukrep zadosti natančno naveden v Nacionalnem strateškem načrtu,</u> — <u>ukrep ne prizadene učinkovitosti nacionalnega načrta za prilagajanje ribolovnega napora.</u>

Obrazložitev

Treba je zagotoviti, da pomoč lahko vključuje ukrepe za opremljanje ali posodabljanje plovil, da bi izboljšali standarde ribiškega ladjevja Skupnosti in preprečili njegovo zastarevanje, z ukrepi, ki ne bodo prizadeli učinkovitosti nacionalnih načrtov za prilagajanje ribolovnega napora.

Priporočilo 14

Člen 27 a

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
Mali priobalni ribolov 1. Za namene tega člena „mali priobalni ribolov“ pomeni ribolov, ki ga izvajajo ribiška plovila, katerih skupna dolžina ne presega 12 metrov in ki ne uporabljajo vlečnega orodja, naštetega v tabeli 2, Priloga I k Uredbi Komisije (ES) št. 26/2004 z dne 30. decembra 2003 o registru ribolovne flote Skupnosti[12]. 2. Če Sklad financira ukrepe v skladu s členom 27 te uredbe za namene malega priobalnega ribolova, se stopnja zasebne finančne udeležbe, prikazana v skupini 2 tabele v Prilogi II, zniža za 20 %. 3. Če Sklad financira ukrepe v skladu s členom 28 te uredbe, veljajo stopnje, prikazane v skupini 3 Priloge II. 4. Sklad lahko prispeva k plačilu premij za ribiče in lastnike plovil, ki se ukvarjajo z malim priobalnim ribolovom, zato da: — se izboljša upravljanje in nadzor pogojev dostopa do določenih ribolovnih območij; — se spodbuja organizacija proizvodne, predelovalne in tržne verige za ribiške proizvode; — se spodbujajo prostovoljni ukrepi za zmanjšanje ribolovnega napora za ohranjanje virov; — se uporabljajo tehnološke inovacije (bolj selektivne ribolovne tehnike, ki presegajo veljavne predpisane zahteve), ki ne povečujejo ribolovnega napora; Veljajo stopnje, določene v skupini 3 tabele iz Priloge II k tej uredbi.	Mali priobalni ribolov 1. Za namene tega člena „mali priobalni ribolov“ pomeni ribolov, ki ga izvajajo ribiška plovila, katerih skupna dolžina ne presega 12 metrov in ki ne uporabljajo vlečnega orodja, naštetega v tabeli 2, Priloga I k Uredbi Komisije (ES) št. 26/2004 z dne 30. decembra 2003 o registru ribolovne flote Skupnosti[12]. 2. Če Sklad financira ukrepe v skladu s členom 27 te uredbe za namene malega priobalnega ribolova, se stopnja zasebne finančne udeležbe, prikazana v skupini 2 tabele v Prilogi II, zniža za 20 %. 3. Če Sklad financira ukrepe v skladu s členom 28 te uredbe, veljajo stopnje, prikazane v skupini 3 Priloge II. 4. Sklad lahko prispeva k plačilu premij za ribiče in lastnike plovil, ki se ukvarjajo z malim priobalnim ribolovom, zato da: — se izboljša upravljanje in nadzor pogojev dostopa do določenih ribolovnih območij; — se spodbuja organizacija proizvodne, predelovalne in tržne verige za ribiške proizvode; — se spodbujajo prostovoljni ukrepi za zmanjšanje ribolovnega napora za ohranjanje virov; — se uporabljajo tehnološke inovacije (bolj selektivne ribolovne tehnike, ki presegajo veljavne predpisane zahteve), ki ne povečujejo ribolovnega napora; — <u>se spodbuja ulov tistih vrst, ki je nesporno premajhen;</u> — <u>se spodbuja obnova ribiškega ladjevja za spodbujanje integriranega razvoja obalnih območij;</u> — <u>se izboljšajo varnostna oprema ter zdravstveni in delovni pogoji na ladji;</u> — <u>se v pomorskih območjih posebne zaščite vpelje uporaba biološko razgradljivih ribiških priprav;</u> Veljajo stopnje, določene v skupini 3 tabele iz Priloge II k tej uredbi.

Obrazložitev

Izboljšanje opredelitve in področja uporabe člena; razen tega bi bilo treba poklicne ribiče spodbujati, naj se usmerjajo k vrstam, katerih ulov je premajhen, ne pa k tistim, kjer zdaj obstaja prelov.

Priporočilo 15

Člen 28

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
Družbenogospodarsko nadomestilo za upravljanje flote	Družbenogospodarsko nadomestilo za upravljanje flote
1. Sklad lahko prispeva k financiranju družbenogospodarskih ukrepov, ki jih predlagajo države članice za ribiče, ki jih je prizadel razvoj ribolova, in ki vsebujejo: (a) razvejanje dejavnosti z namenom spodbujanja večih zaposlitev za ljudi, ki so aktivno zaposleni v ribiškem sektorju; (b) sheme za preusposabljanje v poklicih zunaj področja morskega ribolova; (c) zgodnji izhod iz ribiškega sektorja, vključno z zgodnjo upokojitvijo. 2. Sklad lahko tudi prispeva k financiranju ukrepov usposabljanja in iniciativ za usposabljanje mladih ribičev, ki želijo prvič postati lastniki ribiškega plovila.	1. Sklad lahko prispeva k financiranju družbenogospodarskih ukrepov, ki jih predlagajo države članice za ribiče, ki jih je prizadel razvoj ribolova, in ki vsebujejo: (a) razvejanje dejavnosti z namenom spodbujanja večih zaposlitev za ljudi, ki so aktivno zaposleni v ribiškem sektorju; (b) sheme za preusposabljanje v poklicih zunaj področja morskega ribolova; (c) zgodnji izhod iz ribiškega sektorja, vključno z zgodnjo upokojitvijo; (d) <u>zmanjšanje vplivov začasne prepovedi ribolova;</u> (e) <u>izgubo delovnih mest na plovilih, ki jih zadevajo ukrepi dokončne ukinitve.</u> 2. Sklad lahko tudi prispeva k financiranju ukrepov usposabljanja in iniciativ za usposabljanje mladih ribičev, ki želijo prvič postati lastniki ribiškega plovila.

Obrazložitev

Jasno je, da podjetja ne bi smela biti prizadeta zaradi prepovedi, ki so jo izdale oblasti. Ukrepi za prilaganje naporov za ribištvo vodijo v odpravljanje ribiških plovil in ustreznih delovnih mest. Družbenogospodarski ukrepi morajo zajemati tudi člane posadke, ki jih zadevajo ukrepi za dokončno ukinitve ladij, tako kot predvideva veljavna zakonodaja.

Priporočilo 16

Člen 30

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
Upravičeni ukrepi	Upravičeni ukrepi
1. Sklad bo pomagal naložbam, namenjenim za doseg enega ali več od naštetih ciljev: a) razvejanje k novim vrstam in proizvodnja vrst z dobrimi tržnimi pričakovanji b) izvajanje metod vzgajanja, ki imajo v primerjavi z običajno prakso v ribiškem sektorju znatno manjši vpliv na okolje; c) podpora tradicionalnim ribogojnim dejavnostim, ki so pomembne za ohranjanje gospodarske in družbene strukture ter okolja; d) ukrepi v skupnem interesu, ki se tičejo ribogojstva v skladu s poglavjem III tega naslova ter poklicno usposabljanje;	1. Sklad bo pomagal naložbam, namenjenim za doseg enega ali več od naštetih ciljev: a) razvejanje k novim vrstam in proizvodnja vrst z dobrimi tržnimi pričakovanji b) izvajanje metod vzgajanja, ki imajo v primerjavi z običajno prakso v ribiškem sektorju znatno manjši vpliv na okolje; c) podpora tradicionalnim ribogojnim dejavnostim, ki so pomembne za ohranjanje gospodarske in družbene strukture ter okolja; d) ukrepi v skupnem interesu, ki se tičejo ribogojstva v skladu s poglavjem III tega naslova ter poklicno usposabljanje;
e) nadomestilo za uporabo proizvodnih metod v ribogojstvu, ki pomagajo varovati okolje in ohranjati naravo;	

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
f) izvajanje ukrepov javnega zdravja in zdravja živali. 2. Pomoč za naložbe je pridržana za mikro in mala podjetja.	e) nadomestilo za uporabo proizvodnih metod v ribogojstvu, ki pomagajo varovati okolje in ohranjati naravo; f) izvajanje ukrepov javnega zdravja in zdravja živali. 2. Pomoč za naložbe je pridržana za mikro in mala podjetja.

Obrazložitev

ESR prispeva k ustvarjanju delovnih mest in razvoju novih gospodarskih dejavnosti na področju akvakulture ter na področju trženja in predelave ribiških izdelkov. Ta potencial ne sme biti s podeljevanjem subvencij za naložbe omejen zgolj na najmanjša in majhna podjetja. Vendar pa države članice lahko v okviru svojih možnosti subvencionirajo predvsem projekte velikega pomena za družbenogospodarski razvoj sektorja ribištva in za regije, ki so odvisne od ribištva.

Priporočilo 17

Člen 33

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Spremembe Odbora regij
Naložbe v predelavo in trženje 1. Sklad lahko v skladu s posebnimi strategijami, ki so vključene v nacionalne strateške načrte, podpira naložbe v predelavo za neposredno prehrano ljudi in v trženje proizvodov ribištva in ribogojstva. Pomoč je omejena na mikro in mala podjetja.	Naložbe v predelavo in trženje 1. Sklad lahko v skladu s posebnimi strategijami, ki so vključene v nacionalne strateške načrte, podpira naložbe v predelavo za neposredno prehrano ljudi in v trženje proizvodov ribištva in ribogojstva. Pomoč je omejena na mikro in mala podjetja.

Obrazložitev

ESR prispeva k ustvarjanju delovnih mest in razvoju novih gospodarskih dejavnosti na področju akvakulture ter na področju trženja in predelave ribiških izdelkov. Ta potencial ne sme biti s podeljevanjem subvencij za naložbe omejen zgolj na najmanjša in majhna podjetja. Vendar pa države članice lahko v okviru svojih možnosti subvencionirajo predvsem projekte velikega pomena za družbenogospodarski razvoj sektorja ribištva in za regije, ki so odvisne od ribištva.

Priporočilo 18

Člen 34.2

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
	(g) <u>dodajanje vrednosti pri viru kot je primarna in sekundarna predelava.</u>

Obrazložitev

To je eden glavnih ciljev številnih sedanjih strategij in spodbuja precejšen gospodarski razvoj znotraj novih in obstoječih predelovalnih podjetij.

Priporočilo 19

Člen 36

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
	(e) <u>prispevati k začetnim stroškom ustanavljanja kolektivnih skupin v ribiškem sektorju.</u>

Obrazložitev

Pomoč projektom s strani kolektivov je dobrodošla. Vendar pa kolektivni ukrepi pogosto zahtevajo ustanovitve novih organizacij, zato je treba v to pomoč vključiti pomoč pri začetnih zagonskih stroških.

Priporočilo 20

Člen 38.2

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
	(f) <u>pomoč za nadgraditev nabrežnih ribjih trgov.</u>

Obrazložitev

To je področje, kjer dodana vrednost pomaga podpreti ostale naložbe, omenjene v členu.

Priporočilo 21

Člen 39.3

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
3. Naložbe se nanašajo na: a) izvajanje nacionalnih ali transnacionalnih promocijskih kampanj; b) odstranjevanje presežnih vrst ali premalo izrabljenih vrst, ki so zavržene ali brez tržne vrednosti; c) izvajanje politike kakovosti za proizvode ribištva in ribogojstva; d) spodbujanje proizvodov, pridobljenih z metodami, ki imajo majhen vpliv na okolje; e) spodbujanje proizvodov, priznanih v skladu s pogoji iz Uredbe (EGS) št. 2081/92; f) potrjevanje kakovosti; g) označevanje, vključno z označevanjem proizvodov, ki so bili ulovljeni s pomočjo okolju prijaznih načinov ribolova; h) promocijske kampanje za proizvode ali kampanje za izboljšanje ugleda ribiškega sektorja; i) izvajanje tržnih raziskav.	3. Naložbe se nanašajo na: a) izvajanje nacionalnih ali transnacionalnih promocijskih kampanj; b) odstranjevanje presežnih vrst ali premalo izrabljenih vrst, ki so <u>običajno</u> zavržene ali brez tržne vrednosti; c) izvajanje politike kakovosti za proizvode ribištva in ribogojstva; d) spodbujanje proizvodov, pridobljenih z metodami, ki imajo majhen vpliv na okolje; e) spodbujanje proizvodov, priznanih v skladu s pogoji iz Uredbe (EGS) št. 2081/92; f) potrjevanje kakovosti; g) označevanje, vključno z označevanjem proizvodov, ki so bili ulovljeni s pomočjo okolju prijaznih načinov ribolova; h) promocijske kampanje za proizvode ali kampanje za izboljšanje ugleda ribiškega sektorja; i) izvajanje tržnih raziskav; j) <u>spodbujanje ustanavljanja in dejavnosti organizacij proizvajalcev v sektorju ribogojstva.</u>

Obrazložitev

Prvi del amandmaja izboljšuje jasnost, drugi pa ima za cilj, da bi se nadaljevala zagotovitev podpore za sektor ribogojstva in organizacije proizvajalcev v tem sektorju, saj so imela sredstva finančnega instrumenta za usmerjanje ribištva (FIFG) v okviru teh spodbud pozitiven učinek na trženje ribogojnih proizvodov.

Priporočilo 22

Člen 41

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
Predelava in prerazporeditev ribiških plovil Sklad lahko podpira predelavo ribiških plovil za izključne namene usposabljanja in raziskovanja v ribiškem sektorju s strani javne ali poljavne organizacije, pod zastavo države članice. Sklad lahko podpira ukrepe za trajno prerazporeditev ribiških plovil v neprofitne namene izven profesionalnega ribolova.	Predelava in prerazporeditev ribiških plovil Sklad lahko podpira predelavo ribiških plovil za izključne namene usposabljanja in raziskovanja v ribiškem sektorju s strani javne ali poljavne organizacije, pod zastavo države članice. Sklad lahko podpira ukrepe za trajno prerazporeditev ribiških plovil v neprofitne namene izven profesionalnega ribolova.

Obrazložitev

Uporabo ribiških plovil za druge — vključno profitne — namene je treba spodbujati, pod pogojem, da niso v zvezi s poklicnim ribištvo. Večletni programi za usmerjanje ribiških flot, ki so veljali do leta 2002, bi dosegli boljše rezultate, če bi bila dovoljena sprememba namembnosti ribiških plovil za namene, ki niso v zvezi z ribištvo, vključno profitne (npr. turizem).

Priporočilo 23

Člen 42

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
Področje uporabe pomoči 1. Sklad zagotavlja pomoč, skupaj z drugimi instrumenti Skupnosti, za trajnostni razvoj in izboljšanje kakovosti življenja obalnih ribolovnih območij, ki so upravičena kot del celostne strategije za podporo izvajanju ciljev skupne ribiške politike, zlasti ob upoštevanju njenih družbenogospodarskih posledic. 2. Ukrepi za trajnostni razvoj obalnih ribolovnih območij poskušajo: (a) ohranjati gospodarsko in družbeno blaginjo teh območij in vrednost proizvodov ribištva in ribogojstva; (b) ohranjati in razvijati delovna mesta v obalnih ribolovnih območjih s podporo za razvejanje ali gospodarsko in družbeno prestrukturiranje območij, ki so soočena z družbenogospodarskimi težavami zaradi sprememb v ribiškem sektorju; (c) spodbujati kakovost obalnega okolja; (d) podpirati in razvijati sodelovanje med nacionalnimi in transnacionalnimi obalnimi ribolovnimi območji. 3. Vsaka država članica v svoj operativni program vključi seznam območij, ki izpolnjujejo pogoje za pomoč Sklada za trajnostni razvoj obalnih območij. Obalno ribolovno območje je na splošno manjše od NUTS III, z morsko ali jezersko obalo ali rečnim izlivom, ki je povezano z ribištvo. Območje mora biti razmeroma skladno z geografskega, oceanografskega, gospodarskega in družbenega stališča. Območje mora imeti nizko gostoto prebivalstva, pomemben delež zaposlenosti v ribiškem sektorju, ribolov mora upadati in nobena občina ne sme imeti več kot 100 000 prebivalcev. 4. Država članica obvesti Komisijo o območjih, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 3.	Področje uporabe pomoči 1. Sklad zagotavlja pomoč, skupaj z drugimi instrumenti Skupnosti, za trajnostni razvoj in izboljšanje kakovosti življenja obalnih ribolovnih območij, <u>predvsem pa obrobni morskih območij</u>, ki so upravičena kot del celostne strategije za podporo izvajanju ciljev skupne ribiške politike, zlasti ob upoštevanju njenih družbenogospodarskih posledic. 2. Ukrepi za trajnostni razvoj obalnih ribolovnih območij poskušajo: (a) ohranjati gospodarsko in družbeno blaginjo teh območij in vrednost proizvodov ribištva in ribogojstva; (b) ohranjati in razvijati delovna mesta v obalnih ribolovnih območjih s podporo za razvejanje ali gospodarsko in družbeno prestrukturiranje območij, ki so soočena z družbenogospodarskimi težavami zaradi sprememb v ribiškem sektorju; (c) spodbujati kakovost obalnega okolja; (d) podpirati in razvijati sodelovanje med nacionalnimi in transnacionalnimi obalnimi ribolovnimi območji. 3. Vsaka država članica v svoj operativni program vključi seznam območij, ki izpolnjujejo pogoje za pomoč Sklada za trajnostni razvoj obalnih območij.

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
	Obalno ribolovno območje je na splošno manjše od NUTS III, z morsko ali jezersko obalo ali rečnim izlivom, ki je povezano z ribištvom. Območje mora biti razmeroma skladno z geografskega, oceanografskega, gospodarskega in družbenega stališča. Območje mora imeti nizko gostoto prebivalstva, pomemben delež zaposlenosti v ribiškem sektorju, ribolov mora upadati in nobena občina ne sme imeti več kot 100 000 prebivalcev. 4. Država članica obvesti Komisijo o območjih, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 3.

Obrazložitev

Prvi del amandmaja pojasnjuje prednostne naloge. Drugi del amandmaja je utemeljen z dejstvom, da prva dva odstavka člena določata temeljne smernice za ukrep. Ker je pogoj, da morajo biti območja razmeroma skladna z geografskega, oceanografskega, gospodarskega in družbenega stališča, zadosten, ne bi smelo biti omejitve na občine z manj kot 100.000 prebivalci.

Priporočilo 24

Člen 44

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
Sodelovanje v trajnostnem razvoju obalnih ribolovnih območij	Sodelovanje v trajnostnem razvoju obalnih ribolovnih območij
1. Ukrepe za spodbujanje trajnostnega razvoja obalnih ribolovnih območij na določenem teritoriju izvaja skupina lokalnih javnih ali zasebnih partnerjev, ki je ustanovljena za ta namen, v nadaljnjem besedilu „obalna akcijska skupina“ (OAS). Vsaka OAS, ustanovljena v skladu z zakoni zadevne države članice, se izbere na transparenten način po javnem razpisu za predloge. 2. Aktivnosti, izvedene na pobudo OAS, so odgovornost zasebnega sektorja za vsaj dve tretjini projektov. 3. OAS so upravičene do pomoči Sklada, če izvajajo celostne lokalne razvojne ukrepe na podlagi postopkov „od spodaj navzgor“, ki se uporabljajo na določenem teritoriju ali za določeno kategorijo oseb ali vrst projektov. Država članica zagotovi, da imajo OAS ustrezne upravne in finančne usposobljenosti za upravljanje oblik pomoči in za uspešen zaključek načrtovanih aktivnosti. 4. OAS pokrivajo skladen teritorij, ki ima zadostno kritično maso človeških, finančnih in gospodarskih virov za podporo izvedljive razvojne strategije. 5. OAS v določeni državi članici ali regiji se glede na naravo institucionalne strukture združujejo v skupna združenja s statuti, ki zagotavljajo njihovo pravilno delovanje.	1. Ukrepe za spodbujanje trajnostnega razvoja obalnih ribolovnih območij na določenem teritoriju lahko izvaja skupina lokalnih javnih in/ali zasebnih partnerjev, ki je ustanovljena za ta namen, v nadaljnjem besedilu „obalna akcijska skupina“ (OAS). Vsaka OAS, ustanovljena v skladu z zakoni zadevne države članice, se izbere na transparenten način po javnem razpisu za predloge. 2. Aktivnosti, izvedene na pobudo OAS, so odgovornost zasebnega sektorja za vsaj dve tretjini projektov. 3. OAS so upravičene do pomoči Sklada, če izvajajo celostne lokalne razvojne ukrepe na podlagi postopkov „od spodaj navzgor“, ki se uporabljajo na določenem teritoriju ali za določeno kategorijo oseb ali vrst projektov. Država članica zagotovi, da imajo OAS ustrezne upravne in finančne usposobljenosti za upravljanje oblik pomoči in za uspešen zaključek načrtovanih aktivnosti. 4. OAS pokrivajo skladen teritorij, ki ima zadostno kritično maso človeških, finančnih in gospodarskih virov za podporo izvedljive razvojne strategije. 5. OAS v določeni državi članici ali regiji se glede na naravo institucionalne strukture združujejo v skupna združenja s statuti, ki zagotavljajo njihovo pravilno delovanje.

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
	6. Skupinam OAS bi bilo treba omogočiti izmenjavo najboljših praks in izkušenj z izgradnjo zmogljivosti z akcijskimi skupinami skupnosti za razvoj podeželja Leader.

Obrazložitev

Prvi del amandmaja izboljšuje jasnost in prožnost prilagajanja krajevnim razmeram. Točka 2 predloga Komisije je črtana, ker ne bi smeli postavljati nobenih omejitev projektom, ki so lahko na tem področju izpeljani na pobudo javnega sektorja in ker bi morala biti prednostna naloga storiti vse, da se omogočijo projekti, ki omogočajo doseganje zastavljenih ciljev, ne glede na to, ali je za projekte odgovoren javni ali zasebni sektor. Novo točko 6 utemeljuje potreba po učenju na podlagi najboljših postopkov, razvitih za podeželske skupnosti v okviru strukturnih skladov. To bi moralo voditi k boljši organizaciji in nastanku OAS v začetku programskega obdobja.

Priporočilo 25

Člen 54

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
Upravičenost izdatkov	Upravičenost izdatkov
1. Izdatek je upravičen do prispevka Sklada, če je upravičencu nastal ob izvajanju aktivnosti med 1. januarjem 2007 in 31. decembrom 2015. Sofinancirane aktivnosti ne smejo biti zaključene pred datumom začetka upravičenosti. 2. Izdatek je upravičen do prispevka Sklada samo, če je nastal zaradi aktivnosti, o katerih je odločil organ upravljanja zadevnega operativnega programa, ali v svoji pristojnosti in v skladu z merili, ki jih je vnaprej določil nadzorni odbor. Nov izdatek, ki je nastal med revizijo operativnega programa, je upravičen od datuma, ko Komisija prejme zahtevo po spremembi operativnega programa. 3. Pravila za upravičenost izdatkov se določijo na nacionalni ravni, ob upoštevanju izjem, ki jih določa ta uredba. 4. Naslednji izdatki niso upravičeni: (a) DDV; (b) obresti dolga; (c) nakup zemljišča za znesek, ki presega 10 % skupnih upravičenih izdatkov za zadevni ukrep; (d) stroški bivanja. 5. Določbe odstavkov 1 do 3 tega člena ne posegajo v določbe člena 45.	1. Izdatek je upravičen do prispevka Sklada, če je upravičencu nastal ob izvajanju aktivnosti med 1. januarjem 2007 in 31. decembrom 2015. Sofinancirane aktivnosti ne smejo biti zaključene pred datumom začetka upravičenosti. 2. Izdatek je upravičen do prispevka Sklada samo, če je nastal zaradi aktivnosti, o katerih je odločil organ upravljanja zadevnega operativnega programa, ali v svoji pristojnosti in v skladu z merili, ki jih je vnaprej določil nadzorni odbor. Nov izdatek, ki je nastal med revizijo operativnega programa, je upravičen od datuma, ko Komisija prejme zahtevo po spremembi operativnega programa. 3. Pravila za upravičenost izdatkov se določijo na nacionalni ravni, ob upoštevanju izjem, ki jih določa ta uredba. 4. Naslednji izdatki niso upravičeni: (a) DDV; (b) obresti dolga; (c) nakup zemljišča za znesek, ki presega 10 % skupnih upravičenih izdatkov za zadevni ukrep; (d) stroški bivanja. 5. Določbe odstavkov 1 do 3 tega člena ne posegajo v določbe člena 45.

Obrazložitev

Podjetja, ki nimajo registrske številke za DDV, bi morala imeti možnost, da dobijo prispevek na podlagi vključenega DDV.

Stroški bivanja bi morali biti vključeni, če so resnično nastali v zvezi s projekti, upravičenimi do denarne podpore.

Priporočilo 26

Člen 63

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
(c) pregleda rezultate izvajanja, zlasti doseganje ciljev, določenih za vsako prednostno nalogo, in vmesna vrednotenja iz člena 48;	(c) pregleda rezultate izvajanja, zlasti doseganje ciljev, določenih za vsako prednostno nalogo, in vmesna vrednotenja iz člena 48; <u>ter po potrebi uresniči kakršenkoli prenos sredstev za doseganje ciljev;</u>

Obrazložitev

To bo prispevalo k poenostavitvi postopka.

Priporočilo 27

Priloga II

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Sprememba Odbora regij
<u>Skupina 2: (proizvodne naložbe)</u>	<u>Skupina 2: (proizvodne naložbe)</u>
Ukrepi za trajnostni razvoj obalnih ribolovnih območij (člen 43); naložbe v ribiška plovila (člen 27); naložbe v ribogojstvo (člen 30); naložbe v predelavo in trženje ribiških proizvodov (člen 34); spodbujanje in razvoj novih trgov (člen 39).	Ukrepi za trajnostni razvoj obalnih ribolovnih območij (člen 43); naložbe v ribiška plovila (člen 27); naložbe v ribogojstvo (člen 30); naložbe v predelavo in trženje ribiških proizvodov (člen 34); <u>objekti v ribiških pristaniščih (člen 38);</u> spodbujanje in razvoj novih trgov (člen 39).

Obrazložitev

Iz upravičenih ukrepov ne bi smeli izključevati zasebnih naložb v ribiška pristanišča, ki zanimajo vse ribiče, ki jih uporabljajo, in ki prispevajo k izboljšanju storitev, ki so jim na voljo.

Bruselj, 23. februarja 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o

- predlogu za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem socialnem skladu in
- predlogu za sklep Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa Skupnosti za zaposlovanje in socialno solidarnost — PROGRESS

(2005/C 164/05)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju predloga za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem socialnem skladu (COM(2004) 493 final. — 2004/0165 (COD));

ob upoštevanju predloga za sklep Evropskega parlamenta in Sveta o programu Skupnosti za zaposlovanje in socialno solidarnost — PROGRESS (COM(2004) 488 final. — 2004/0158 (COD));

ob upoštevanju sklepa Komisije dne 15. julija 2004, da v skladu s členom 265 in 148 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor regi zaprosi za mnenje o tej temi;

ob upoštevanju sklepa predsednika dne 5. aprila 2004, ki je komisijo za ekonomsko in socialno politiko pooblastil za oblikovanje mnenja o tej temo;

ob upoštevanju sporočila Komisije o tretjem poročilu o gospodarski in socialni koheziji (COM(2004) 107 final);

ob upoštevanju sporočila Komisije o tretjem poročilu o gospodarski in socialni koheziji (COM(2004) 120 final);

ob upoštevanju bele knjige o upravljanju v EU (COM(2001) 428 final)

ob upoštevanju mnenja o beli knjigi o upravljanju v EU (CoR 103/2001 final)

ob upoštevanju predloga za uredbo Sveta glede evropskega socialnega sklada (KOM (1998)131 final);

ob upoštevanju predloga za uredbo Sveta glede evropskega socialnega sklada (KOM (1998)1998 final);⁽¹⁾

ob upoštevanju mnenja o novih evropskih oblikah odločanja: Evropa — okvir za vključevanje državljanov (CoR 182/2000 fin)

ob upoštevanju sporočila Komisije o dialogu z lokalnimi in regionalnimi združenji o političnem oblikovanju Evropske unije (KOM(2003) 811 final);

ob upoštevanju osnutka mnenja komisije za ekonomsko in socialno politiko (CdR 240/2004 rev.2), ki je bilo sprejeto dne 8. decembra 2004 (poročevalka: ga. Fernandez Felgueroso, nadžupanja Gijóna (ES-PES))

je soglasno sprejel na 58. plenarnem zasedanju, dne 23. in 24. februarja 2005 (seja dne 23. februarja) naslednje mnenje

1. Splošne pripombe Odbora regij

sklad z upoštevanjem ciljev konvergence in regionalne konkurenčnosti ter zaposlovanja lahko financira. Razen tega določuje druge določbe medpodročne narave, ki bodo vplivale na ukrepe v okviru sklada.

ODBOR REGIJ

1.1 **poudarja**, da sodi ta uredba v sklop uredb strukturnih skladov, ki jih je Evropska komisija skupaj z drugimi zakonodajnimi predlogi predstavila 14. julija 2004. Uredba navaja splošna določila o upravljanju z evropskim socialnim skladom (v nadaljevanju sklad ali ESS) in opredeljuje dejavnosti, ki jih

⁽¹⁾ Ul C 51, dne 22.2.1999, s. 48.

1.2 **poudarja**, da je sklad doslej igral pomembno finančno vlogo pri politiki zaposlovanja in spodbudil trajnostni postopek ustvarjanja novih delovnih mest. Razen tega se je zavzemal za številne aktivne politične ukrepe na področju zaposlovanja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Povezava ESS z evropsko strategijo zaposlovanja je v tekočem obdobju programskega načrtovanja pokazala zelo plodne rezultate. Odbor verjame, da bo njegova povezava z lizbonsko strategijo prav tako pozitivna.

1.3 **poudarja**, da je glavna naloga evropskega socialnega sklada krepitev gospodarske in socialne kohezije s podpiranjem političnih ukrepov držav članic, da se bi dosegli sledeči cilji: popolna zaposlenost, izboljšanje kakovosti delovnih mest in delovne produktivnosti kot tudi spodbujanje socialnega vključevanja in zmanjšanje regionalnih razlik v zaposlovanju v skladu s smernicami in priporočili evropske strategije o zaposlovanju. Slednja se je ponovno pregledala in popravila leta 2003, da bi se tako uskladila z lizbonsko strategijo in še močnejše s politiko gospodarske in socialne kohezije;

1.4 **ugotavlja**, da predlog uredbe v trenutni obliki ni dovolj natančen in konkreten. Za boljše razumevanje dejanskega področja dejavnosti bi bilo potrebno uredbo primerjati z drugimi pravnimi instrumenti, ki niso predmet tega mnenja. kot denimo s financiranjem ukrepov, ki jih navaja uredba, ali vidiki, ki se nanašajo na obliko partnerstev. To bi povečalo tudi področje dejavnosti uredbe;

1.5 izrecno **izraža** zaskrbljenost glede vloge, ki pripada državam članicam in upravnim oblastem pri zagotavljanju, da se uresničijo cilji sklada. Pri tem regionalne in lokalni oblasti niso na nikakršni način omenjene v okviru teh partnerstev. **želi opozoriti** na pomembnost večjega in boljšega vključevanja regij in lokalnih oblasti v načrtovanje programov in izvajanje ukrepov sklada ob upoštevanju načel subsidiarnosti in institucionalnih sistemov posameznih držav članic.

1.6 se je seznanil z ugotovitvami, ki so bile sprejete v okviru tretjega poročila o ekonomski in socialni koheziji glede vprašanj staranja evropskega prebivalstva in njegov vpliv na svet dela. Glede na omenjeni dokument in najnovejšo oceno lahko izhajamo iz tega, da bo leta 2025 število 15 in 64-letnikov v EU padlo za 10 odstotkov. Torej se bo povečalo število oseb, starejših od 65 let. Staranje prebivalstva bo tako vodilo do postopnega zmanjševanja aktivnega prebivalstva v EU. Te napovedi jasno opozarjajo na potrebo, da se vzdržuje nadaljnja gospodarsko rast v EU, poviša stopnja zaposlenosti in hkrati zmanjša število predčasnih upokojencev; glede tega Odbor regij opozarja na svoje mnenje o sporočilu Komisije z naslovom „Povečanje zaposlenosti starejše delovne sile in preložitve odhoda iz trga dela“ (sprejeto na 56. plenarnem zasedanju z dne 29. septembra 2004);

1.7 **meni**, da mora prihodnja uredba o ESS omogočiti izvajanje politike, ki bi ohranjala vseživljenjsko zaposljivost in preusposabljanje tako žensk in moških nad 40, in spodbujala mlade, da se vključijo na trg delovne sile, kar pa ne izhaja iz predloga uredbe. Pri zahtevi aktivnega staranja in postopne upokojitve se morajo izpolniti kriteriji trajnosti.

1.8 **meni**, da je smiselno, da uredba upošteva posebne gospodarske in socialne težave, s katerimi se dandanes soočajo mestna območja v najbolj oddaljenih regijah v primerjavi z drugimi boljše razvitimi območji Evrope. Te težave bi lahko še naprej oteževale pristop državljanov k zavodom za zaposlovanje; **meni**, da je treba upoštevati raznolikost socialnih težav in različne potrebe evropskih mest;

1.9 **pozdravlja** objavo programa Skupnosti za zaposlovanje in socialno solidarnost PROGRESS, zlasti ker predlog uredbe ne navaja pobude Skupnosti. **priporoča**, da predlog uredbe o evropskem socialnem skladu navede tudi ta program.

1.10 z zadovoljstvom opaža določbe o koherenci in komplementarnosti v predlogu za sklep o programu PROGRESS. Priporoča, da vse dejavnosti, ki se financirajo iz sredstev strukturnih skladov in predvsem evropskega socialnega sklada ustrezajo načelom koherence, komplementarnosti in koncentracije.

1.11 **opozarja na to**, da je Komisija julija 2001 sprejela belo knjigo o upravljanju v EU z namenom, da se uvede proces oblikovanja politik Evropske unije; **opozarja**, da bo z oblikovanjem in izvajanjem tega procesa povezano večje število oseb in organizacij, tako da se bo povečala transparentnost in vsem sodelujočim se bo dodelilo več odgovornosti. Povečano vključevanje regionalnih in lokalnih oblasti v politike Evropske unije kaže na to, da v nekaterih državah članicah ti akterji igrajo pomembno vlogo pri oblikovanju političnih ukrepov, kar priča o njihovi vedno večji odgovornosti in močnem vključevanju državljanov in demokratičnih organizacij v procese lokalne demokracije; **meni**, da je to potrebno upoštevati pri določevanju zakonodaje o strukturnih skladih in predvsem o evropskem socialnem skladu;

1.12 z zadovoljstvom **jemlje na znanje**, da se del predloga uredbe izrecno nanaša na inovacijo, kajti je v skladu s ciljem lizbonske strategije po vzpostavitvi evropskega prostora za znanost in inovacijo;

1.13 verjame, da je povezava med predlogom uredbe, evropsko strategijo za zaposlovanje in lizbonsko strategijo pozitivna in da bo povečala učinkovitost pravnih in finančnih instrumentov Evropske unije; **izraža pomisleke** glede nenačelnosti nekaterih členov predloga uredbe glede vsebinskih in finančnih vprašanj, ki jih navaja to mnenje; **meni**, da bi bile natančnejše določbe za prihodnjo uredbo koristne.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **želi**, da člen 2 (1) pri določitvi nalog ESS izrecno opozori na podpiranje političnih ukrepov držav članic na področju izvajanja načela enakih možnosti v skladu z pomembnostjo načela, ki je navedeno v členu 2 Pogodbe o EU in členih 1-2 in 1-3 Pogodbe o ustavi za Evropo, kakor tudi na področju nediskriminacije, kot to določa člen 21 Listine temeljnih pravic Evropske unije, ki ga ta predlog uredbe ne navaja. Odbor regij opozarja, naj bo ena izmed pomembnih nalog prihodnjega programa PROGRESS namenjena izvajanju načela nediskriminacije, in zato **predlaga**, naj se to vključi v uredbo;

2.2 **priporoča**, naj se osnovni del predloga uredbe razen na evropsko strategijo za zaposlovanje sklicuje tudi na lizbonsko strategijo, kajti Evropska unija je v okviru lizbonske strategije določila strateški cilj, da postane najbolj konkurenčni gospodarski prostor na svetu, ki temelji na znanju — gospodarski prostor, ki je spodoben, da doseže trajno gospodarsko rast s številnejšimi in boljšimi delovnimi mesti in večjo socialno kohezijo. **meni**, da morajo dejavnosti, ki jih podpira sklad, prispevati k uresničitvi tega cilja;

2.3 **meni**, da morajo lokalne in regionalne oblasti sodelovati pri oblikovanju in izvajanju letnih smernic za zaposlovanje. Ker se na podlagi teh smernic določijo prednostne naloge in s tem ustrezni okvir za uporabo sredstev skladov, se morajo pri določitvi teh prednostnih nalog konzultirati in neomejeno vključiti lokalne in regionalne oblasti. Ta vidik, ki ga je Odbor že obravnaval v mnenju o predlogu za uredbo Sveta glede evropskega socialnega sklada, ki je bilo sprejeto na 26. plenarnem zasedanju dne 18. in 19. novembra 1998, je cilj, ki ga Odbor regij ne more opustiti v novem programskem obdobju 2007-2013;

2.4 **priporoča**, da se dejavnosti, ki so predvidene za področje izobraževanja in so v glavnem del cilja konvergence, natančno določijo in zajamejo tudi cilj regionalne konkurenčnosti in zaposlenosti; razen tega **priporoča**, da se vseživljenjsko učenje vključi v konkretne dejavnosti na področju izobraževanja;

2.5 **priporoča**, da se v členu 3 izrecno omeni, da morajo biti vsi ukrepi v okviru tega člena usmerjeni v omogočanje enakih možnosti žensk, moških in mladih, glede na to, da je stopnja brezposelnosti med mladimi v evro območju skoraj

dvakrat tolikšna kot stopnja splošne brezposelnosti, ter skupino brezposelnih moških in žensk, starejših od 40 let, ki zaradi svoje specifičnosti tvegajo, da bodo izključeni iz zaposlovanja, poleg ostalih skupin, navedenih v predlogu: starejši in nižje kvalificirani delavci, iskalci zaposlitve in neaktivne osebe, priseljenci in invalidi; **pozdravlja** preventivni pristop pri dostopu do zaposlitve, katerega namen je preprečevanje brezposelnosti;

2.6 **želi poudariti** težišča oz. ukrepe, ki jih predvideva člen 3 in se nanašajo na dodatno izobraževanje, doživljenjsko učenje in izobraževanje na področjih novih tehnologij informacije in komunikacije. **pozdravlja** dejstvo, da se povečanje in širjenje naložb v človeški kapital razume kot prednostna naloga zaradi vpliva, ki ga ima ta dejavnost na trg delovne sile. Vsa ta težišča se na smiselni način navezujejo na lizbonsko strategijo; **poudarja** ukrepe, ki imajo za cilj moderniziranje uprav dela in jezikovne tečaje kot tudi socialno gospodarstvo. **priporoča**, da člen zajema tudi obveznost uprave dela, da se uskladi z lokalnimi oblastmi; razen tega **predlaga**, da se končajo posebne dejavnosti, ki spodbujajo zasedbo vodilnih delovnih mest s strani žensk;

2.7 Priporoča, da se 10 % delež financiranja ukrepov na področju *socialne vključenosti* (prednostna naloga c) iz ESS, določen v členu 3.4 predloga uredbe o ESS, uporabi tudi pri ukrepih *izboljšanja dostopa do zaposlitve* (prednostna naloga b).

2.8 **nasplošno predlaga**, da se izboljša terminologijo in besedilo člena 3 predloga uredbe, saj bi lahko prišlo do težav jezikovne narave, zlasti v sedanjih razmerah po priključitvi desetih držav članic in vključitvi novih jezikov v pravni red Skupnosti. Priporočilo lahko velja za celotno besedilo predloga uredbe.

2.9 **ugotavlja**, da je težišče predloga uredbe v vlogi držav članic in upravnih oblasteh kot tudi držav članic, ki morajo zagotoviti koherentnost dejavnosti, ki jih skladi podpirajo, s evropsko strategijo o zaposlovanju; zato **meni**, da je potrebno natančno pojasniti vlogo regionalnih in lokalnih oblasti, ki morajo prav tako prispevati h koherenci dejavnosti, ki se financirajo iz sredstev skladov, in to še toliko močneje, če se te akcije izvajajo na regionalni in lokalni ravni; **meni**, da se morajo upoštevati posledice, ki izhajajo iz potreb koherence in koncentracije socialne kohezije, kar je razvidno iz člena 4 predloga uredbe;

2.10 **pozdravlja** naštevane področij, kamor se morajo osredotočiti dejavnosti sklada, in opozarja na velike probleme regij in občin, vključno s propadajočimi deli mest in območja podeželja, ki so usojena na propad ali odvisna od ribištva; **predlaga**, da člen 4 tudi izključno navaja industrijska območja, ki se nahajajo v kriznih obdobjih, kajti dejavnosti sklada lahko v težkih časih za prebivalstvo, predvsem za ženske, prispevajo k boljši socialni koheziji

2.11 **pozdravlja**, da se regionalne in lokalne oblasti navajajo v okviru upravnega poslovanja in partnerstva; vendar **meni**, naj se pri načrtovanju akcij sklada upoštevajo regionalne in lokalne oblasti sorazmerno z institucionalnimi posebnosti posamezne države. Kot je Odbor že omenil v mnenju o novih evropskih oblikah odločanja: Evropa — okvir za vključevanje državljanov, ki je bilo sprejeto na plenarnem zasedanju dne 14. decembra 2000, določenih vprašanj ni mogoče zadovoljivo rešiti na eni sami ravni, kot denimo vprašanj glede oblikovanja delovnih mest ali vključevanja v družbo, temveč je potrebno sodelovanje vsakega posameznika, pri čemer se morajo upoštevati načela bližine in sorazmernosti; **meni**, da bi bilo smiselno, da del dejavnosti, ki jih podpira sklad, upravljajo regionalni in lokalni akterji; To bi prispevalo k uresničitvi ciljev, ki jih navaja ta člen.

2.12 **pozdravlja** pomembnost, da so različni socialni akterji in nevladne organizacije na primeren način vključeni v programsko načrtovanje, izvajanje in nadzor dejavnosti sklada, in da se jih o tem tudi konzultira; vendar **opaža**, da predlog uredbe ni dovolj natančen, zato opozarja na nujnost, da se priporoča ponovna poprava določenega odstavka člena 5; priporoča, da se določi oblika združenj na teh področjih, denimo združenja delojemalcev in združenja delodajalcev — kot tudi primerna raven in področje posvetovanja; izraža zaskrbljenost, da se bi se lahko ta člen zaradi nenatančnosti v praksi izkazal kot neuporaben; želi opozoriti na sporočilo Komisije o dialogu med združenji regionalnih in lokalnih oblasti, da bi oblikovali politiko Evropske unije, ki ga je Komisija izdala 19. decembra 2003, in ki ima za glavni cilj, da se z združenji teritorialnim akterjem omogoči, da izrazijo svoje mnenje in prispevajo k uresničevanju evropske politike,

2.13 **pozdravlja** vključevanje medpodročnih vidikov v predlog uredbe, predvsem enakost med spoloma. Države članice in upravne oblasti morajo zagotoviti, da bodo operacijski programi vsebovali opis, kako se pri programskem načrtovanju, izvajanju, nadzoru in ocenjevanju spodbuja enakost med spoloma. **meni**, da lahko regionalne in lokalne oblasti prispevajo svoje praktične izkušnje, ki so jih pridobile

med obdobjem programskega načrtovanja 2000-2006, zato pa priporoča, da člen 6 te oblasti tudi navede.

2.14 **meni**, naj se z dejavnostmi ESS aktivno prispeva k izvajanju direktive 2002/73 Evropskega parlamenta in sveta iz 23. septembra 2002 o uresničevanju načela enakega obravnavanja moških in žensk glede na pridobitev zaposlitve, poklicnega izobraževanja, poklicnega napredovanja ter delovne pogoje. **pozdravlja**, da enakopravnost med spoloma sodi med akcijska področja prihodnjega programa PROGRESS;

2.15 **priporoča**, da se pomen pojma „opis“, ki ga uporablja člen 6 predloga uredbe, natančno pojasni, kajti smiselno je, da uredba ne vsebuje zgolj opis o tem, kako se spodbuja enakopravnost med spoloma, temveč tudi smernice za primerno izvajanje enakopravnosti; zato priporoča, da se ta določila natančneje izoblikujejo;

2.16 **izraža pomisleke** glede dejstva, da člen 7 ne omenja regionalne in lokalne ravni, kajti potrebo po inovaciji, ki jo navaja ta člen, je lažje določiti prav na tej ravni; Posebno poznavanje začetnega položaja je za znanstvene in inovacijske dejavnosti predvsem koristno. Lokalne oblasti beležijo inovacijske dejavnosti, jih lahko podpirajo s sredstvi, ki jih imajo na razpolago in tako omogočijo večji razvoj učinkovitih raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti na regionalni in nacionalni ravni;

2.17 zaskrbljujoče **ugotavlja**, da so bili ukinjeni inovacijski ukrepi, čeprav so služili izvajanju zelo pomembnih in učinkovitih pilotnih projektov za tržišča delovne sile, zaposlovanje in poklicno izobrazbo; **meni**, da je **smiselno**, da se ohrani inovacijski instrument, ki se ne izgubi v splošnem dejavnostih, ki jih podpira sklad, in da se tudi v prihodnje ohrani enotno delovanje s podporo in spodbujanjem Skupnosti, kar bi še naprej omogočalo, da se testirajo novi načini postopanja glede na zaposlovanje, delojemalce (moške in ženske), socialno vključevanje in ozemeljske razlike;

2.18 **ocenjuje kot pozitivno**, da člen 8 predloga uredbe vsebuje odstavek za transnacionalno sodelovanje, kjer je lažje prepoznati regionalno razsežnost; **priporoča**, da se s pomočjo različnih instrumentov ozemeljskega sodelovanja spodbuja in krepi prepletenost mest in da to deluje na več izkušenj s sodelovanjem med lokalnimi in/ali regionalnimi oblastmi, na kar je Odbor že opozoril v mnenju o sporočilu tretjega poročila o gospodarski in socialni koheziji, ki ga je sprejel na 55. plenarnem zasedanju dne 16. junija 2004.

2.19 **izraža pomisleke** glede dejstva, da člen 8 v okviru transnacionalnega sodelovanja ne navaja regionalne in lokalne ravni, in to toliko bolj glede na izkušnje, ki so bile pridobljene v času tekočega obdobja programskega načrtovanja v okviru pobude INTERREG, ki so jo upravljali samostojni upravni organi na regionalni ravni; **priporoča**, da se ta člen natančneje določi intervencijske modalitete, financiranje teh dejavnosti in specifično vlogo regionalnih in lokalnih oblasti;

2.20 z zadovoljstvom **ugotavlja**, da predlog uredbe vsebuje odločbo, ki določuje, da Komisija spodbuja izmenjavo izkušenj, ukrepe senzibilizacije, seminarje in mreže za določanje in širjenje praktik in za vzpostavitev vzajemnega posredovanja znanja, tako da se poveča prispevek ESS k ciljem Skupnosti glede na zaposlitev in socialno vključevanje; **obžaluje**, da predlog uredbe ne vsebuje natančnih informacij o financiranju tehnične pomoči in usklajevanju pomoči s skupnostjo programov, ki se bodo izvajali v naslednjem obdobju programskega načrta; zato **zahteva**, da se ta člen pravilno oblikuje;

2.21 **meni**, da je vključitev člena k letnim in končnim poročilom, ki bi konkretiziral vsebino teh poročil, pozitivna; **meni**, da bi ta poročila morala pojasniti tudi vključevanje družbenih akterjev in posvetovanja z njimi, kot tudi predstavnikov javnih interesov in nevladnih organizacij;

2.22 **izraža pomisleke** glede nenatančnosti nekaterih odstavkov člena o opravičenosti do podpore nekaterih dejavnosti. ta člen uvaja pojem „neposredni stroški“ delovanja, ki so določeni na ravni enotne tarife, do 20 odstotkov neposrednih stroškov, ki se napovejo za to delovanje glede na dejavnike, ki niso obrazloženi; **priporoča**, da se končna oblika določbe konkretnije oblikuje, kajti nenatančnosti v takšnih vprašanjih bi lahko vodile do zapletov pri upravljanju in k neučinkovitosti nalog, kar je v nasprotju z načelom gospodarske finančnega vodenja, ki ga zahteva Evropska komisija.

Bruselj, 23. februarja 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o beli knjigi o storitvah splošnega pomena

(2005/C 164/06)

ODBOR REGIJ je,

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o beli knjigi o storitvah splošnega pomena (COM(2004) 374 final);

OB UPOŠTEVANJU sklepa Evropske komisije z dne 13. maja 2004, da v skladu s 1. odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zaprosi Odbor za mnenje o tej zadevi;

OB UPOŠTEVANJU sklepa predsednika z dne 5. aprila 2004, da komisijo za ekonomsko in socialno politiko zadolži za pripravo tega mnenja;

OB UPOŠTEVANJU člena 16 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki se nanaša na storitve splošnega gospodarskega pomena, kot tudi njenih členov 2, 5, 73, 81, 87, 88 in 295;

OB UPOŠTEVANJU člena 36 evropske listine o temeljnih pravicah, ki se nanaša na dostop do storitev splošnega gospodarskega pomena;

OB UPOŠTEVANJU člena III-122 Pogodbe o ustavi za Evropo, ki so jo podpisali predsedniki držav in vlad 29. oktobra 2004 v Rimu;

OB UPOŠTEVANJU mnenja o zeleni knjigi o storitvah splošnega pomena (CdR 149/2003 fin) ⁽¹⁾;

OB UPOŠTEVANJU mnenja o sporočilu Komisije o storitvah splošnega pomena v Evropi (CdR 470/2000 fin) ⁽²⁾;

OB UPOŠTEVANJU mnenja o osnutku sklepa Komisije glede uporabe člena 86 Pogodbe ES o državni pomoči v obliki kompenzacij za opravljanje storitev splošnega pomena, ter o osnutku direktive Komisije o spremembi Direktive 80/723/EGS o transparentnosti finančnih razmerij med državami članicami in javnimi podjetji in osnutku za okvir Skupnosti za državno pomoč, ki je zagotovljena kot kompenzacija za opravljanje javnih storitev (CdR 155/2004) ⁽³⁾;

OB UPOŠTEVANJU mnenja o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu (CdR 154/2004) ⁽⁴⁾;

OB UPOŠTEVANJU mnenja o zeleni knjigi Komisije o javno-zasebnih partnerstvih in zakonodaji Skupnosti o javnih naročilih in koncesijah (CdR 239/2004);

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja (CdR 327/2004 rev.1), ki ga je sprejela komisija za ekonomsko in socialno politiko 8. decembra 2004 (poročevalec: **g. Claudio MARTINI**, predsednik regije Toskane (Italija — PES)

mnenje sprejel na 58. plenarnem zasedanju 23. in 24. februarja 2005 (seja z dne 23. februarja).

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ

Uvod

1.1 Bela knjiga, ki je sledila obsežni javni razpravi, v okviru katere je Odbor regij v tesni povezavi z lokalnimi skupnostmi doprinesel odločilen prispevek, jasno začrtava glavne usmeritve delovanja Komisije do l. 2006.

1.2 **ocenjuje**, da bela knjiga ponuja priložnost za nadaljevanje razprave o strategijah, predlogih in obveznostih, ki jih vsebuje. Javne oblasti, in sicer v prvi vrsti regionalne in lokalne skupnosti, kakor tudi socialni partnerji morajo doprinesiti vsak svoj delež predvsem pri naslednjih nalogah:

⁽¹⁾ UL C 73 z dne 23.3.2004, str. 7.
⁽²⁾ UL C 19 z dne 22.1.2002, str. 8.
⁽³⁾ UL C 43 z dne 8.2.2004, str. 13.
⁽⁴⁾ UL C 43 z dne 18.3.2005, str. 18.

— poiskati pravo ravnotežje med splošnim interesom za storitve splošnega pomena in spoštovanjem pravil konkurence, pri čemer ne gre zanemarjati vloge, ki jo ustavna pogodba priznava storitvam splošnega pomena;

- določiti pravni okvir za storitve splošnega pomena (predvsem vlogo javnih oblasti, izbor načinov upravljanja, zagotavljanje dolgoročnega financiranja, regulativo, vrednotenje);
 - pregledati izvajanje in vplive sektorskih direktiv na področju liberalizacije v sektorjih elektronske komunikacije, poštnih storitev, elektrike in plina, s poudarkom na posvetovanjih v okviru zelene in bele knjige ter po potrebi na pripravi ponovnega pregleda teh direktiv;
 - razvijati cilje splošnega pomena v skladu s potrebami državljanov, kar prispeva k utrjevanju socialne in teritorialne kohezije ter h konkurenčnosti evropskega gospodarstva (lizbonski proces). Odbor regij v tem kontekstu obžaluje, da Komisija v svojem sporočilu Ukrepanj skupaj za gospodarsko rast in zaposlovanje — nova spodbuda za lizbonsko strategijo spremljanju bele knjige o storitvah splošnega pomena ne namenja prednostnega mesta med takojšnjimi cilji izvajanja lizbonske strategije ⁽¹⁾;
 - zagotoviti demokratično in pluralistično vrednotenje, ki bo odprto tudi za morebiten protisloven pristop pri vseh vključenih straneh;
 - prizadevati si, da bodo pravila, ki urejajo menjavo storitev na svetovnem nivoju, zagotovila uresničitev zastavljenega cilja — t. j. dostopa vseh državljanov do javnih dobrin;
 - usmerjati programe mednarodnega sodelovanja z državami v razvoju, predvsem v smeri pospeševanja investicij v osnovne storitve splošnega pomena ter z namenom boljšega dostopa državljanov do teh storitev.
- financiranja (te spremembe bodo predvidoma izvedene do julija 2005, prav tako pa je predvideno jasnejše razlikovanje med storitvami splošnega pomena in gospodarskimi storitvami splošnega pomena);
 - cilji in naloge na področju storitev splošnega pomena imajo v primeru neskladja prednost pred pravili konkurence (revizija sektorskih direktiv je predvidena v l. 2006);
 - zaveza k izdelavi posebnega sporočila o socialnih in zdravstvenih storitvah do konca l. 2005;
 - delovanje v prid revizije postopka ocene učinkov liberalizacije;
 - navkljub vsem pozitivnim vidikom je možno ugotoviti, da pušča bela knjiga številne negotovosti za podjetja in za storitve odgovorne akterje nerazjasnjene:
 - s pravnega vidika hierarhija standardov, njihovo tolmačenje in uporaba;
 - z ekonomskega vidika še naprej odsoten trden okvir, ki bi zagotavljal dolgoročno financiranje investicij in nadomestil obveznosti v zvezi s storitvami splošnega pomena;
 - spoštovanje principa subsidiarnosti in posledično posebnih pravic in odgovornosti javnih oblasti na vseh ravneh (lokalni, regionalni, nacionalni);
 - s političnega vidika vloga storitev splošnega pomena v procesu evropske integracije.

Posebna ocena bele knjige

ODBOR REGIJ

1.3 **ocenjuje**, da so pozitivni vidiki bele knjige sledeči:

- priznavanje, da si odgovornost na ustreznem področju delijo Komisija, teritorialne oblasti in države članice;
- dejstvo, da je Komisija naklonjena členu III-122 ustavne pogodbe, ki zagotavlja pravno osnovo storitvam splošnega pomena;
- pripravljenost okrepiti pravno varnost pri financiranju storitev splošnega pomena s priznanjem pravice lokalnim in regionalnim oblastem, da izberejo način upravljanja in

Storitve splošnega pomena in evropski institucionalni okvir

ODBOR REGIJ

1.4 **poudarja**, da so storitve splošnega pomena del sistema vrednot, na katerem temeljijo EU in njene države članice, za katerega je značilna močna interakcija med gospodarskim in socialnim razvojem, ki vodi k socialnemu tržnemu gospodarstvu in prispeva k povečanju udeležbe državljanov v evropskem gospodarstvu in družbi;

1.5 **izpostavlja** dejstvo, da organizacija storitev splošnega pomena prispeva k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, solidarnosti, občutku pripadnosti skupnosti, splošnemu interesu državljanov, trajnostnemu razvoju, in to prav tako za prihodnje generacije;

⁽¹⁾ COM (2005) 24, str. 18.

1.6 **pozitivno presoja** dejstvo, da je Komisija sprejela stališče glede statusa storitev splošnega pomena na evropski ravni. Na tak način se gradi most med sedanjim stanjem, ki na podlagi pogodb in sodne prakse Evropskega sodišča postavlja na prvo mesto politiko konkurence, in novim scenarijem, vzpostavljenim z ustavno pogodbo;

1.7 **izraža zadovoljstvo** zaradi priznavanja načela subsidiarnosti, po katerem pravica do odločanja, organiziranja, financiranja in nadzora storitev splošnega pomena pripada pristojnim oblastem na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju; poleg tega Odbor **želi** opozoriti na možnosti državnih, regionalnih in lokalnih oblasti, da razvijejo in uvedejo sisteme, ki bi državljanom omogočili, da sami izberejo izvajalce posameznih storitev.

1.8 **naklonjeno sprejema** dejstvo, da Komisija pripisuje pomen spremembi sedanjega člena 16 (odslej III-122) nove ustavne pogodbe, ki predvideva novi evropski zakon v zvezi s postopkom soodločanja „v mejah pristojnosti Unije“, in sicer s ciljem podeliti storitvam splošnega pomena jasno zakonsko osnovo. Vztrajanje mnenj, ki nasprotujejo hipotezi okvirne zakonodaje, ne sme upravičevati sedanjega stanja, ko mora Sodišče ob pomanjkanju zakonodaje ustvarjati pravo, namesto da bi ga le uporabljalo. Po ratifikacijah ustavne pogodbe predvideva bela knjiga ponovno proučitev možnosti oblikovanja okvirnega zakona. V tem smislu se Komisija zavezuje, da bo predstavila evalvacijsko poročilo z morebitnimi predlogi;

1.9 **poudarja**, da obstaja široko soglasje o potrebi, da bi bila vloga EU bolj transparentna ter da ji ne bi dodajali še novih pristojnosti. Bela knjiga se strinja s tem pristopom, in sicer s priznavanjem pristojnosti državam članicam in lokalnim skupnostim na področju storitev splošnega pomena, začeni s pravico do izbora pravne oblike in javnopravnega oz. zasebnopravnega statusa podjetij, ki so odgovorna za storitve.

Storitve splošnega pomena in kohezijska politika

ODBOR REGIJ

1.10 **je prepričan**, da predstavlja splošni dostop do visoko kakovostnih storitev splošnega pomena, skupaj s postavljanjem njihovih cen, ki se izračunajo na podlagi proizvodnih in dobavnih stroškov, ključen element ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v celotni EU ter da so regije in lokalne skupnosti najbolj poklicane za presojanje potreb državljanov,

prav tako pa tudi za definiranje najboljše oblike in strukture storitev splošnega pomena na njihovem območju;

1.11 **poudarja**, da je realizacija cilja teritorialne kohezije odvisna tako od razvoja lokalnih javnih služb kot od velikih storitvenih omrežij vseevropske dimenzije. Strukturne sklade, ki so nepogrešljivi v evropski kohezijski politiki, bi bilo potrebno preoblikovati tako, da bi promovirali storitve splošnega pomena z ozirom na kohezijske cilje. Prav tako bi bilo potrebno posvetiti posebno pozornost čezmejnemu sodelovanju in promociji storitev splošnega pomena v državah SVED.

Storitve splošnega pomena in konkurenčnost

ODBOR REGIJ

1.12 **poudarja** občutljivo razmerje, ki obstaja med principom enotnega trga in storitvami splošnega pomena,

1.13 posledično **smatra**, da predstavlja gotovost dolgoročnega financiranja investicij in obveznosti javnih služb bistveno vprašanje z vidika zagotavljanja dostopa do kvalitetnih storitev splošnega pomena na celotnem območju;

1.14 **pripisuje** zeleni knjigi odgovornost, da je zaznala predvsem pozitivne vidike sektorskih politik liberalizacije, vendar meni, da ni dovolj pozornosti namenila ravnotežju med pošteno konkurenco in storitvami splošnega pomena;

1.15 **izraža zadovoljstvo**, da Komisija v beli knjigi očitno priznava obstoj problemov v zvezi s skladnostjo med pravili notranjega trga in konkurence na eni strani ter izvajanjem storitev splošnega pomena na drugi strani, čeprav neravnotežje med upoštevanjem splošnega pomena in konkurenčnimi pravili še ni bilo popolnoma odpravljen;

1.16 **ponavlja**, da je uporaba postopka za javna naročila za izbor podjetja, ki bo opravljalo javne storitve, zgolj opcija in ne obveza za izpolnjevanje pravnih pogojev za pridobitev državne pomoči v obliki oblike kompenzacij za opravljanje storitev splošnega pomena. V luči nedavne sodne prakse, ki občutno omejuje pojem neposrednega upravljanja storitev splošnega pomena s strani teritorialnih skupnosti, meni, da bi Komisija morala predlagati amandma k zakonodaji o javnih naročilih, da se oblikuje definicija neposrednega upravljanja, ki bo prilagojena realnosti lokalne avtonomije.

1.17 **se strinja** z analizo Komisije po kateri so cilji oblikovanja odprtega notranjega trga združljivi z razvojem storitev splošnega pomena, vendar meni, da je treba natančneje opredeliti pojem „prizadetja trgovine“, ki na podlagi člena 12 in členov 81 do 89 PES, predstavlja okvir za uporabo konkurenčnih pravil pri storitvah splošnega pomena. Evropsko sodišče trenutno namreč razlaga pojem potencialnega oviranja trgovanja znotraj Skupnosti tako široko, da lahko člen 87 (1) PES velja tudi za podjetja, ki izvajajo javne storitve na natančno omejeni lokalni ravni;

Razlika med storitvami splošnega pomena in gospodarskimi storitvami splošnega pomena

1.18 **poziva** Komisijo, da na osnovi besedila ustavne pogodbe čimprej predloži predlog okvirne zakonodaje, ki bi omogočila opredelitev določenih skupnih pozitivnih načel, kot so:

- kriteriji za razlikovanje med gospodarskimi in negospodarskimi storitvami splošnega pomena;
- splošna načela in obveznosti pri storitvah splošnega pomena kot je univerzalnost, kontinuiteta, kakovost, učinkovitost, dostopnost in varstvo uporabnikov in potrošnikov;
- kriteriji, ki bi zajezili izkrivljanje trgovanja;
- pravico lokalnih in regionalnih organov, da sami zagotovijo storitve splošnega gospodarskega pomena in glavna načela financiranja;
- mehanizme ocenjevanja.

Skupni jezik bo veljal horizontalno v sektorjih, na katere se nanašajo predpisi Skupnosti, poleg tega pa bo koristil tudi tistim, na katere se ne nanašajo.

1.19 **poudarja**, da je takšna okvirna zakonodaja toliko bolj pomembna, ker prva dva kriterija v sodbi s področja kompenzacij za opravljanje javnih storitev v zadevi Altmark Trans — obveznost, da se jasno opredeli vrsta javne storitve, katere izvajalec je upravičen do nadomestila, ter da se vnaprej, objektivno in pregledno, določijo parametri za izračun kompenzacije — odslej obvezujeta teritorialne skupnosti, da poskrbijo za opredelitev pogodb o javnih storitvah. S tem pa prispevajo k boljši preglednosti in demokratični odgovornosti pri upravljanju storitev splošnega gospodarskega pomena;

(¹) COM (2005) 24, str. 18.

ODBOR REGIJ

1.20 **meni**, da se bo neuravnoteženost v zvezi s samodejno uporabo konkurenčnih pravil v primeru, da gospodarske storitve ne bodo jasno razmejene od negospodarskih storitev ter če definicije storitev splošnega pomena, zapisane v pogodbi, ne bodo dopolnjene, še ohranjala;

1.21 v tem kontekstu **ponavlja** zahtevo, izraženo že v mnenju o predlogu direktive o storitvah splošnega pomena na enotnem trgu, „da se storitve splošnega pomena načelno izključi iz področja uporabe direktive (in ne le iz področja uporabe načela države izvora), da bi se izognili vsakršni razpravi glede izvajanja in da bi ne bilo potrebno kratkoročno usklajevanje tega področja s predpisi, ki bi veljali za celotno Skupnost“; se veseli, da Komisija v sporočilu Ukrepajmo skupaj za gospodarsko rast in zaposlovanje — nova spodbuda za lizbonsko strategijo priznava skrb glede izvajanja načela države izvora v njenem predlogu direktive o storitvah. (¹)

1.22 **izraža zadovoljstvo** nad dejstvom, da se dejansko obravnava na eni strani vprašanje gospodarskih storitev splošnega pomena in na drugi strani obveznosti javnih služb, vendar se mu zdi nenavadno, da trimesečni program dela Komisije za december 2004 napoveduje objavo spremenjenega predloga uredbe Sveta in Evropskega parlamenta o obveznostih javnih služb v sektorju kopenskih prevozov oseb, čeprav posvetovanja o beli knjigi o storitvah splošnega pomena še zdaleč niso končana.

1.23 vendarle **ugotavlja**, da bela knjiga ne podaja natančne opredelitve storitev splošnega pomena, omejujoč se na dejstvo, da dobava dobrin in storitev splošnega pomena tvori obveznosti javnih služb. S ciljem identifikacije storitev splošnega pomena in ne da bi postavljala pod vprašaj princip konkurence bela knjiga določa devet glavnih vodil, oblikujoč tako evalvacijsko tabelo. Bela knjiga tako potrjuje težavno ravnovesje med vrednotami, ki so osnova storitev splošnega pomena, in pravili konkurence;

1.24 **je zaskrbljen** nad dejstvom, da uporaba pravil notranjega trga prevladuje nad zaščito storitev splošnega pomena. Z izjemo brezplačnih storitev, ki jih nudijo javne oblasti v okviru svojih nalog, se lahko v vsaki javni storitvi odraža ekonomski vidik;

1.25 prav tako **poudarja**, da ima vse skupaj velik vpliv na odgovornost lokalnih in regionalnih oblasti na področju upravljanja storitev splošnega pomena s samoadministracijo;

1.26 **ocenjuje**, da bi bilo potrebno za doseg učinkovitega razlikovanja med storitvami splošnega pomena in gospodarskimi storitvami splošnega pomena upoštevati predvsem kriterije zagotavljanja temeljnih pravic, splošnega dostopa, solidarnosti in trajnostnega razvoja.

Storitve splošnega pomena, socialni in zdravstveni sektor

ODBOR REGIJ

1.27 **z naklonjenostjo sprejema** zavezo Komisije, da bo izdelala posebno sporočilo o socialnih in zdravstvenih storitvah splošnega pomena, in sicer do konca l. 2005, s ciljem določiti posebne značilnosti skupaj z ustrezno posodobitvijo ukrepov in zapolniti trenutno vrzel na področju pravnega varstva. Mobilnost oseb v okviru Unije v enaki meri zahteva razvoj v tej smeri, da bo na celotnem teritoriju Unije omogočen prost dostop do socialnih in zdravstvenih storitev. Gre torej za ovrednotenje posebnosti sektorja, za uskladitev definicij, za obravnavo mešanih situacij in pravilno vključitev posebnosti sektorja;

1.28 **poudarja**, da mora Komisija, kar zadeva definiranje svojih predlogov, doseči učinkovit nivo sodelovanja z oblastmi, pristojnimi na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju, kakor tudi z vsemi ostalimi vključenimi stranmi. Pri tem mora upoštevati, da socialne in zdravstvene storitve v večini držav članic EU temeljijo na principu solidarnosti in kolektivnega financiranja;

Sektorske direktive

ODBOR REGIJ

1.29 **se seznaja** z dejstvom, da bela knjiga predvideva ovrednotenje učinkov sektorskih direktiv v poročilu l. 2005 in se zavzema za boljšo horizontalno usklajenost ob ponovnem pregledu v naslednjem letu. Ker imajo gospodarske storitve splošnega pomena evropsko razsežnost, so podrejene sektorskim direktivam za notranji trg: telekomunikacij, poštних storitev, električne energije, plina, letalskega, železniškega in cestnega transporta. Te direktive povezujejo obveznosti konkurence in javnih služb. Njihove učinke je potrebno občasno ocenjevati s ciljem omogočiti revizijo. Te revizije bodo dopolnile obveznosti javnih služb, omogočile večjo horizontalno usklajenost med različnimi sektorskimi obveznostmi javnih služb in izboljšale zakonodajo. Za ostale gospodarske storitve splošnega pomena, kot je oskrba z vodo, ravnanje z odpadki,

mestni prevoz in javna televizija, se razprava nadaljuje, in sicer o vprašanju, ali morajo biti predmet okvira Skupnosti in na katerih pravnih osnovah je eventualno smiselno intervenirati (okolje, kulturna raznolikost, svoboda obveščanja, ...).

Storitve splošnega pomena, trgovina in mednarodno sodelovanje

ODBOR REGIJ

1.30 **z naklonjenostjo sprejema** dejstvo, da bela knjiga obravnava sodelovanje z državami v razvoju, in sicer s ciljem, da bi jim pomagali oblikovati kakovostne storitve splošnega pomena. Dostop do osnovnih storitev je ključni element pomoči pri razvoju. Na žalost pa lahko glede storitev splošnega pomena ugotovimo, da obstaja pomanjkanje skupnih načel in nepristranskih načinov financiranja na mednarodni ravni. Za sodelovanje pri razvijanju storitev splošnega pomena v državah v razvoju mora EU določiti politiko regionalnega sodelovanja, ki bo omogočila oblikovanje javnih dobrin na svetovni ravni, in sicer z oblikovanjem trdnega zakonodajnega in institucionalnega okvira, s ciljem promovirati investicije v osnovne storitve splošnega pomena;

1.31 kljub vsemu **ocenjuje**, da je potrebna poglobljena javna razprava, ki bo razjasnila možne izbire storitev splošnega pomena v okviru mednarodnih pogajanj o trgovini storitev. Pristop EU, ki ga je vzpodbudila uporaba načela usklajenosti med notranjim zakonodajnim okvirjem in mednarodnimi trgovinskimi sporazumi, je privedel do izločanja temeljnih storitev splošnega pomena, financiranih s strani javnih skladov (zdravstvo, izobraževanje, kultura), prav tako pa do mnogoterih omejitev v sektorjih, ki se jih je EU odločila odpreti, ne da bi prej pridobila potrebna zagotovila.

2. Priporočila za prihodnji razvoj

ODBOR REGIJ

2.1 **smatra**, da na zakonodajnem področju Komisija ni popolnoma razjasnila bodočih zakonodajnih aktivnosti in sprememb sedanjega prava o notranjem trgu in konkurenci, četudi bela knjiga ponuja pomemben delovni načrt za naslednji dve leti in čeprav so bile upoštevane številne prošnje in skrbi, podane s strani lokalnih skupnosti;

2.2 **se seznaja** z zavezo Komisije, da na osnovi sodbe Altmark Trans do julija 2005 pripravi predloge za zagotovitev pogojev financiranja storitev splošnega pomena;

2.3 **naproša Komisijo**, naj nadaljuje s povezovanjem vseh akterjev, ki jih zadeva posamezno področje, npr. konkurenca, o kateri so bila prvič že organizirana „neformalna“ posvetovanja, ki so Odboru regij omogočila, da je izrazil mnenje lokalnih in regionalnih skupnosti o temah, ki jih najtesneje zadevajo (glej mnenje CdR 155/2004 fin, soglasno potrjeno na plenarni seji, dne 29. septembra);

2.4 **ponavlja**, da mora biti zakonodaja Skupnosti oblikovana tako, da najstrožje upošteva načelo subsidiarnosti, prav tako pa mora lokalnim skupnostim zagotavljati svobodo izbire glede načinov organiziranja in izvajanja njihovih prednostnih pravic ob upoštevanju nacionalnih zakonodaj;

2.5 **poudarja**, da obveza, ki izvira iz spoštovanja teh vodil, ne dopušča nobenih vprašanj glede izbir lokalnih skupnosti o načinih posredovanja za izpolnitev njihovih obveznosti v zvezi z zagotavljanjem dostopa do storitev vsem državljanom, ne glede na to, ali gre za mesta ali podeželska oz. manj naseljena območja.

2.6 **smatra**, da mora biti zahteven delovni program, predviden za naslednji dve leti (poročila, odločitve, predlogi zakonov, študije, sporočila...), z namenom vpeljave konkretnih operativnih ukrepov brezpogojno v celoti izveden v vnaprej

določenih rokih, upošteva, da je nujno zagotoviti pogoje financiranja storitev splošnega pomena;

2.7 **izraža zadovoljstvo** zaradi zaveze Komisije, da bo ponovno pregledala postopke vrednotenja ukrepov v zvezi z liberalizacijo v l. 2005, in sicer z vednostjo vseh vključenih strani ter z upoštevanjem njenega družbenega in okoljskega vpliva.

2.8 **odobrava** dejstvo, da mora delovanje Komisije zagotavljati svobodo lokalnim in regionalnim oblastem, da izberejo najprimernejši način upravljanja storitev, in izključevati zakonodajne pobude EU, ki bi omejevale to svobodo. Potrebno je zgraditi sistem v katerem bosta zagotovljeni kakovost in primerljivost nacionalnih podatkov. Dosedanje vrednotenje kakovosti in učinkovitosti gospodarskih storitev splošnega pomena, ki so predmet sektorskih direktiv, je potrebno izboljšati, medtem ko je potrebno za gospodarske storitve splošnega pomena, ki niso del sektorskih direktiv, določiti obveznosti glede ocenjevanja, opravljenega po metodi, ki bo temeljila na načelih neodvisnosti, pluralizma in kakovosti. V nobenem primeru ni dopustno nadaljevati s procesom liberalizacije, ne da bi obenem nenehno in natančno ocenjevali njegovega vpliva na ekonomski, družbeni, teritorialni in okoljski ravni.

V Bruslju, 23. februarja 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o celostnem akcijskem programu na področju vseživljenjskega učenja

(2005/C 164/07)

ODBOR REGIJ JE —

ob upoštevanju predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o celostnem akcijskem programu na področju vseživljenjskega učenja (COM(2004) 474 final — 2004/0153 (COD));

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 15. julija 2004 o posvetovanju z Odborom o tej zadevi v skladu s prvim odstavkom člena 265 in člena 149 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 5. aprila 2004, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadolži, naj pripravi mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju osnutka mnenja CdR 258/2004 rev.2, ki ga je 7. decembra 2004 sprejela komisija za kulturo in izobraževanje (poročevalka: **ga. Christina Tallberg**, članica okrožnega sveta v Stockholmu (SE-PES);

in ob upoštevanju:

sporočila Komisije o novi generaciji programov za izobraževanje in usposabljanje v Skupnosti po letu 2006 (COM(2004) 156 final);

sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o gradnji naše skupne prihodnosti: izzivi politike in proračunska sredstva razširjene Unije 2007–2013 (COM(2004) 101).

mnenje soglasno sprejel na 58. plenarnem zasedanju, ki je potekalo 23.-24. februarja 2005 (seja z dne 23. februarja).

Splošno ozadje

Komisija je pripravila predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o celostnem akcijskem programu na področju vseživljenjskega učenja, ki zajema številne področne in posebne programe. Celosten program temelji na sedanjih programih Socrates in Leonardo da Vinci, programu e-učenja, pobudi Europass in različnih dejavnostih, ki se financirajo iz akcijskega programa Skupnosti.

Predlog se ukvarja z vprašanji, ki so pomembna za regionalno in lokalno politiko, tj. osnovno raven, in je zato zelo zanimiv za Odbor regij. Vendar pa skoraj izključno obravnava raven EU in nacionalno raven in se le na hitro dotakne lokalne in regionalne ravni ter njenega pomena za sodelovanje pri razvoju in uresničevanju programa v Evropi.

Po podatkih Eurostata (2001) se povprečno 19,6 odstotka mladih Evropejcev, starih od 18 do 24 let, ne pojavlja v statistiki nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja, 20 do 30 odstotkov oseb, ki končajo šolo, pa se ne udeleži nobenega dodatnega, poklicnega ali splošnega, izobraževanja ali usposabljanja.

Ministri za izobraževanje v državah članicah in njihovi sogovorniki v 14 drugih evropskih državah so v Bolonjski deklaraciji (19. junija 1999) zapisali, da mora evropski sektor za visokošolsko izobraževanje pritegniti širšo pozornost, da se bo

lahko kosal z dosežki na kulturnem in znanstvenem področju v Evropi.

V skladu s sklepi, sprejetimi na zasedanju Evropskega sveta v Lizboni (marca 2000), je Evropski svet v Feiri države članice, Svet in Komisijo pozval, da oblikujejo celostne strategije in praktične ukrepe za spodbujanje vseživljenjskega učenja za vse.

Komisija je v skladu s tem sprejela memorandum o vseživljenjskem učenju, da bi po vsej Evropi sprožila razpravo o obsežni strategiji za vseživljenjsko učenje na individualni in institucionalni ravni in na vseh področjih javnega in zasebnega življenja. Memorandum daje prednost individualnemu učenju.

Ko so se evropski ministri, pristojni za visokošolsko izobraževanje, 19. maja 2001 sestali v Pragi, so med drugim poudarili, da je treba povečati zanimanje študentov iz Evrope in drugih delov sveta za evropski visokošolski študij.

Na zasedanju Evropskega sveta v Stockholmu (marca 2001) so bili določeni cilji za evropske sisteme izobraževanja in usposabljanja. Svet je določil naslednja prednostna razvojna področja za izvajanje delovnega programa Izobraževanje do leta 2010: dostop do usmerjanja, zagotavljanje kakovosti storitev, vloga usmerjanja pri razvoju človeških virov in za spodbujanje mobilnosti pri študiju in zaposlovanje v Evropi. Evropski svet v Barceloni (2002) je pripravil delovni program za doseg te ciljev.

Predlog sledi sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o Krepitvi sodelovanja s tretjimi državami na področju visokega izobraževanja (COM(2001)385 final).

Bela knjiga o novi spodbudi za evropsko mladino se loteva potrebe mladih ljudi po prožnejšem sistemu usmerjanja in svetovanja, s katerim bi podprli trajen dostop do vseživljenjskega in večrazsežnostnega učenja.

Leta 2002 se je Komisija odločila, da uresniči evropsko območje vseživljenjskega učenja. Eden od praktičnih rezultatov, ki jih je Komisija razvila v sodelovanju z Odborom regij, so bile „učne regije“ (regionalne mreže za vseživljenjsko učenje — program R3L). Projekt združuje 120 regij v 17 mrež in si prizadeva razviti obsežne strategije za vseživljenjsko učenje.

Komisija je v svojem sporočilu o izobraževalnih programih Evropske unije po letu 2006 objavila svoje načrte za nove programe EU, vključno z novim celostnim programom za nadnacionalno mobilnost in sodelovanje na področju vseživljenjskega učenja za države članice EU, države EGP/EFTA in države kandidatke. Program zajema splošno izobraževanje in poklicno usposabljanje.

Skupno vmesno poročilo o izobraževanju in usposabljanju do leta 2010, ki sta ga predstavila Svet in Komisija, je posvečeno pomembnim reformam za izvajanje lizbonske strategije in poudarja tri prednostna področja: usmeritev reform in naložb na ključna področja informacijske družbe, uresničitev vseživljenjskega učenja in izgraditev Evrope izobraževanja in usposabljanja. Novo vmesno poročilo je predvideno za leto 2006.

Wim KOK, predsednik skupine na visoki ravni, zadolžene za vmesno oceno lizbonske strategije, je novembra 2004 objavil poročilo o doseženih rezultatih. Eden od zaključkov poročila je, da je doseganje zastavljenih ciljev veliko prepočasno. Sedanji predlog celostnega akcijskega načrta za vseživljenjsko izobraževanje je treba obravnavati v tem kontekstu. Lokalne in regionalne skupnosti imajo na voljo številne možnosti za dejaven prispevek k uresničevanju ciljev na področju izobraževanja.

Odbor regij je ob več priložnostih poudaril potrebo, da se prizadevanja za vseživljenjsko učenje trdno zakoreninijo na lokalni in regionalni ravni. Zaradi pomena tega vprašanja za organiziranje družbe na lokalni in regionalni ravni želi biti Odbor regij aktiven pri razvijanju in izvajanju pobude za vseživljenjsko učenje.

Vsebina predloga

Celosten program

Novi predpisi zajemajo nov celosten program izobraževanja in usposabljanja za mobilnost ter načrte za sodelovanje na področju vseživljenjskega učenja in oblikovanje omrežij. Zajema naslednje:

1) Sektorske programe:

- **Comenius**, za splošne izobraževalne dejavnosti v zvezi s šolami vse do višje srednješolskega izobraževanja;
- **Erasmus**, za dejavnosti izobraževanja in nadaljnega usposabljanja na visokošolski ravni;
- **Leonardo da Vinci**, za vse druge vidike poklicnega usposabljanja in izobraževanja, in
- **Grundtvig**, za izobraževanje odraslih.

2) Splošen/transverzalni program vključuje štiri glavne dejavnosti:

- sodelovanje Skupnosti pri politiki vseživljenjskega učenja,
- posvečanje posebne pozornosti učenju jezikov,
- razvijanje dejavnosti, povezanih z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, kadar se te lahko razširijo prek posebnih programov,
- izboljšanje širjenja.

3) Program Jean Monnet za spodbujanje dejavnosti, povezanih z evropskim povezovanjem in evropskimi ustanovami ter združenji v izobraževanju in usposabljanju.

Ciljne ravni

Program vseživljenjskega učenja in poklicnega usposabljanja naj bi v sedmih letih stal okoli 13,620 milijarde evrov. Proračun se razdeli med **štiri ključne cilje**, določene v finančni perspektivi za obdobje od 2007 do 2013.

Skupni cilj je pomagati, da Skupnost prek vseživljenjskega izobraževanja postane napredna družba znanja. Ti štirje posebni cilji so:

- eden od 20 učencev vključen v dejavnosti programa Comenius v obdobju od 2007 do 2013;
- trije milijoni študentov v programu Erasmus do leta 2011;
- 150.000 praks letno vključenih v program Leonardo do leta 2013;
- 25.000 udeležencev letno v okviru mobilnosti programa Grundtvig do leta 2013.

Stališča Odbora regij

1. Odbor regij pozdravlja predlog Sveta za uskladitev izobraževalnih programov EU v okviru celostnega programa za vseživljenjsko učenje. Odbor meni, da gre za zelo pomemben prispevek k prizadevanjem, da se vse zainteresirane strani spodbudi k ukrepanju za hitre spremembe v sistemih splošnega in nadaljnega izobraževanja in usposabljanja. Izpolnjuje potrebe nove ekonomije znanja in je usklajen z željami Skupnosti za posameznikovo sodelovanje in odgovornost v družbi.

2. Odbor je ob prejšnjih priložnostih poudaril pomen strategije za vseživljenjsko učenje. Prizadeva si za učinkovit celostni program, ki prispeva k demokraciji in blaginji.
- 2.a V okviru praznovanja 10-letnice Odbora regij je bila 17. in 18. novembra 2004 organizirana razprava o mladini. Predstavniki mladih so predlagali, da naj bi si zadali cilj, da ima vsak učenec možnost sodelovati v programu izmenjav, kar bi bila priložnost za odkrivanje drugih kultur, jezikov in Evropske skupnosti. Odbor regij meni, da je obseg predlaganih ciljev korak v pravo smer, in se strinja z dolgoročnimi cilji, ki so jih izpostavili predstavniki mladih.
3. Evropski svet v Lizboni je ugotovil, da sta splošno izobraževanje in poklicno usposabljanje ključna pri soočanju EU z izzivi, ki zagotavljata dostopnost informacijske družbe za vse. Tako bo lahko Evropska unija izkoristila vse svoje zmogljivosti. Izobraževalne pobude morajo vključevati spodbude za razne oblike pridobivanja znanja in razvoja, da bi ljudem zagotovili uspešno podporo.
- Lokalna in regionalna raven morata imeti ključno vlogo*
4. V vsej Evropski uniji imata lokalna in regionalna raven odločilne pristojnosti za področja, obravnavana v dokumentu Komisije.
5. V mnogih evropskih državah sta lokalna in regionalna raven pristojni za splošno izobraževanje, poklicno usposabljanje in izobraževanje odraslih. Odločitve o izobraževanju in usposabljanju se sprejemajo in izvajajo ravno na tej ravni. Lokalna in regionalna raven sta tudi del socialnega partnerstva in koordinatorja lokalnega in regionalnega razvoja in rasti. Zato je tudi v njunem interesu, da se razvija strokovno znanje delavcev.
6. Delujeta tudi kot socialna služba, ki je odgovorna za blaginjo svojih državljanov, bodisi otrok, odraslih ali starejših občanov. Njuna naslednja naloga je, da postanejo najbolj ranljive skupine sestavni del družbe, še zlasti invalidi in/ali duševno prizadeti. Nastopata tudi v vlogi delodajalca in se tako zavzemata, da jima neposredno koristijo prizadevanja za izboljšanje strokovnega znanja njunih delavcev.
7. V evropskem izobraževanju nastopa pri lokalnih in regionalnih prizadevanjih na področju vseživljenjskega učenja pomemben demokratičen element: možnost sodelovati v demokratični družbi in jo podpirati.
8. Prav tako imajo lokalne in regionalne oblasti edinstven položaj za sklepanje ustvarjalnih partnerstev s socialnimi partnerji in ustanovami za splošno in permanentno izobraževanje ter za prilagajanje tečajev splošnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja posebnim lokalnim potrebam in zahtevam.
9. Razni regionalni in lokalni načrti sodelovanja so pomembno gonilo za rast in razvoj.
10. Izobraževalni programi Evropski uniji omogočajo, da neposredno doseže svoje državljane. Nobena druga dejavnost EU nima podobnega vpliva na toliko ljudi. Programi tudi pripomorejo k posodabljanju izobraževalnih sistemov in posameznikom pomagajo osvežiti strokovno znanje. Glede na pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti bi morali biti regionalni udeleženci pomembna ciljna skupina za dejavnosti programov v izobraževanju in usposabljanju.
11. Regionalna omrežja za vseživljenjsko učenje (program R3L), ki sta jih oblikovala Komisija in Odbor regij, so dober primer širjenja in razvoja vseživljenjskega učenja v Evropi. Odbor želi pozdraviti mnogo drugih tovrstnih pobud, ki se lahko hitro uveljavijo in dejavno prispevajo k spodbujanju evropskega združevanja na ravni državljanov.
12. Evropska lokalna in regionalna raven morata sodelovati pri začetni stopnji dejavnosti programov za izobraževanje in usposabljanje. Njuna vloga naj ne bo le sprejemanje rezultatov zaključenega programa.
- Položaj strategije za vseživljenjsko učenje v celostnem programu*
13. Vseživljenjsko učenje se osredotoča predvsem na učenje, ne na izobraževanje ter se ukvarja predvsem z razvojem posameznikovega znanja in sposobnosti in manj s formalnim izobraževalnim sistemom.
14. Strategija zajema vse od vrtcev do izobraževanja odraslih in se ukvarja z različnimi oblikami učenja in izobraževanja. Pomembno je, da ta čedalje obsežnejši pristop dejansko poveže predlagani celostni program s sektorskimi programi.
15. Večja ozaveščenost o raznolikosti in bogastvu evropskih kultur bi morala biti naloga vseh posebnih programov, ne samo programa Comenius.
16. Skupni cilji bi morali izpostaviti pomen trajnostnega gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja z vidika vseživljenjskega učenja.

17. V memorandumu Komisije je zato jasno navedeno, da bi bilo treba sisteme izobraževanja in praktičnega usposabljanja vključiti v vseživljenjsko učenje. Komisija je že ugotovila, da mora nov celostni program zajemati akademsko izobraževanje in poklicno usposabljanje. Odbor regij ta pristop podpira. Za programe, kot sta Socrates in Leonardo, so doslej veljali različni predpisi in torej tudi različni postopki, kar je njihova pomanjkljivost.
18. Dejstvo, da osnovno poklicno usposabljanje spada v program Leonardo in posrednješolsko poklicno usposabljanje v program Erasmus, še dodatno poudarja potrebo po možnostih za dobre medsektorske projekte.
19. Odbor regij želi poudariti potrebo po najboljšem možnem vzajemnem delovanju med različnimi sektorskimi programi. V okviru programa vseživljenjskega učenja je treba omogočiti horizontalne in tudi vertikalne projekte in jih pospeševati. Predlagana struktura bi tako omogočila tesnejše medsektorsko sodelovanje.
20. Vendar pa Odbor regij meni, da naj bo poleg možnosti za sodelovanje storjen jasen korak proti okrepljenemu sodelovanju med različnimi posebnimi programi z vidika evropske strategije za vseživljenjsko učenje.
25. Poleg tega je razvoj pogosto odvisen od malih in srednje velikih podjetij, v katerih zaposleni ponavadi niso opravili visokošolskega izobraževanja. Tradiciji izobraževanja in usposabljanja se na tem mestu razlikujeta. Razvojnemu programu za delavce z osnovnimi ali srednješolskimi izobraževalnimi potrebami je torej pomembno zagotoviti podporo. Pomembno je, da se programi za izobraževanje in strokovno znanje razvijejo tako, da dosežejo delavce v malih in srednje velikih podjetjih.
26. Prav tako je pomembno pojasniti, kako naj programi pridobijo potrebno prožnost, da bodo kos ciljem politike in potrebam, ki bi se utegnile pojaviti med izvajanjem programa.
27. Odbor regij želi poudariti tudi potrebo, da je razdelitev sredstev med razne programe neprekinjen proces, ki je povezan s proračunom in cilji celostnega programa. To prav tako velja za razvoj med posebnimi programi in za možnosti prerazporeditve sredstev s ciljem povečati spodbudo za razvoj in izmenjavo študentov s krajšimi akademskimi karierami.

Razmere za udeležence

Zadovoljitev trenutnih potreb po strokovnem znanju

21. Poklicno usposabljanje se hitro spreminja. V poklicnem izobraževanju, usmerjenem v vseživljenjsko učenje, dobivajo pojmi, kot so znanje in učenje, vse večji pomen in trenutno delovno okolje na primer zahteva boljše znanje jezikov.
22. Socialne veščine, kot so pripravljenost prevzeti odgovornost, delo v skupini, dobro razumevanje s sodelavci in drugimi odraslimi, ustvarjalnost, sposobnost dojemanja šire celote in zavedanje o kakovosti, prav tako postajajo pomembni dejavniki pri poklicnem usposabljanju. Primeri za druge zelo pomembne „splošne“ sestavne dele poklicnega usposabljanja so podjetništvo, aktivno državljanstvo, enake možnosti ter boj proti rasizmu in ksenofobiji. Več jih je vključenih v posebne cilje celostnega programa in Odbor regij meni, da je to pozitivno.
23. Nasprotno pa morajo biti programi splošnega izobraževanja bolj odprti za svet dela in zaposlovanje v prihodnosti, na primer s partnerstvi s podjetji, projektnim delom in s sodelovanjem predstavnikov iz sveta dela pri poučevanju.
24. Zato je Odbor regij prepričan, da bo program visokošolskemu izobraževanju lahko prinesel dragoceno spodbudo. To je zelo pomembna predpostavka za regionalni razvoj.
28. Evropski parlament je pred kratkim poudaril, da lahko programe izmenjav zaradi neustreznega financiranja izmenjav študentov koristijo predvsem študentje iz bogatejših slojev. Pomembno je, da države članice zagotovijo, da imajo študentje dejansko dostop do programov izmenjav in financiranja ter da se upoštevajo finančne sposobnosti prosilcev.
29. Razvojno vprašanje, ki je v očeh Odbora regij med najbolj prednostnimi (in področje, na katerem je lahko celosten akcijski program za vseživljenjsko učenje dolgoročno pomemben), je vključevanje v družbo. To zadeva širše, raznolike skupine študentov z različnimi potrebami po podpori, od študentov z učnimi težavami ali tistih, ki so žrtve socialne ranljivosti in izključenosti, do študentov, ki pridejo v tujo državo in kulturo. Danes lahko vidimo, da velika skupina mladih ljudi z neustrezno osnovno izobrazbo bodisi prekine študij bodisi popolnoma opusti obvezno izobraževanje. Za napredovanje mladih bi bilo treba podpreti razvoj metodologije, prenos znanj in druge pobude.
30. Gre za tako pomembno težavo, da bi morala biti jasno izražena v ciljih programa ter se reševati s programi EU in tudi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi programi. „Šole za drugo možnost“ so odlični primer evropskih omrežij te vrste, ki prispevajo k razvoju metodologije, prenosu znanj in razvoju dejavnosti.

31. Invalidnim učencem in učencem s težavami pri učenju je treba dati dejansko možnost sodelovanja v okviru celostnega programa.
32. Pri sodelovanju odraslih v programih izmenjave bi bilo treba izpostaviti tudi vprašanje enakih možnosti za udeležbo tako moških kot žensk. Posebno pozornost je treba nameniti delavcem z novimi učnimi potrebami.

Vključitev sosednjih tretjih držav

33. Odbor regij pozdravlja namero po vključitvi sosednjih tretjih držav. Pri tem se zdi samoumevno, da se sklicujemo na izjavo Evropskega parlamenta o širši evropski sosesčini. Na lokalni in regionalni ravni so bili stiki navezani v zgodnji fazi, tako da je bilo mogoče orati ledino pri vzpostavljanju stikov z državami, ki so pred kratkim postale članice Evropske unije. Zdi se samoumevno, da se to delo na regionalni in lokalni ravni nadaljuje in razširi na nove države.

Razdelitev pristojnosti

34. Odbor regij želi poudariti potrebo po jasnem ločevanju pristojnosti med Skupnostjo in nacionalno ravno na področju ukrepanja v okviru programov. Države članice bi morale imeti čim večjo pristojnost za praktično stran. Decentralizirana struktura je ključna za uspeh prihodnjih prizadevanj. Pri taki strukturi bosta morali biti dejavnejši tudi lokalna in regionalna raven.
35. V skladu s predlogom Komisije bi morala raven Skupnosti obravnavati vprašanja o ciljih, splošnem pregledu, splošni strategiji, opazovanju in analizi ter spremljanju in ocenjevanju. Skupnost bo morala reševati tudi vprašanja, povezana z izvajanjem, tako da bo določila in širila uspešne oblike izvajanja. Odbor regij meni, da bi morali lokalna in regionalna raven igrati pomembno vlogo pri izvajanju, uveljavljanju in širjenju novih programov.
36. Praviloma bi se morali izogibati vsakršnim postopkom odločanja, v katerih se določena zadeva obravnava na dveh ravneh.

Mnenja o sestavnih delih celostnega programa

37. Odbor regij je prepričan, da je predlagan celostni program s svojimi trenutnimi prizadevanji zelo pomemben za spodbujanje partnerstev, projektov in omrežij mobilnosti v Evropi.
38. Za lokalno in regionalno raven so projekti mobilnosti zelo pomembni. Prav majhni projekti mobilnosti, o katerih se odloča na nacionalni ravni, pogosto krepijo idejo o Evropi,

aktivno državljanstvo in vprašanja demokracije. Pomembno je, da ti projekti omogočajo odprtost in dopuščajo možnosti za izmenjave izkušenj, kar omogoča širjenje znanja in izvajanje projekta. Temeljni sestavni del teh dejavnosti je medsebojno učenje.

39. V okviru projektov za mobilnost je treba nacionalne, regionalne in lokalne ravni pripraviti za podporo mobilnosti tudi po zaključku projekta, da bi tako ohranili strukture in vzpostavljene stike. Projekti morajo pomagati odpraviti ovire in spodbujati neprestane izmenjave, ki naj postanejo del rednih dejavnosti. Pomembno je, da nacionalni načrti za financiranje študentom omogočajo, da del študija opravijo v eni izmed drugih držav članic.
40. Pri razvojnih programih je zelo pomembno izkoristiti strokovno znanje, ki ga ponujajo, npr. prek združenj strokovnjakov itd. Projekti, ki uveljavljajo različne oblike učenja, bodo posebej pomembni za strategijo vseživljenjskega učenja. Nov pristop razvojnih projektov bi zato, v skladu z določenimi pogoji, moral omogočiti, da se med potekom projekta spremeni smer.

41. Odbor regij je prepričan, da bodo predlagani splošni/transverzalni programi zelo pomembni povezovalci, ki bodo analizirali in podpirali razvoj politik. Druga pomembna vprašanja bodo sprožila nove projekte in omrežja ter prispevala k novim procesom, ki bodo odziv na potrebe izobraževanja v Uniji. Ravno zato je pomembno, da se na regionalni in lokalni ravni v izobraževanju vzpostavi potreben vezni člen med to dejavnostjo in Odborom regij.

42. Program Jean Monnet bo igral pomembno vlogo pri evropskem povezovanju visokošolskega izobraževanja in raziskav.

Odbor

43. Odbor regij želi poudariti, da mora odbor, ki naj bi pomagal Komisiji (člen 10 predloga):

- delati skladno s cilji in razvojem politike;
- nenehno izpolnjevati in spodbujati skupne cilje celostnega programa;
- zagotoviti, da se evropska strategija za vseživljenjsko učenje dejansko izrazi v različnih sektorskih programih.

Ta odbor bi moral biti v celoti zadolžen za to, da poskrbi, da se ne bodo postavljale ovire med sektorskimi programi. Prav tako bo sodelovanje med tem odborom in Odborom regij potrebno pri prihodnjih dejavnostih.

Obseg ciljev

44. Odbor regij podpira obseg predlaganih ciljev, zaradi česar je mogoče pričakovati, da se bodo programi mobilnosti potrojili. Gre za ambiciozne cilje, ki bi lahko okrepili Evropsko unijo in poglobili kohezijo. Vendar pa na račun obsežnosti ciljev ne sme trpeti kakovost programov.

Poenostavitev upravnih postopkov

45. Odbor regij pozdravlja tudi poenostavljen/pavšalen stroškovni sistem. Odbor regij je večkrat opozoril na negativen vpliv birokracije na število vlog. Mnogi nočejo sodelovati zaradi prezapletenih vlog prošenj. Odbor regij meni, da bi morale administrativne in računovodske zahteve ustrezati obsegu financiranja. Pri manjših projektih niso potrebna enako obsežna, natančna preverjanja, kot to velja za večje projekte.
46. Vendar želi Odbor poudariti tudi, da se okoliščine in sposobnost za sodelovanje v programu spreminjajo, kar lahko vpliva na stroške. To je lahko, na primer, odvisno od tega, da se nekdo ni vaju učiti, od telesne ali duševne prizadetosti, plačilne nesposobnosti za potne in nastanitvene stroške ali od različnih regionalnih razmer.

Naslovi

47. Odbor regij želi poudariti, da je treba dati novemu programu in njegovim sestavnim delom nedvoumne in uporabne naslove, ki bodo jasni in razumljivi v vseh evropskih jezikih. Izrazi, kot so „celosten program“ in „splošen/transverzalni program“ bodo povzročili samo zmešnjavo in nerazumevanje.
48. Treba je jasno povedati, da je „celosten program“ povezan s celotno pobudo, medtem ko so programi Comenius, Erasmus, Grundtvig in Jean Monnet deli celote. Pojasniti je tudi treba, da ima splošen/transverzalni program strateško in krovno funkcijo. Odbor regij meni, da bi bilo treba temu nameniti posebno pozornost.

Subsidiarnost in sorazmernost

49. Program dopolnjuje nacionalne ali regionalne in lokalne pobude. Predlagana pravna podlaga zagotavlja možnosti, ki lahko k temu pripomorejo. Program je zlasti dejaven na področjih, na katerih ukrepanje države članice ne more biti učinkovito. Njegov cilj ni spreminjati strukture in vsebine izobraževalnih sistemov, ampak se osredotoča zlasti na področja, na katerih se lahko na evropski ravni ustvari dodana vrednost. V zvezi s sorazmernostjo je bil predlog zasnovan tako, da omogoča čim večjo poenostavitev.

Predlogi Odbora regij

1. Lokalna in regionalna raven morata biti sodelovati v začetnih fazah celostnega programa.
2. Lokalni in regionalni akterji naj bodo pomembna ciljna skupina za pobude v zvezi z evropskim razvojem in povezovanjem na splošno ter za dejavnosti programov v izobraževanju in usposabljanju.
3. Dokument bi moral bolj poudariti neformalno in priložnostno (informal) učenje.
4. Eden od načinov, kako se izogniti težavam pri razmejitvi in oviram, bi bil vključitev čim več predpisov za dostop do raznih delov celostnega programa v en sam skupni člen (člen 4 predloga) in ustrezna sprememba pravila o posebnem dostopu do posameznega sektorskega programa (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci in Grundtvig).
5. Ustrezno možnost je treba vključiti v način oblikovanja finančnega okvira za posamezne projekte.
6. Med izvajanjem programa je treba aktivno krepiti povezavo med potrebami osnovnega in višješolskega izobraževanja, med potrebami splošnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja ter formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja.
7. Evropska strategija za vseživljenjsko učenje bi morala biti jasneje izražena v celostnem programu in njegovih različnih sestavnih delih.
8. Odbor regij meni, da bi morali lokalna in regionalna raven igrati pomembno vlogo pri izvajanju, uveljavljanju in širjenju celostnega programa in njegovih sestavnih delov.
9. Odbor regij želi imeti dejavnejšo vlogo pri seznanjanju javnosti, širjenju informacij in razpravljanju o doseženem napredku glede teh vprašanj na ravni Skupnosti.
10. Predlagan splošni/transverzalni program bo imel strateško vlogo kot povezovalna sila pri razvoju politike, novih projektov in omrežij za analiziranje ter pomoč pri oblikovanju novih mehanizmov za izpolnjevanje izobraževalnih potreb Skupnosti. Glede na pomen regionalne in lokalne ravni v izobraževanju je potreben vezni člen med to dejavnostjo in Odborom regij.

V Bruslju, 23. februarja 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o predlogu Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa „Kultura 2007“ (2007-2013)

(2005/C 164/08)

ODBOR REGIJ JE,

ob upoštevanju predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa Kultura 2007 (2007-2013) (COM(2004)469 final — 2004/0150 (COD));

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 15. julija 2004, da se bo o tej zadevi posvetovala z Odborom regij, v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 27. januarja 2004, da komisijo za kulturo in izobraževanje zaprosi, naj o tej zadevi pripravi mnenje;

ob upoštevanju člena III-280 osnutka Pogodbe o Ustavi za Evropo;

ob upoštevanju sporočila Komisije o uresničevanju aktivnega državljanstva: spodbujanje evropske kulture in raznolikosti s programi za mladino, kulturo, avdio-vizualnimi mediji in udeležbo državljanov (COM (2004) 154 final);

ob upoštevanju sporočila Komisije o oblikovanju naše skupne prihodnosti — Politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije 2007-2013 (COM (2004) 101 final);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu o ustanovitvi akcije Skupnosti za spodbujanje programa Kulturna prestolnica Evrope v obdobju 2005-2019 (CdR 393/2003 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju predloga mnenja OR 259/2004 rev. 1, ki ga je komisija za kulturo in izobraževanje sprejela 7. decembra 2004 (poročevalka: **ga. Rosemary Butler**, izvoljena članica Narodne skupščine Walesa (UK/PES);

soglasno sprejel naslednje mnenje na 58. plenarnem zasedanju dne 23. in 24. februarja 2005 (seja z dne 23. februarja).

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ:

Splošne ugotovitve

1.1 **potrjuje** pomembnost programa evropskega kulturnega sodelovanja in meni, da je s političnega stališča zaradi naraščajoče potrebe po pospeševanju razumevanja in strpnosti znotraj EU in z našimi sosedi bolj pomemben kot kdaj koli;

1.2 **se strinja** s predlogom Komisije o pomembnosti racionalizacije programa na tri obsežne cilje in tri akcijska področja. OR ceni novo strukturo, ki naj bi pripomogla k bolj koherentnemu in usmerjenemu programu in pozdravlja oddaljevanje od področnega pristopa;

1.3 **meni**, da bi morala Evropska komisija storiti vse za spodbujanje medpodročnih projektov in **trdi**, da bi morala biti merila za izbor oblikovana v korist inovativnim, tveganim ali pilotskim projektom, s tem, da je inovacija relatiiven pojem in je odvisen od lokalnih in regionalnih okoliščin;

1.4 **upa**, da bo združitev treh področij v en program pripomogla k sinergiji med akcijskimi področji in povečala povezanost programa; OR poziva upravljalni odbor, naj nadzoruje ali so sinergije takšne vrste sploh možne;

1.5 **podpira** tri obsežne cilje, ki predstavljajo podlago programa, in sicer mobilnost umetnikov, mobilnost dela ter medkulturni dialog;

1.6 **pozdravlja** administrativno, finančno in zakonodajno poenostavitev, ki upošteva posebnost kulturnega področja, kot na primer enostavnejši obrazci za prijavo, pavšali za določljive proračunske postavke, boljše informacije za kandidate in omejeno preverjanje financ organizacij, ki prejemajo nizke subvencije. Vsekakor OR obžaluje, da izboljšanja niso vključena v zakonodajno besedilo samo, temveč le v obrazložiteni memorandum. Meni tudi, da je postopek poenostavitve še naprej treba razvijati z bolj prilagodljivim pristopom do investiranja in povečane sorazmernosti; pri čemer so birokratske zahteve za nosilce projektov sorazmerne z višino proračuna projekta;

⁽¹⁾ UL C 121 z dne 30.4.2004, str.15.

1.7 **opozarja**, da imajo majhni kulturni izvajalci običajno omejene vire, tako človeške kot tudi finančne, in imajo zato več težav pri razvoju zahteve za financiranje kot pa njihovi večji tekmeci. Ob upoštevanju tega Odbor zahteva, da so stroški za pripravo projekta upravičeni do financiranja v okviru programa. Na splošno bi morale javne oblasti v državah članicah razmisliti o ustanovitvi majhnega kapitalskega sklada za podporo majhnim izvajalcem pri izvajanju in v fazi priprave;

1.8 **trdi**, da predlog Komisije utegne ovirati sodelovanje majhnih izvajalcev in majhnih, a visoko kakovostnih projektov. Majhnim izvajalcem je treba dodatno zagotoviti, da je program skupen in jih aktivno spodbujati k udeležbi;

1.9 **poudarja**, da velikost ni enakovredna visoki kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti in da je kritična masa odvisna od geografskega okvira. Na podeželskih območjih z nizko gostoto prebivalstva ima lahko projekt manjšega obsega nesporno odločilno vlogo in vpliv;

1.10 **opaža** namen Komisije, da zagotovi, da bo nov program dopolnjeval programe Evropske skupnosti na področju mladine, izobraževanja, športa, informacijske tehnologije itd., vendar se **sprašuje**, kako to izvesti in kako nadzirati cilj. OR **meni**, da bi morale biti kulturne dejavnosti poudarjene v programih za novo mladino in vseživljenjsko učenje (2007-2013);

1.11 **pozdravlja** člen III-280 osnutka Pogodbe o Ustavi za Evropo, ki določa, da se na področju kulture za zakonodajni postopek pri sprejemanju evropskih zakonov ali okvirnih zakonov, s katerimi se določijo spodbujevalni ukrepi, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in upravnih predpisov držav članic, uporablja postopek soodločanja s kvalificirano večino v Svetu;

1.12 **poudarja**, da je kulturna raznolikost ena izmed pomembnih značilnosti Evropske unije, raznolikost, ki se je odločno povečala s pristopom desetih novih držav članic. Potemtakem OR zahteva okrepljeno sklicevanje na to temeljno načelo v besedilu in vztraja, naj Kultura 2007 vključuje vse lokalne, regionalne in nacionalne oblike kulturne in jezikovne raznolikosti. Poleg tega Odbor meni, da bi moral zaradi upoštevanja raznolikosti v državah članicah in trendov priseljevanja, program posvečati posebno pozornost podpori projektov,

usmerjenih k manjšinam samim ali k premostitvi razmejevanja manjšinske in večinske kulture s prizadevanjem za povečanje medsebojnega razumevanja;

1.13 **meni**, da mora Kultura 2007 varovati in spodbujati jezikovno raznolikost in zahteva, naj se sklicevanje na ta cilj vključi v besedilo, v skladu s členom 3 osnutka Pogodbe o Ustavi za Evropo in akcijskim načrtom Evropske komisije o učenju jezikov in jezikovni raznolikosti;

1.14 **predlaga** okrepljeno sklicevanje na ključno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri spodbujanju in prirejanju kulturnih dogodkov v njihovih skupnosti, ter poziva, naj Kultura 2007 spodbuja udeležbo regionalnih in lokalnih oblasti v programu. Dejavnosti naj bi bile bolj usmerjene v lokalno in regionalno raven kot pa v glavne in obsežne projekte;

1.15 **pozdravlja** predlagan proračun za Kulturo 2007, ki je višji od proračuna Kulture 2000. OR **pričakuje**, da bo v okviru širše razprave o financiranju EU za obdobje 2007-2013 sklenjen sprejemljiv kompromis. Zlasti pa **upa**, da bo končna odločitev o finančnih perspektivah ohranila ustrezno stopnjo sredstev za evropsko kulturno sodelovanje. To je pomembno, saj se je s priključitvijo desetih novih držav članic število prebivalcev povečalo za 20 %, pa tudi s stališča ciljev programa samega igra pomembno vlogo;

1.16 **želi, da nov program** poudari socialno-ekonomske koristi, ki jih lahko prinese kultura, predvsem pa kako lahko prispeva k doseganju lizbonskih ciljev EU. Na primer, Odbor vztraja, naj program poudarja enake možnosti dostopa do kulture in naj ne postane eliten, hkrati pa naj skrbi za ponovno oživitvev in ozemeljsko kohezijo, ki jo lahko prinese kultura;

1.17 **sprašuje**, ali je delovanje dovolj obširno za izboljšanje usklajevanja med Evropsko skupnostjo in kulturnimi politikami v državah članicah, ob upoštevanju načela subsidiarnosti, z namenom povečati učinek vseh podpor za program Kultura Evropske skupnosti;

1.18 **izraža zaskrbljenost** v zvezi s predlogom Komisije o trajanju projekta, zaradi naraščanja števila soorganizatorjev in pravil o mejnih zneskih. Odbor meni, da bi morali biti kakovost in prilagodljivost osrednjega pomena za kulturni program v nasprotju z mehanicističnimi merili za izbor in neprilagodljivimi pravili.

Posebne ugotovitve

Mreže sodelovanja

1.19 **išče** pojasnilo, kako bo delovalo upadanje skupne podporne ureditve glede na podporo mrež sodelovanja;

1.20 **izraža dvom** glede realnosti pričakovanja, da bodo po izteku podpore Evropske skupnosti vse mreže sodelovanja postale trajno in finančno samostojne.

Raziskave in analize

1.21 **pozdravlja** predlog o porabi 8,56 milijonov eurov za raziskave in analize, saj obstaja velika potreba po zanesljivih informacijah o kulturnem področju v Evropi na splošno, in zlasti o evropskem kulturnem usklajevanju. Prav tako bi razvoj ključnih kazalcev pomagal lokalnim in regionalnim oblastem, da bi lahko z njihovo pomočjo primerjalno analizirala svoje dejavnosti in tako zagotovila boljše informacije in po možnosti tudi prenos uspešne politike na področje kulture.

Zbiranje in širjenje informacij

1.22 **zahteva** utemeljitev potrebe po namenitvi 3,43 milijonov eurov internetnemu portalu za področje kot strošek za štiriletni pilotski projekt Evropski kulturni laboratorij, katerega cilj je ustanoviti internetni portal, ocenjen v višini 1,5 milijonov eurov. Poleg tega OR ugotavlja, da kulturni portal že obstaja;

1.23 **predlaga**, da v zvezi s podporo „dejavnostim za varovanje evropskih in mednarodnih zgodovinskih mest in krajev, kjer so stala nacistična koncentracijska taborišča“ (drugi sveženj), te dejavnosti vključujejo varovanje mest in krajev v spomin na grozote v totalitarnem režimu nekdanje Sovjetske zveze.

Člen 8 — Izvajanje

1.24 **se sklicuje** na dobro opravljeno delo Komisije za izboljšanje delovanja programa Kultura 2007, na primer za odpravo zamud pri organizaciji javnih razpisov, ki spremljajo tekoči program vse od začetka. Za nadaljnjo izboljšanje delovanja programa **zahteva** tudi, da Komisija nadaljuje svoje delo in tako zagotovi hitro izplačevanje podpor, s ciljem zmanjšanja težav z razpoložljivostjo denarnih sredstev kulturnih izvajalcev, ter nosilce projektov, ki niso bili uspešni s svojim projektom, ustrezno obvesti in navede razlog;

1.25 **poziva**, da je treba razmisliti o zagotavljanju skladnosti strokovnega znanja članov žirije s projekti, ki jih je treba oceniti. Na ta način zagotavlja učinkovito in prepričljivo oceno, ki teži zlasti k oddaljevanju od področnega pristopa. V primeru medpodročnih projektov, je za oceno individualnih projektov lahko potrebnih več ocenjevalcev.

Člen 10 — Kulturne stične točke

1.26 **zavzema se** za razvoj dela kulturnih stičnih točk s spodbujanjem izmenjave najboljše prakse in usklajevanja.

Člen 11 — Finančne določbe

1.27 **meni**, da bi moral upravljalni odbor v začetnih letih novega programa narediti čim več, kar je mogoče za spodbujanje vključenosti kulturnih izvajalcev, vključno z regionalnimi in lokalnimi oblastmi iz novih držav članic. Na primer, OR meni, da bi minimalni finančni prispevek 5 % za prvi dve leti programa lahko razpolovili na 2,5 %, saj bo 5 % prispevek realno predstavljal več v novih državah članicah kot pa v „starih“, glede na to, da je povprečni dohodek novih članic nižji. Pravilo 2,5 % je treba uporabljati za vse nove države članice, ki se bodo EU priključile po začetku programa, in naj se nadaljuje, če bo nizka udeležba novih držav članic;

Člen 13 — Nadzor in ocenjevanje

1.28 **meni**, da je treba nosilce in upravičence vključiti v proces ocenjevanja, na primer prek kulturne stične točke;

1.29 **predlaga**, da se program Kultura 2007 oceni glede na cilje, zastavljene v sklepu, da se zagotovi, da bodo doseženi cilji in predloženi dokazi za razvoj prihodnjih kulturnih programov;

Priloga II — Vodenje programa

1.30 **izraža zaskrbljenost**, da bi združevanje virov v eno ogromno izvajalsko agencijo, ki si jo delijo drugi programi financiranja Evropske skupnosti, kot sta mladina in vseživljenjsko učenje, lahko povzročilo izgubo strokovnega znanja ter občutljivost področja kulture, česar pa se je potrebno na vsak način izogibati;

2. Priporočila Odbora regij

Priporočilo 1

Uvodna izjava 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Kultura mora prispevati k izboljšanju zunanje podobe Evropske unije s spodbujanjem kulturne raznolikosti in skupne razsežnosti njenih kultur.	Kultura mora prispevati k izboljšanju zunanje podobe Evropske unije s spodbujanjem kulturne raznolikosti in skupne razsežnosti njenih kultur. <u>Posebno pozornost je treba nameniti varovanju položaja majhnih evropskih kultur ter jezikov, ki se uporabljajo v ožjem prostoru.</u>

Obrazložitev

Sklicevanje na varovanje položaja manjših kultur in manj uporabljenih jezikov bi moralo biti vključeno v besedilo Kultura 2007, kot je bilo v primeru Sklepa Kultura 2000. Črtanje tega besedila daje negativno sporočilo nosilcem projektov teh skupnosti, ki potrebujejo zagotovilo, da je nov program odprt zanje.

Priporočilo 2

Uvodna izjava 13

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Zato je treba nadaljevati dejavnosti, ki jih je začela izvajati Evropska unija v okviru Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta št. 792/2004/ES in dodeliti sredstva za varovanje evropskih in mednarodnih zgodovinskih mest in krajev, kjer so stala nacistična koncentracijska taborišča.	Zato je treba nadaljevati dejavnosti, ki jih je začela izvajati Evropska unija v okviru Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta št. 792/2004/ES in dodeliti sredstva za varovanje evropskih in mednarodnih zgodovinskih mest in krajev, kjer so stala nacistična koncentracijska taborišča. <u>Program mora biti odprt za projekte, ki so povezani z izgoni, mesti in kraji, kjer so stala nacistična koncentracijska taborišča ter spominom na žrtve, ki so trpeli zaradi sovjetskega totalitarnega režima.</u>

Obrazložitev

Predlagano besedilo uvodne izjave 13) temelji na razumevanju, da je treba podpreti tudi dejavnosti za varovanje in v spomin na mesta in kraje ter arhive v zvezi z izgoni, mesti in kraji, kjer so stala koncentracijska taborišča, ter dejavnosti za ohranitev spomina na žrtve, ki so trpele zaradi sovjetskega totalitarnega režima. Glede na evropsko zgodovino II. svetovne vojne in povojno obdobje program ne sme poudarjati ohranjanja in varovanja le krajev in arhivov v zvezi z izgoni in spominom na žrtve nacističnih taborišč, temveč bi moral podpreti tudi dejavnosti v zvezi s sovjetskim totalitarnim režimom, ki je prizadel predvsem države in narode Vzhodne Evrope. Kot ugotavljajo latvijski zgodovinarji, je bil sovjetski režim totalitar in je močno vplival na evropske države, takrat poznane kot „socialistični blok“, in ni bil nič manj zloglasen kot nacistični totalitarni režim.

Omeniti velja tudi, da se pod kraji in mesti nekdanjih koncentracijskih taborišč v sistemu sovjetskega totalitarnega režima razumejo taborišča za prisilno delo, ki so enakovredna taboriščem v nacističnem režimu. Zato jih je treba prav tako varovati kot zgodovinske spomenike.

Priporočilo 3

Člen 3(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Splošni cilj programa je prispevati k vrednosti skupnega evropskega kulturnega programa z razvojem kulturnega sodelovanja med ustvarjalci, kulturnimi delavci in kulturnimi institucijami držav, ki sodelujejo v programu, za spodbujanje zavesti o evropskem državljanstvu.	Splošni cilj programa je prispevati k vrednosti skupnega evropskega kulturnega programa z razvojem kulturnega sodelovanja med ustvarjalci, kulturnimi delavci, in kulturnimi institucijami <u>ter tudi regionalnimi in lokalnimi oblastmi</u> držav, ki sodelujejo v programu, za spodbujanje zavesti o evropskem državljanstvu <u>ter jezikovno in kulturno raznolikost.</u>

Obrazložitev

Priporočilo za vključitev lokalnih in regionalnih oblasti zaradi njihove vloge pri spodbujanju kulture njihovih skupnosti na primer s festivali, ohranjanjem kulturne dediščine, varovanjem umetniških del, ljudskih projektov in s partnerskim delom kulturnih izvajalcev.

Poleg tega bi bilo treba v sklepu Kultura 2007 še bolj poudariti sklicevanja na cilje Evropske unije o kulturni in jezikovni raznolikosti. To bi pomagalo zagotoviti prihodnjim ustvarjalcem projektov iz skupnosti, ki govorijo manj uporabljane, regionalne ali manjšinske jezike, da si program Kultura 2007 priza-
deva za cilj vključevanja projektov teh skupnosti v redne programe financiranja.

Priporočilo 4

Člen 4.1b

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
do podpore so upravičene organizacije, ki ohranjajo in obujajo spomin na glavne kraje in arhive, ki so povezani z izgoni in ki simbolizirajo spomin na mesta, kjer so stala taborišča in druga mesta mučenja ter množičnega pobijanja, pa tudi dejavnosti, ki ohranjajo spomin na žrtve;	do podpore so upravičene organizacije, ki ohranjajo in obujajo spomin na glavne kraje in arhive, ki so povezani z izgoni in ki simbolizirajo spomin na mesta, kjer so stala taborišča in druga mesta mučenja ter množičnega pobijanja, pa tudi dejavnosti, ki ohranjajo spomin na žrtve <u>množičnih pobojev in mučenja, množičnih izgonov ter ohranjajo glavne kraje in spomenike, vključno z nekdanjimi koncentracijskimi taborišči, in dokumentirajo te dogodke, da bi se ohranil spomin na žrtve;</u>

Obrazložitev

Zavedamo se, da s predlogom za vključitev obujanja spomina na žrtve sovjetskega totalitarne režima v skupno zgodovinsko preteklost Evrope širimo strukturirano in na konsenzu temelječe pojmovanje zgodovine celine in da je taka pobuda politično „občutljiva“. Načelo, ki nas je vodilo k pobudi za ta predlog, izhaja iz prepričanja, da bi ignoriranje politično „občutljivih“ tem znatno zmanjšalo zaupanje do Unije, zlasti v očeh tistih državljanov, za katere so te teme in spomin nanje nedavna in boleča resničnost.

Težko je ignorirati tudi dejstvo, da zgodovinska resnica II. svetovne vojne in povojnega obdobja pripoveduje jasno in nedvoumno zgodbo mnogih človeških usod, ki jih je uničila sovjetska strahovlada v deželah, ki so sedaj države članice Evropske unije.

Priporočilo 5

Člen 4(3) nov

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
	<u>Izvajalci bodo imeli možnost predlagati projekte, ki ustrezajo njihovim interesom in težnjam, ne glede na to ali so področni ali medpodročni, če si prizadevajo uresničiti vsaj dva omenjena cilja. Nobena od kulturnih in umetniških dejavnosti ne bo zato vnaprej izključena.</u>

Obrazložitev

V zakonodaji bi bilo treba poudariti dejstvo, da so vsa področja ustrezna. Pomembno je, da je jezik sklepa čim bolj jasn, enostaven in nedvoumen, da bodo vsi potencialni nosilci projektov razumeli besedilo in se zavedali da so, na primer literarni prevodi upravičeni do podpore v okviru programa Kultura 2007.

Priporočilo 6

Priloga (1.1) sprememba poglavja

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
1.1 Točke sodelovanja	1.1 Mreže sodelovanja <u>Vozlišča ustvarjalnosti</u>

Obrazložitev

Izraz „mreže sodelovanja“ je treba spremeniti, saj je preveč podoben izrazu „kulturna stična točka“, kar lahko povzroči zmedo. Izraz „vozlišča ustvarjalnosti“ jedrnato opisuje namen akcijskega področja. Beseda „sodelovanje“ je nepotrebna, saj morajo sodelovati vsi projekti, ki jih financira Evropski kulturni program za sodelovanje.

Priporočilo 7

Priloga (1.1) odstavek 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Vsaka točka mora biti sestavljena iz najmanj šestih delavcev iz šestih različnih držav, ki sodelujejo pri programu, in lahko združuje delavce enega ali več sektorjev pri različnih dejavnostih ali večletnih projektih sektorske ali medsektorske narave, vendar projektov, ki sledijo skupnim ciljem.	Vsaka točka mora biti sestavljena iz najmanj šestih <u>petih</u> delavcev iz šestih <u>petih</u> različnih držav, ki sodelujejo pri programu, in lahko združuje delavce enega ali več sektorjev pri različnih dejavnostih ali večletnih projektih sektorske ali medsektorske narave, vendar projektov, ki sledijo skupnim ciljem.

Pet soorganizatorjev jasno predstavlja evropsko dodano vrednost in nosilci projekta ne bi smeli biti prisiljeni od leta 2007 naprej iskati šestih soorganizatorjev. Pomembno je uresničevanje projektov s skupnim delom in kakovostjo samih projektov.

Priporočilo 8

Priloga (1.1) odstavek 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Vsaka točka sodelovanja določa realizacijo številnih strukturiranih in večletnih kulturnih dejavnosti.	Vsaka točka sodelovanja določa realizacijo številnih strukturiranih in večletnih kulturnih dejavnosti <u>in delovati kot telo, ki začasno izplačuje podporo.</u>

Obrazložitev

„Točkam sodelovanja“ bi moralo biti dovoljeno, da delujejo kot telesa, ki začasno izplačujejo podporo. Na ta način bi lahko točke sodelovanja skrbela za hitro financiranje, z omejeno birokracijo, za manjše in inovativne kulturne projekte sodelovanja. Sistem je dobro deloval v okviru strukturnih skladov in naj bi ga ponovili v okviru programa Kultura 2007.

Priporočilo 9

Priloga (1.1) odstavek 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Pomoč Skupnosti ne sme presegati 50 % proračuna projekta in se postopno zmanjšuje. Ne more presegati 500.000 EUR na leto. Ta pomoč bo dodeljena za obdobje petih let..	Pomoč Skupnosti ne sme presegati 50 % proračuna projekta in se postopno zmanjšuje. Ne more presegati 500.000 EUR na leto. Ta pomoč bo dodeljena za <u>najmanj tri in največ pet let obdobje petih let.</u>

Obrazložitev

Glede na trajanje projekta bi morala biti dovoljena večja fleksibilnost, ker ne bodo vsi nosilci projektov želeli ali potrebovali pet let za izvajanje projekta. Vsekakor se mnogi izvajalci spopadajo s težavami pri iskanju sofinanciranja za celotno petletno obdobje.

Priporočilo 10

Priloga (1.2) sprememba poglavja

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
1.2 Dejavnosti sodelovanja	1.2 <u>Projekti sodelovanja</u> <u>Ustvarjalne dejavnosti</u>

Obrazložitev

Izraz „dejavnosti sodelovanja“ je preveč tehnokratski, medtem ko izraz „ustvarjalne dejavnosti“ poudarja, da bo imela pri izbiri projektov prednost ustvarjalnost.

Priporočilo 11

Priloga (1.2) odstavek 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Vsako dejanje mora biti načrtovano in izvedeno v sodelovanju z najmanj štirimi kulturnimi izvajalci iz treh različnih sodelujočih držav, če ti izvajalci izhajajo iz enega ali več sektorjev	Vsako dejanje mora biti načrtovano in izvedeno v sodelovanju z najmanj štirimi <u>treh</u> kulturnimi izvajalci iz treh različnih sodelujočih držav, če ti izvajalci izhajajo iz enega ali več sektorjev

Trije soorganizatorji zadoščajo za zagotavljanje evropske dodane vrednosti Kot je že omenjeno v besedilu o evropskih mrežah sodelovanja, je treba projekte ocenjevati glede na njihovo notranjo kakovost in ne po mehanskih kriterijih za izbor.

Priporočilo 12

Priloga (1.2) odstavek 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Pomoč Skupnosti ne sme presegati 50 % proračuna projekta. Ne more biti manjša od 60.000 EUR na leto in višja od 200.000 EUR na leto. Ta pomoč bo dodeljena za obdobje največ dvanajstih mesecev.	Pomoč Skupnosti ne sme presegati 50 % proračuna projekta. Ne more biti manjša od 60.000 EUR na leto in višja od 200.000 EUR na leto. Ta pomoč bo dodeljena za obdobje največ <u>najmanj</u> dvanajstih mesecev <u>in največ 24 mesecev</u> .

Obrazložitev

Potrebna je večja prilagodljivost glede najnižje stopnje finančne pomoči Evropske skupnosti (60 000 eurov letno, kar pomeni minimalen obseg projekta 120 000 eurov letno), saj nekateri projekti morda ne potrebujejo ali niso zmožni porabiti te vsote, pa imajo še vedno odločilno vlogo in vpliv.

Poleg tega bi moralo biti dovoljeno, da projekti trajajo do dve leti; tako bi program postal bolj prilagodljiv in prijaznejši za nosilce.

Priporočilo 13

Priloga (1.3) odstavek 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Znatna podpora bo dodeljena tudi „evropskim kulturnim prestolnicam“ za pomoč pri izvajanju dejavnosti, ki poudarjajo evropsko vidnost in transevropsko kulturno sodelovanje..	<u>90 % proračuna v okviru posebnih akcijskih področij</u> Znatna podpora bo dodeljenih tudi „evropskim kulturnim prestolnicam“ za pomoč pri izvajanju dejavnosti, ki poudarjajo evropsko vidnost in čezevropsko kulturno sodelovanje.

Obrazložitev

Osredotočenje na posebna akcijska področja bi moralo biti pobuda za evropsko kulturno prestolnico. Finančna pomoč Evropske skupnosti za kulturno prestolnico Evrope bi moralo naraščati, saj bosta zaradi nedavne širitve EU od leta 2009 naprej verjetno dve kulturni prestolnici Evrope na leto. Večja podpora bi bila potrebna za pomoč mestnim oblastem in kulturnim izvajalcem za delo s partnerji v drugih državah članicah, da bi s tem spodbujali mednacionalno mobilnost in medkulturni dialog. Poleg tega dodeljevanje 90 % posebnega akcijskega proračuna Kulturni prestolnici Evrope povečuje preglednost tega področja delovanja, ki je bil v preteklosti ocenjen kot nepregleden. Preostalih 10 % bi bilo treba uporabiti za podeljevanje nagrad kot sta Europa Nostra in nagrada Evropske unije za sodobno arhitekturo (nagrada Mies van der Rohe).

Priporočilo 14

Člen 5(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Program je prav tako odprt tudi za sodelovanje drugih tretjih držav, ki so z Evropsko skupnostjo sklenile sporazume o pridružitvi ali o sodelovanju s klavzulami o kulturnem področju, na osnovi dodatnih sredstev in v skladu s posebnimi načini.	Program je prav tako odprt tudi za sodelovanje drugih tretjih držav, ki so z Evropsko skupnostjo sklenile sporazume o pridružitvi ali o sodelovanju s klavzulami o kulturnem področju, na osnovi dodatnih sredstev in v skladu s posebnimi načini pri čemer imajo v skladu z evropsko sosedsko politiko prednost naše najbližje sosed.

Obrazložitev

Program naj bi dal prednost državam, ki so vključene v evropsko sosedsko politiko. Pomembnosti dialoga med civilizacijami in proste izmenjave idej med kulturami, verstvi, tradicijami ni mogoče dovolj poudariti. Skupni projekti na kulturnem področju lahko prispevajo k uresničevanju glavnih ciljev evropskih sosedskih politik, tj. povezovanje ljudi in boljše medsebojno razumevanje drugih kultur, zgodovine, odnosa in vrednot ter s tem zmanjšanje izkrivljenih predstav.

Priporočilo 15

Člen 9(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Komisiji pomaga odbor, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic, predseduje pa mu predstavnik Komisije.	Komisiji pomaga odbor, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in predstavnik <u>Odbora regij</u> , predseduje pa mu predstavnik Komisije.

Obrazložitev

Ker so v številnih državah članicah pristojnosti za kulturno politiko pogosto na subnacionalni ravni, bi moral biti OR pristojen za imenovanje predstavnika Odbora. Poleg tega bi morala predstavništva držav članic v Odboru vključevati lokalne in regionalne predstavnike, kjer je to primerno.

Priporočilo 16

Člen 10.1

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Kulturne stične točke, kot so določene v točki I.3.3 Priloge, delujejo kot organizacije za razdeljevanje informacij o programu in delujejo na nacionalni ravni, tako kot to določata točka c) člena 54(2) in (3) Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002.	Kulturne stične točke, kot so določene v točki I.3.3 Priloge, delujejo kot organizacije za razdeljevanje informacij o programu in delujejo <u>tako na nacionalni kot tudi subnacionalni ravni</u> , tako kot to določata točka c) člena 54(2) in (3) Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002.

Obrazložitev

Ta amandma je v skladu s priporočilom 14 osnutka mnenja. Kulturne stične točke morajo biti zmožne delovati tudi na regionalni ravni, da se lažje približajo kulturnim izvajalcem in prilagodijo njihovim posebnim značilnostim. Za regionalne in lokalne oblasti ali njihove delegacije je zato lažje ustanoviti kulturne stične točke, ki so vedno na prostovoljni osnovi.

Priporočilo 17

Člen 10(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
2. Kulturne stične točke morajo upoštevati naslednja merila: — dovolj osebja različnih poklicev glede na naloge, ki jih opravljajo, ter znanje jezika, primerno za delo na področju mednarodnega sodelovanja; — primerna infrastruktura, zlasti računalniška oprema in komunikacijska sredstva; — delovanje v administrativnem okolju, ki omogoča izvajanje nalog, in preprečevanje nasprotja interesov.	2. Kulturne stične točke morajo upoštevati naslednja merila — dovolj osebja različnih poklicev glede na naloge, ki jih opravljajo, ter znanje jezika, primerno za delo na področju mednarodnega sodelovanja; — primerna infrastruktura, zlasti računalniška oprema in komunikacijska sredstva; — delovanje v administrativnem okolju, ki omogoča izvajanje nalog, kjer je to primerno, <u>na primer kulturne stične točke bi morale delovati na subnacionalni ravni</u>, in preprečevanje nasprotja interesov.

Obrazložitev

Kulturne stične točke je treba spodbujati k delovanju na subnacionalni ravni, kjer je to primerno, z namenom, da se približajo državljanom in kulturnim izvajalcem. Francoski sistem „regionalnih polov“, ki ga vodi francoska kulturna stična točka je primer dobre prakse, ki jo je treba prenesti tudi v druge države članice.

Priporočilo 18

Člen 12(d) nov

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
	<u>(d) Spodbujanje jezikovne raznolikosti EU</u>

Obrazložitev

Iz navedenih razlogov (priporočilo 1 in 2) je v besedilu treba poudariti sklicevanje na cilj jezikovne raznolikosti.

Priporočilo 19

Priloga V RAZČLENITEV CELOTNEGA PRORAČUNA

1. del

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Razčlenitev letnega proračuna za programe Delež proračuna 1. del (podpora projektom) približno 77 % — točke sodelovanja približno 36 % — dejavnosti sodelovanja približno 24 % — posebne dejavnosti približno 17 %	Razčlenitev letnega proračuna za programe Delež proračuna 1. del (podpora projektom) približno 77 % — točke sodelovanja približno 36 % 30 % — dejavnosti sodelovanja približno 24 % 30 % — posebne dejavnosti približno 17 %

Točke sodelovanja in dejavnosti sodelovanja bi morali prejeti vsak po 30 % celotnega proračuna in ne 36 % oziroma 24 %, kot je trenutno določeno. Odbor meni, da bi bili lahko zaradi trenutne razčlenitve zapostavljeni majhni izvajalci, ki so pogostokrat najbolj eksperimentalni in inovativni, saj je pri njih manj verjetno kot pri večjih akterjih, da bodo lahko zagotovili ustrezna sredstva sofinanciranja za pet let ter da bodo zmožni nadaljevati zahtevano obsežno razvojno delo.

Priporočilo 20

PRILOGA 2.2

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Do podpore so upravičene dejavnosti, ki ohranjajo in obujajo spomin na glavne kraje in arhive, ki so povezani z izgoni in ki simbolizirajo spomin na mesta, kjer so stala taborišča in druga mesta mučenja in množičnega pobijanja, pa tudi ohranjajo spomin na žrtve.	Do podpore so upravičene dejavnosti, ki ohranjajo in obujajo spomin na glavne kraje in arhive, ki so povezani z izgoni in ki simbolizirajo spomin na mesta, kjer so stala taborišča in druga mesta mučenja ter množičnega pobijanja, pa tudi ohranjajo spomin na žrtve množičnih pobojev ter ohranjajo glavne kraje in spomenike, vključno z nekdanjimi koncentracijskimi taborišči, in dokumentirajo te dogodke, da bi se ohranil živ spomin na žrtve.

Obrazložitev

Zavedamo se, da s predlogom za vključitev obujanja spomina na žrtve sovjetskega totalitarnega režima v skupno zgodovinsko preteklost Evrope širimo strukturirano in na konsenzu temelječe pojmovanje zgodovine celine in da je taka pobuda politično „občutljiva“. Načelo, ki nas je vodilo k pobudi za ta predlog, izhaja iz prepričanja, da bi ignoriranje politično „občutljivih“ tem znatno zmanjšalo zaupanje do Unije, zlasti v očeh tistih državljanz, za katere so te teme in spomin nanje nedavna in boleča resničnost.

Težko je tudi spregledati dejstvo, da zgodovinska resnica II. svetovne vojne in povojnega obdobja pripoveduje jasno in nedvoumno zgodbo mnogih človeških usod, ki jih je uničila sovjetska strahovlada v deželah, ki so sedaj države članice Evropske unije.

Priporočilo 21

PRILOGA 3.3

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Za zagotavljanje ciljno naravnane učinkovitega širjenja informacij o programu je predvidena postavitev „kulturnih kontaktnih točk“. Te organizacije, ki delujejo na nacionalni ravni, je ustanovila Komisija v sodelovanju z državami članicami na prostovoljni osnovi.	Za zagotavljanje ciljno naravnane učinkovitega širjenja informacij o programu je predvidena postavitev „kulturnih kontaktnih točk“. Te organizacije, ki delujejo tako na nacionalni kot na subnacionalni ravni, je ustanovila Komisija v sodelovanju z državami članicami <u>ali njihovimi regionalnimi oblastmi</u> na prostovoljni osnovi.

Obrazložitev

Ta amandma je v skladu s priporočilom 14 osnutka mnenja. Kulturne stične točke morajo biti zmožne delovati tudi na regionalni ravni, da se lažje približajo kulturnim izvajalcem in prilagodijo njihovim posebnim značilnostim. Za regionalne in lokalne oblasti ali njihove delegacije je zato lažje ustanoviti kulturne stične točke vedno na prostovoljni osnovi.

V Bruslju, 23. februarja 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju programa pomoči evropskemu avdiovizualnemu sektorju (Media 2007)“

(2005/C 164/09)

ODBOR REGIJ JE

OB UPOŠTEVANJU predloga Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju programa pomoči evropskemu avdiovizualnemu sektorju (COM(2004) 470 final — 2004/0151 (COD)),

OB UPOŠTEVANJU sklepa Sveta z dne 9. septembra 2004, da se v skladu s 1. točko člena 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti posvetuje o tem vprašanju,

OB UPOŠTEVANJU sklepa svojega predsedstva z dne 27. januarja 2004, da za pripravo osnutka mnenja zadolži komisijo za kulturo in izobraževanje,

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja OR 303/2004 rev. 1, ki ga je 7. decembra 2004 sprejela komisija za kulturo in izobraževanje na osnovi dokumenta poročevalca gospoda **Théodorosa GEORGAKISA**, župana Ilioupolija (EL/SES)

sprejel naslednje mnenje na 58. plenarnem zasedanju dne 23. in 24. februarja 2005 (seja dne 23. februarja 2005).

1. Stališča Odbora regij

produkcijskih struktur malih in srednje velikih podjetij, ki, konkretno, pokrivajo večino evropskega tržišča;

ODBOR REGIJ

1.1 **ceni** združitev prizadevanj za izobraževanje, razvoj, širjenje in spodbujanje pod okriljem novega programa Media 2007, ki zagotavlja in krepí nadaljevanje organizirane akcije, katere cilj je razvoj in krepitev evropskega avdiovizualnega prostora;

1.2 **pozdravlja** predlagani proračun za izvajanje tega programa, ki znaša 1.055 milijard evrov in poudarja, da je ta proračun treba ohranjati na visoki ravni, da bi se lahko krile povečane potrebe 27 držav (25 držav članic ter Bolgarija in Romunija), ki sodelujejo v programu. Pravzaprav gre za tržišča „treh hitrosti“, z zelo različnimi ravni razvitosti avdiovizualnega sektorja, od odlične do nikakršne. Povečanje omenjenega proračuna pomeni priznavanje pomembne vloge, ki jo igra avdiovizualni sektor kot prenašalec kulturnih vrednot pri izgradnji skupne evropske identitete in zavesti evropskih državljanov;

1.3 **odobrava** uvedbo načela „pozitivne diskriminacije“ v prid držav z majhnimi zmoglostmi avdiovizualne produkcije ali z omejenimi geografskimi ali jezikovnimi območji, s ciljem, da se odpravijo neenakosti in neravnovesja med njimi in deželami z velikimi zmoglostmi produkcije. Celoten program Media 2007 mora biti prežet z duhom pomoči tistim državam, ki so na avdiovizualnem področju „šibke“, kot so na primer nove države članice pa tudi druge države z omejeno tržno dinamiko, kot sta na primer Grčija in Portugalska. Ta politika bo prispevala k ohranitvi kulturne raznolikosti ter medkulturnega dialoga na evropski ravni;

1.4 **priznava** potrebo po povečanju konkurenčnosti evropskega avdiovizualnega sektorja, ki je razdrobljen, z utrjevanjem

1.5 **deli** mnenje Komisije, ki ocenjuje, da je nujno poenostaviti administrativne postopke ter mehanizme pri oddaji predlogov ter vzpostavljanju sodelovanj v evropskem avdiovizualnem sektorju. Preglednost postopkov izbire kandidatov je tudi izredno pomembna. Da bi jo lahko zagotovili, je potrebno, da je ocena oddanih kandidatur vedno utemeljena;

1.6 **pozdravlja** spodbujanje mobilnosti študentov in aktivno zaposlenih v evropskem avdiovizualnem prostoru, da bi si lahko izmenjevali dragocene izkušnje ter izkoristili znanje ter izobraževanje v državah, ki so na področju komunikacij naprednejše. Mobilnost je zlasti pomembna za nove države članice EU pa tudi za države z omejenimi geografskimi in jezikovnimi območji, kjer avdiovizualni sektor ni posebej razvit;

1.7 **se strinja** s podporo sinhronizaciji, podnaslavljanju ter izdelavi večjezičnih in/ali evropskih avdiovizualnih del s ciljem ohranjanja kulturno raznolikost. Zelo pomembna je tudi digitalizacija omenjenih del.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **izpostavlja** potrebo po večjem poudarjanju vloge, ki jo igrajo lokalne in regionalne skupnosti pri izgradnji evropske identitete. Na specifičnem področju avdiovizualne dejavnosti lahko regije Evrope, ob ustreznih podpori, predstavljajo bistven vzvod za izvirno ustvarjalnost in ohranjanje kulturne raznolikosti ter dodajo svoj, četudi skromen, prispevek k prizadevanjem za povečanje konkurenčnosti evropskega trga;

2.2 **zahteva**, da se v členu 6 programa, ki se nanaša na promocijo avdiovizualnih del, doda omemba posebne vloge, ki naj bi jo imele regije in lokalne skupnosti po zaslugi njihovih posebnih programov in ukrepov v sklopu prizadevanj za povečanje konkurenčnosti evropskega trga. Bilo bi dobro tudi okrepiti in posodobiti urade programa Media, ki delujejo na regionalni ravni in so pomembni zlasti zaradi obveščanja evropskih državljanov o razvoju avdiovizualnega sektorja;

2.3 **priporočja**, da se nameni finančna podpora ter strukturirana promocija regionalnim in lokalnim avdiovizualnim festivalom, ki igrajo pomembno in posebno vlogo pri ustvarjanju in razvijanju evropske identitete, saj bogatijo njeno sestavo in značaj z vnašanjem izvirnih kulturnih, zgodovinskih in jezikovnih elementov lokalnih skupnosti in družb. Eden od ukrepov, ki bi jih lahko predvideli v tej smeri, je dodeljevanje pomoči za spodbujanje snemanja večjega števila filmov v majhnih mestih in regijah Evrope;

2.4 **poudarja** potrebo po natančni opredelitvi ukrepov, namenjenih v glavnem mladim, na katerih dejansko sloni prihodnost evropskega avdiovizualnega sektorja. Promocija del mladih evropskih ustvarjalcev ter podpora festivalom, namenjenih mladi publiki, sta dva takšna ukrepa, ki sta zajeta v programu, vendar pa to ni dovolj. Med ukrepi, ki jih priporočamo, je mobilnost mladih v državah članicah, s ciljem, da se seznanijo z evropskim tržiščem, ter njihovo obveščanje in izobraževanje, ki bo izhajalo iz sodobnosti in objektivnih potreb trga;

2.5 **poudarja**, da je nujno dati oprijemljivejšo vsebino ukrepom, katerih cilj je izboljšanje usposabljanja profesionalcev v avdiovizualnem sektorju, zlasti v državah in regijah z omejenimi produkcijskimi zmožnostmi ali omejenimi geografskimi ali jezikovnimi območji. V teh državah je avdiovizualni sektor slabo razvit in potrebe po sodobnem usposabljanju so zelo velike. Poleg usposabljanja na daljavo in spodbujanja izmenjav bi bilo potrebno tudi kriti stroške potovanj in udeležbe tistim študentom, ki se vpisujejo v izobraževalne programe ter se

udeležujejo kongresov, organiziranih v državah s tradicijo na avdiovizualnem področju;

2.6 **priporočja** uvedbo spodbujevalnih ukrepov v prid promocije sodelovanja med podjetji v primeru podjetij, ki delujejo v evropskem pa tudi mednarodnem avdiovizualnem prostoru, tako v sektorju distribucije kot v sektorju produkcije. Kot kažejo nekatere študije s tega področja in dejanski položaj na terenu so šibkosti sistema distribucije glavna ovira za kroženje evropskih filmov po mednarodnem trgu. Rezultati raziskave Media Sallesa, ki je pod drobnogled vzela vse filme, distribuirane v Ameriki in Kanadi med leti 2001 in 2003, kažejo na zmanjševanje števila prodanih vstopnic za filme, ki prihajajo iz držav zahodne Evrope. Nasprotno pa se je v primeru evropskih koprodukcij število prodanih vstopnic iz leta v leto stalno povečevalo. Enako velja tudi za število gledalcev v primeru koprodukcij Amerike, kot glavnega producenta, z evropskimi državami;

2.7 **ocenjuje**, da mora podpora Skupnosti, ne glede na vzpodbude, ki jih daje avdiovizualnemu sektorju v fazah pred in po produkciji, zagotavljati preglednost v vseh fazah postopka ter določati pravila, ki bodo zagotavljala kakovost ustvarjenih del;

2.8 **meni**, da je treba v okviru novega strateškega cilja, ki je bil opredeljen v Lizboni, poudariti socialno kohezijo s spodbujanjem prispevka avdiovizualnih medijev k boju proti socialni izključenosti ter proti diskriminacijam, k vključevanju posebnih skupin prebivalstva ter ekonomskih priseljencev v družbo ter k problemom enakosti med spoloma;

2.9 **ugotavlja**, da bi bilo treba spodbujati tudi specifične dejavnosti ter produkcijo del, katerih ciljna publika bodo občutljive skupine državljanov, kot so invalidi in osebe v tretjem življenjskem obdobju, in ki se bodo osredotočile na ponovno vključitev posameznikov, ki so se iz različnih razlogov znašli na družbenem robu.

V Bruslju, dne 23. februarja 2005

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o vplivih politike EU na področju kemikalij na evropska mesta in regije

(2005/C 164/10)

ODBOR REGIJ je,

ob upoštevanju sklepa predsedstva Odbora regij z dne 15. junija 2004, da v skladu členom 265(5) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti komisijo za ekonomsko in socialno politiko zadolži za pripravo mnenja na lastno pobudo o tej temi;

ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, oceni, odobritvi in omejitvi kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES in Uredbe (ES) o obstojnih organskih onesnaževalih ter predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 67/548/EGS Sveta v zvezi z njeno prilagoditvijo Uredbi (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, oceni, odobritvi in omejitvi kemikalij (COM(2003) 644 final);

ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta iz Lizbone z dne 23. in 24. marca 2000;

ob upoštevanju letnih poročil Evropske komisije o boljši zakonodaji v skladu s členom 9 Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, nazadnje poročila o boljši zakonodaji 2003 z dne 12. 12. 2003 (COM(2003)770 final);

ob upoštevanju pobude Evropske komisije za poenostavitev pravnih predpisov na notranjem trgu (SLIM — preprostejša zakonodaja za notranji trg), ki se je pričela maja 1996;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Evropske komisije o produktivnosti: ključu do konkurenčnosti evropskih narodnih gospodarstev in podjetij (CdR 224/2002 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Evropske komisije o industrijski politiki v razširjeni Evropi (CdR 150/2003 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Evropske komisije iz leta 2003 o izboljšanju zakonodaje (CdR 62/2003 fin) ⁽³⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Evropske komisije iz leta 2003 o strategiji notranjega trga (CdR 341/2002) ⁽⁴⁾;

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja, ki ga je 8. 12. 2004 sprejela komisija za ekonomsko in socialno politiko (CdR 238/2004 rev. 2) (poročevalec: **g. Jochen Riebel**, minister dežele Hessen za zvezne in evropske zadeve in pooblaščenec dežele pri Zvezi (Nemčija/EPP));

ob upoštevanju naslednjih razlogov:

- 1) Evropski svet iz Lizbone je marca 2000 zastavil strateški cilj, da Unija postane najbolj konkurenčen in dinamičen gospodarski prostor na svetu, ki temelji na znanju;
- 2) po preteku prvih štirih let je očitno, da bodo za doseganje teh ciljev potrebni znatni dodatni napor. Iz tega razloga je treba preveriti predloge politik EU zlasti glede njihovih učinkov na mednarodno konkurenčnost;
- 3) v skladu s točko 6 Protokola k Amsterdamski pogodbi „Skupnost izdaja predpise le v potrebnem obsegu.“ V točki 9 se nadalje zahteva, da je treba vsako finančno ali administrativno obremenitev lokalnih oblasti in gospodarstva „čim bolj zmanjšati in obdržati v sorazmerju z zastavljenim ciljem“;

⁽¹⁾ UL C 128 z dne 29.5.2003, str. 1.

⁽²⁾ UL C 23 z dne 27.1.2004, str. 16.

⁽³⁾ UL C 73 z dne 23.3.2004, str. 38.

⁽⁴⁾ UL C 128 z dne 29.5.2003, str. 48.

- 4) v skladu s členom 2 Pogodbe ES je naloga Skupnosti med drugim pospeševanje trajnostnega razvoja gospodarskega življenja, visoke stopnje zaposlenosti, visoke stopnje konkurenčnosti, ter tudi visoke stopnje varstva ter izboljšanja kakovosti okolja;
- 5) v skladu s členom 3 Pogodbe ES je dejavnost Skupnosti v smislu člena 2 Pogodbe ES zlasti tudi krepitev konkurenčnosti industrije Skupnosti.

mnenje sprejel na 58. plenarnem zasedanju 23. in 24. februarja 2005 (seji z dne 24. februarja).

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 načeloma **podpira** poskus Evropske komisije, da z uvedbo sistema REACH oblikuje enotno zakonodajo za ravnanje s kemikalijami;

1.2. **meni**, da je treba upoštevati tako potrebe po varstvu okolja in potrošnikov kot tudi varovanje in krepitev konkurenčnosti evropske industrije;

1.3 **ugotavlja**, da predlog predstavlja znatno obremenitev ne le za kemično industrijo, temveč tudi za celotno proizvodno verigo, ter hkrati vendarle opozarja, da morajo biti varovanje okolja, zdravja in varnost zaposlenih na eni strani ter podpora inovativnosti in konkurenčnosti zadevne industrije na drugi strani, v ravnovesju;

1.4 **meni**, da so pravni predpisi preveč zapleteni in jih zadevne osebe brez zunanje strokovne pomoči ne morejo izvajati;

1.5 **podpira** vsako spremembo uredbe, ki bi lahko prispevala k poenostavitvi postopkov in znižanju stroškov. Za to so potrebni konkretni ukrepi, zlasti za mala in srednje velika podjetja (MSP), pri katerih lahko uporaba sistema REACH vodi do nesorazmernih stroškovnih obremenitev;

1.6 **meni**, da zbiranje podatkov ne sme biti osredotočeno izključno na letno proizvodno količino, temveč je treba upoštevati tudi druga izhodišča, o katerih teče razprava pod pojmi „kategorije izpostavljenosti“, „ena snov, ena registracija“ ali „prednostni sezname“, vse z namenom poenostavitve registracije. To bi v celoti omogočilo boljše delovanje sistema REACH;

1.7 **meni, da je potrebno** zbirati le tiste podatke, ki so relevantni za varno uporabo, da bi tako oblikovali praktično izvedljiv in, predvsem za MSP, finančno sprejemljiv sistem. Zbiranje podatkov ne sme povzročati časovnih zamud v proizvodnji, trženju ali uporabi snovi, če se želimo na nove zahteve trga še naprej odzivati inovativno in hitro (time to market);

1.8 **vidi** v uporabi vseh razpoložljivih podatkov, ki so že v posesti proizvajalcev, uporabnikov in javnih oblasti, nadaljnjo možnost za prožnejšo uporabo uredbe, pri čemer se mora pri ustanavljanju konzorcijev (predvsem med kasnejšimi uporabniki v verigi (downstream users) ter MSP) zagotoviti varstvo avtorskih pravic na področju intelektualne in industrijske last-

nine oz. izplačilo odškodnine. Uredba mora določiti glavne elemente delitve stroškov;

1.9 **ugotavlja**, da bodo pristojne oblasti držav članic v okviru izvajanja postopkov registracije odgovorne za dodatne naloge. Delo bo občutno povečano predvsem tam, kjer je zaradi kriterijev, oblikovanih tako, da je potrebna obsežna razlaga, zadevnost določenih nalog nejasna. Postopek registracije se mora čim manj opirati na dejavnosti nadzora. Določbe glede razmejitev in izjem je treba poenostaviti in natančneje opredeliti. Po potrebi je treba razlago oblikovati s pomočjo sekundarne zakonodaje. Nadzorni upravni organi potrebujejo nebirokratski in enostaven dostop do podatkov o postopkih, ki jih je izvedla agencija;

1.10 načeloma **podpira** ustanovitev agencije, upoštevajoč vidik enotnega postopka v EU. Vendar pa zahteva, da se področja pristojnosti in pooblastila agencije bolj jasno razmejijo, zlasti glede povezave z drugimi evropskimi, nacionalnimi, regionalnimi ali lokalnimi institucijami, ki so pristojne za registracijo kemikalij;

1.11 **meni, da je zaželeno**, da se organi držav članic v tesnem sodelovanju z agencijo postavijo v tak položaj, da bodo ob predložitvi vlog na kraju samem podpirali podjetja, ki so se dolžna registrirati, in s tem zagotovijo upravno izvajanje REACH v državah članicah;

1.12 **vidi** agencijo kot neodvisen organ, ki registracije in ocenjevanje snovi izvaja kot storitvena, do podjetij nevtralna ustanova, ob ohranjanju zaupnosti, pri čemer pa si mora prizadevati za odprtost do znanosti in strokovnjakov iz gospodarstva;

1.13 **meni**, da bi morala agencija skrbeti za to, da bi določbe in smernice za izvajanje postopka ocenjevanja zagotavljale hiter in enoten postopek pri oblasteh posameznih držav članic. Iz tega razloga morajo biti naloge med agencijo in državami članicami jasno razdeljene; ne sme priti do prekrivanja upravnih pristojnosti; izjemno zapleteno urejeno tehniko glasanja je treba bistveno poenostaviti in prilagoditi pričakovano visokemu številu primerov, medtem, ko se je treba izogibati podrobni, birokratski ureditvi komuniciranja med državami članicami in agencijo, poenostaviti pravila za razdeljevanje ocenjevanja snovi med države članice, ne da bi le-te posledično postale nekakšen podrejeni sestavni del agencije;

1.14 **vidi** velike vrzeli na področju varstva živali. V skladu s predlogom uredbe so proizvajalci sicer npr. pri vzporedni registraciji snovi zavezani k uporabi razpoložljivih podatkov o poskusih na živalih, da bi se tako izognili nepotrebnim dvojnimi poskusom, vendar pa člen 23 predloga uredbe navaja izogibanje nepotrebnih poskusov na živalih le kot abstrakten cilj in na ta način ne more nadomestiti konkretne ureditve;

1.15 **se zavzema** za to, da se število poskusov na živalih, ki so potrebni za doseganje ciljev uredbe, vključno z visoko ravni varstva človekovega zdravja in okolja, omeji na nujno potreben minimum ter da se zagotovi dostop do vseh obstoječih podatkov. Poskuse na živalih je treba prepovedati, če so na voljo alternativne možnosti testiranja, ki jih priznavajo pristojni organi;

1.16 **pozdravlja ukrep**, ki kasnejše uporabnike v verigi (downstream users) zavezuje k registriranju uporabe snovi, da bi tako postala znana tudi področja uporabe, ki jih proizvajalec ali uvoznik nista registrirala, in se na ta način z ustreznimi preventivnimi ukrepi preprečijo možna tveganja;

1.17 **se zaveda** tudi slabosti, ki nastajajo zlasti za MSP, če dobavitelju snovi razkrijejo svojo uporabo in s tem svoje znanje ali če morajo izvajati lastne raziskave z visokimi stroški;

1.18 **meni, da je nujno** natančno določiti načine večkratne uporabe podatkov, da bi tako uredili delitev stroškov — ne le za raziskave na živalih — in zaščito znanja brez negativnih učinkov za MSP.

2. Presoja vplivov

2.1 Izvajanje osnutka uredbe bo v prvi vrsti prizadela vse proizvajalce in uvoznike snovi ter pripravkov, ki morajo izpolniti obveznost registracije in s tem povezane obveznosti o posredovanju podatkov. Glavno breme bo nosila kemična industrija. Kot „kasnejši uporabniki v verigi (downstream users)“ pa so prizadete tudi vse panoge, ki uporabljajo kemikalije, tj. pravzaprav celotno predelovalno in storitveno gospodarstvo. Zaradi novih predpisov obstaja nevarnost, da v Evropi kemikalije izginejo s tržišča in se raven cen za kemikalije zviša. To bi oslabilo konkurenčnost predelovalcev v Evropi v primerjavi z njihovimi konkurenti zunaj Evrope. K temu je treba prišteti še stroške prilagoditve. Zato obstaja nevarnost, da se proizvodnja in zaposlovanje kot posledica sistema REACH ne zmanjšata le v kemični industriji, ampak tudi v številnih drugih panogah.

2.2 Še posebej bodo prizadeta mala in srednje velika podjetja. Večina podjetij bi utegnila biti kadrovsko in finančno preobremenjenih že pri registraciji snovi, če bi hotela zadostiti vsem podrobnostim, kot jih trenutno zahteva REACH. Prevalitev stroškov v ceno izdelka v mnogih primerih ne bo mogoča,

kar pomeni, da bo ukinjena proizvodnja snovi, posledično pa bo morda ogrožen obstoj podjetij v celotni proizvodni verigi. Ta podjetja predstavljajo hrbtenico v številnih industrijskih regijah Evrope.

2.3 Podatke Komisije o posrednih in neposrednih stroških uporabe sistema v prihodnjih letih je več strani ocenilo kot prenizke. Odbor zato pozdravlja novo presojo vplivov Komisije glede posrednih stroškov, kasnejših uporabnikov v verigi (downstream users) ter vplivov na nove države članice. Pred sprejetjem nadaljnjih odločitev v Parlamentu in Svetu je treba počakati na rezultate te presoje vplivov.

2.4 Inovativnost se obravnava kot pozitiven vpliv novega sistema in nedvomno bodo nekateri ukrepi pospeševali odkritja in trženje večjega števila novih snovi kot doslej. Vendar pa bi na inovativnost podjetij delovali tudi negativni vplivi, predvsem v prvi fazi uresničevanja zamisli. Z uporabo sistema REACH bodo novi izdelki prispeli na trg s časovno zamudo. Tveganje za podjetja se bo povečalo, saj bodo dodatni stroški obremenjevali proračun za raziskave. Raziskovalci bodo porabili veliko časa za testiranje kemikalij in ne za razvijanje novih izdelkov. Vendar pa so inovacije ključ do prihodnjega gospodarskega uspeha Evrope. Kemična industrija je daleč največji dobavitelj inovativnih vmesnih proizvodov. Pomanjkanje inovacij na tem področju ima močan negativen vpliv na inovativnost drugih panog. Na splošno Odbor meni, da so — večinoma avtomatični — mehanizmi, ki bi morali spodbujati inovativnost, preveč splošni in nezadovoljivi z vidika obsega pričakovanih učinkov.

2.5 Medtem ko so na eni strani stroški za gospodarske akterje, za regije, kjer so prizadeta delovna mesta, in za končne porabnike, nastali zaradi podražitev končnih izdelkov, bo korist vidna na področju zdravja, okolja in zaščite potrošnikov, varnosti pri delu, ter tudi zaradi poenostavitve zakonodaje in pritiska na konkurenčnost in inovativnost podjetij. Vendar pa pri tem ni upoštevano, da se bo korist pojavila čez precej daljše časovno obdobje kot stroški in bo potemtakem občutna na drugih področjih oz. družbi nasploh.

3. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

3.1 **poziva** Evropsko komisijo, da preveri predloge o REACH glede njihove združljivosti z načeli subsidiarnosti in sorazmernosti;

3.2 **poziva** Evropsko komisijo, da upošteva državljane in potrošnike, tako da na področju, ki je trenutno zelo raznoliko, zagotovi enotno označevanje kemikalij, in pozdravlja predlog Komisije, da zagotovi enotno ureditev za kemične proizvode, registrirane pred oz. po letu 1981;

3.3 **zahteva** preverjanje predlogov zlasti glede tega, ali so nastale upravne obremenitve in s tem povezani stroški dejansko nujno potrebni za doseganje ciljev, ki se izvajajo v okviru zakonodaje;

3.4 **meni**, da je cilje, ki so predvideni v predlogu, možno doseči tudi s pomočjo manj zapletenih pravnih vsebin;

3.5 **poziva** Evropsko komisijo, da obravnava alternativne predloge za poenostavitev sistema REACH, ki so bili podani že v razpravi;

3.6 **zahteva** ukrepe za olajšave in podporo MSP pri procesu registracije, da se ohranita oz. okrepi gospodarska moč in zaposlovanje v regijah Evrope, ki so odvisne od industrije;

3.7 **priporoča** uporabo koncepta, ki je bolj osredotočen na tveganja in izpostavljenost ter je določen s prednostnimi nalogami, namesto pristopa, ki temelji na proizvedenih in uvoženih količinah;

3.8 **priporoča** vzporeden razvoj nadaljnjih rešitev, ki stremijo k bistveni poenostavitvi in preglednosti pravnih predpisov za uporabnika postopkov registracije, ocene in odobritev;

3.9 **poziva** Evropsko komisijo, da preveri, v kakšni meri bi bilo pri ocenjevanju snovi mogoče uporabiti informacijske sisteme in informacijska gradiva, s katerimi države članice že razpolagajo;

3.10 **poziva** Evropsko komisijo, da zakonodajo na področju kemikalij oblikuje tako, da bo skladna z zakonodajo na drugih področjih;

3.11 **zahteva** zlasti uvedbo informacijskega sistema, usmerjenega k zbiranju informacij (tveganja), ki bo izključeval

ponavljanje zbiranja podatkov v različnih fazah proizvodne verige;

3.12 **priporoča** začetek pogajanj s STO zaradi konkurenčnosti evropskih podjetij, da se te uredbe poenotijo na mednarodni ravni;

3.13 **poziva** Evropsko komisijo, da kritično preveri združljivost svojih predlogov z lastnimi pobudami za poenostavitev pravnih predpisov na notranjem trgu (SLIM) in za izboljšanje oblikovanja zakonodaje;

3.14 **poziva** Evropsko komisijo, da zagotovi, da se temeljno načelo odgovornosti proizvajalca ali tržnega akterja kemikalije (načelo, da mora plačati povzročitelj obremenitve, načelo prenosa dokaznega bremena) ohrani na vseh stopnjah trženja. To bo prispevalo k zagotavljanju zaščite delavcev, potrošnikov in okolja;

3.15 **poziva** Evropsko komisijo, da pri celostnem obravnavanju ciljev politik Skupnosti preveri vpliv svojih predlogov na regionalne in gospodarske strukture ter s tem njihovo skladnost s ciljem Skupnosti gospodarske in družbene kohezije. V zvezi s tem bi lahko v različnih evropskih regijah s kemično industrijo spodbujali pilotske študije, povezane s tem sektorjem, da bi lahko za vsak primer posebej natančno ocenili učinke bodoče zakonodaje;

3.16 **poziva** Evropsko komisijo, da iz razširjene presoje vplivov, ki jo je pričakovati konec leta 2004, izlušči potrebne sklepe;

3.17 **poziva** Evropsko komisijo, da odločno omeji pristojnosti Evropske agencije za kemikalije in z intenzivno vključitvijo akterjev na kraju samem zagotovi izvajanje politike na področju kemikalij, ki bo ugodna za podjetja.

V Bruslju, 24. februarja 2005

*Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB*

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o socialni razsežnosti globalizacije — prispevek politike EU k širjenju koristi za vse

(2005/C 164/11)

Odbor regij je

ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Socialna razsežnost globalizacije — prispevek politike EU k širjenju koristi za vse (COM(2004) 383 final),

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 18. maja 2004, da v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor zaprosi za mnenje o tem besedilu,

ob upoštevanju sklepa predsedstva Odbora regij z dne 15. junija 2004, da komisijo za ekonomsko in socialno politiko pooblasti za pripravo mnenja na to temo,

ob upoštevanju poročila Svetovne komisije o socialni razsežnosti globalizacije, objavljenega 24. februarja 2004,

ob upoštevanju svojega mnenja o vplivu pogajanj o Splošnem sporazumu o trgovini in storitvah v okiru STO na lokalne in regionalne oblasti (CdR 103/2003 fin) ⁽¹⁾,

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije o priseljevanju, integraciji in zaposlovanju (CdR 223/2003 fin) ⁽²⁾,

ob upoštevanju svojega mnenja o pogojih vstopa in bivanja državljanov tretjih držav z namenom študija, poklicnega izobraževanja ali prostovoljnega dela (CdR 2/2003 fin) ⁽³⁾,

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu za odločbo Sveta o ustanovitvi Evropskega sklada za begunce za obdobje 2005–2010 (CdR 80/2004 fin) ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju svojega mnenja o vmesni oceni lizbonske strategije (CdR 152/2004 fin),

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu za novo uredbo o Evropskem socialnem skladu (CdR 240/2004 rev 1),

ob upoštevanju svojega mnenja o strategiji za notranji trg za obdobje 2003-2006 (CdR 341/2002 fin) ⁽⁵⁾,

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 328/2004 rev. 1), ki ga je komisija za ekonomsko in socialno politiko sprejela 8. decembra 2004 (poročevalka: gospa **Ulrike Rodust**, poslanka deželnega zbora Schleswig-Holstein (DE-ELS)) —

na svojem 58. plenarnem zasedanju, dne 23. in 24. februarja 2005 (seja z dne 23. februarja), sprejel to mnenje.

⁽¹⁾ UL C 256 z dne 24. 10. 2003, str. 83.

⁽²⁾ UL C 109 z dne 30. 4. 2004, str. 46.

⁽³⁾ UL C 244 z dne 10. 10. 2003, str. 5.

⁽⁴⁾ UL C 318 z dne 22.12.2004, str. 30.

⁽⁵⁾ UL C 128 z dne 29.5.2003, str. 48.

Stališča in priporočila Odbora regij

razsežnosti globalizacije ter začetnimi predlogi v sporočilu Komisije;

1. Splošne ugotovitve**ODBOR REGIJ**

1.1 **pozdravlja** sporočilo o socialni razsežnosti, ki ga je Evropska komisija sprejela maja 2004 in v katerem podaja svoja začetna stališča glede vprašanj, ki jih odpira poročilo Svetovne komisije o socialni razsežnosti globalizacije, ter njegove ugotovitve;

1.2 **soglaša** z mnenjem Komisije, da poročilo Svetovne komisije o socialni razsežnosti globalizacije prispeva uravnotežena, kritična, toda pozitivna sporočila, na katerih lahko temeljijo prihodnji ukrepi;

1.3 **poudarja**, da je globalizacija sprožila proces daljnosežnih sprememb, ki vplivajo na vse nas. Če je vodena preudarno, lahko prinese izjemen materialni napredek, ustvari produktivnejša in boljša delovna mesta za vse in znatno prispeva k zmanjšanju revščine v svetu. Vendar pa se svet še zdaleč ne zaveda vseh teh možnosti. Zdajšnji proces globalizacije ustvarja neuravnotežene rezultate, med skupnostmi in znotraj njih;

1.4 z zaskrbljenostjo **opaža**, naslednje posledice globalizacije na regionalni in lokalni ravni:

- globalizacija neposredno vpliva na vedno večje število skupnosti v svetu. Skupnosti je prizadela izguba delovnih mest kot posledica upada lokalnih industrij zaradi spreminjanja vzorcev v mednarodni delitvi dela in zaradi liberalizacije trgovine, kar je v nekaterih primerih vodilo do premestitve podjetij v države z nižjimi dohodki. To lahko povzroči velike težave za lokalno in regionalno prilagajanje ter socialne sisteme;
- določeni vidiki globalizacije očitno lahko spodkopljejo odpornost in vitalnost lokalnih skupnosti, tudi če nanje ne vplivajo neposredno. Naraščajoči vpliv svetovne medijske, zabavne in turistične industrije pogosto obremenjuje tradicionalne kulture in vrednote, občutek solidarnosti in identitete na regionalni in lokalni ravni. Globalna skupnost prihodnosti mora sprejeti množico lokalnih kultur in zmožnosti, namesto da izbriše raznolikosti z velikim valom homogenizacije;

1.5 **upoštevata** potrebo po napredovanju v pravično globalizacijo in izraža svojo zavezanost, da dejavno krepi socialno razsežnost v skladu s poročilom Svetovne komisije o socialni

1.6 **meni**, da vključitev socialne razsežnosti globalizacije zahteva bolj uravnoteženo in integrirano gospodarsko in socialno politiko na vseh ravneh. V tem kontekstu je treba posebno pozornost usmeriti na regionalno in lokalno raven kot na področje, ki je najbolj neposredno izpostavljeno globalizaciji in najmanj vključeno v reševanje težav, ki jo spremljajo, zato bi bilo treba zlasti preko Odbora regij zagotoviti večjo udeležnost teh ravni;

1.7 **opaža** razlike pri uporabi izraza „regionalna raven“. Izraz „regionalno“ se v poročilu Svetovne komisije o socialni razsežnosti globalizacije nanaša na celino, medtem ko se v sporočilu isti izraz v kontekstu ESS nanaša na podnacionalno raven.

2. Vključitev lokalne in regionalne ravni v skupno upravljanje**ODBOR REGIJ**

2.1 **meni**, da trenutne težave, ki nastajajo zaradi skupnega gospodarskega delovanja, niso posledica globalizacije kot takšne, temveč pomanjkljivosti pri njenem upravljanju. Skupno upravljanje je vrh piramide upravljanja, ki se razteza od lokalne ravni navzgor do večnacionalnih podjetij. „Dobro upravljanje“ globalizacije je lahko le rezultat pozitivne medsebojne povezanosti nadnacionalnih, nacionalnih, pa tudi regionalnih in lokalnih akterjev v zasebnem in javnem sektorju. Okvira globalnega upravljanja ne določajo le vedenje in pravila nacionalnih držav. Poleg nacionalne ravni je nujno potrebno tudi vzajemno delovanje med globalnimi akterji, kot so Evropska unija, upravljanje podjetij ter lokalne in regionalne oblasti, v okviru enakih konkurenčnih pogojev. Stopnja njihovega zavzemanja za večstranskost, univerzalne vrednote in skupni cilji na eni strani, obseg njihove občutljivosti na čezmejni vpliv njihove politike ter teža, ki jo pripisujejo socialnim posledicam njihovega delovanja na svetovni ravni na drugi strani, so pomembni dejavniki kakovosti skupnega upravljanja. Z upravljanjem svojih notranjih zadev pa vsi ti akterji odločajo in vplivajo, koliko bodo ljudje uživali ugodnosti globalizacije in koliko bodo zaščiteni pred njenimi negativnimi vplivi;

2.2 **poudarja**, da se z udeležbo regionalnih in lokalnih ravni pri oblikovanju vseh teh dejavnikov lahko izoblikuje sprejemljiva politika skupnega upravljanja v Evropi;

2.3 **poudarja**, da sta tako skupni kot tudi nacionalni razvoj odvisna od lokalnih in regionalnih ravni. To je hkrati tudi predpogoj in jedro za pravičnejšo in bolj velikodušno globalizacijo. Decentralizirani dostopi do oblikovanja ter izvajanja politike so navsezadnje najučinkovitejši, saj temeljijo na boljšem razumevanju dejanskih situacij in omejitev, so bolj usmerjeni v sodelovanje, bližji potrebam in zahtevam ljudi ter lažje vodljivi. Za krepitev povezanosti med lokalno in regionalno ter globalno razsežnost je potrebno proaktivno in pozitivno delovanje, osredotočeno na lokalno in regionalno upravo, na lokalno in regionalno gospodarsko osnovo, vrednote in kulturno dediščino.

2.4 **opozarja na dejstvo**, da v Evropski uniji močno prispevajo k evropskemu odgovoru na izzive globalizacije zlasti nadaljnji razvoj lizbonskega procesa, oblikovanje politike priseljevanja in enakosti spolov, politike čezmejne in medregionalnega sodelovanja ter tudi trgovinske politike.

3. Lizbonska strategija v svetovnem kontekstu

ODBOR REGIJ

3.1 **soglaša z mnenjem** Komisije, da je lizbonska strategija temelj za odgovor EU na vpliv globalizacije na konkurenčnost, gospodarstvo in delovno silo v Evropi;

3.2 **opaža** naraščajočo soodvisnost med gospodarskimi odločitvami svetovne razsežnosti, ki vplivajo na lokalno in regionalno raven ter poudarja potrebo po tem, da je treba pri globalnem delovanju razmišljati lokalno;

3.3 **poudarja**, da mora svetovno gospodarsko delovanje v vseh državah zagotavljati ustrezen standard na lokalni in regionalni ravni. Ljudje lahko sodelujejo pri globalizaciji in so deležni njenih ugodnosti, samo če so ustreznega zdravja, če imajo dostop do izobrazbe in so je lahko deležni ter če imajo realne možnosti za zaposlitev, s katero si zagotovijo osnovno preživetje. Zaposlitev, dohodki ter trajnostno okolje so bistveni pogoji za zagotavljanje dostojanstvenega življenja ter za polno sodelovanje državljanov v njihovih lokalnih, regionalnih, nacionalnih in globalnih skupnostih;

3.4 **poudarja** pomembnost izobraževanja in usposabljanja za ravnovesje učinkov globalizacije. Primeri dobre prakse kažejo, da so vse države, ki jim je globalizacija prinesla določene ugodnosti, precej vlagale v svoje sisteme izobraževanja in usposabljanja. Ker igrata regionalna in lokalna raven pomembno vlogo pri sistemu izobraževanja in usposabljanja v evropskih državah, je nujno potrebna prilagoditev teh sistemov

izzivom globalizacije. Čeprav ta naloga ostaja v pristojnosti držav članic in podnacionalne ravni, bi morala Evropska unija svoje možnosti podpore osredotočiti na izboljšanje sistemov izobraževanja in usposabljanja;

3.5 **poudarja**, da še vedno ostaja neizkoriščen velik del možnosti za razvoj človeškega potenciala. Posebno pozornost je tako v bogatih kot v revnih državah treba nameniti problemom neenakosti pri dostopu do izobraževanja, nepismenosti, slabe usposobljenosti ter diskriminacije narodnostnih in verskih manjšin;

3.6 **ponavlja** svoje pozitivno mnenje o dovolitvi vstopa državljanom tretjih držav zaradi usposabljanja in izobraževanja, kar bi izboljšalo konkurenčnost Evrope na tem področju;

3.7 **močno poudarja** povezavo med reformo evropske kohezijske politike za naslednji finančni okvir, izvajanjem lizbonske strategije in neodgovorjenimi izzivi globalizacije v Evropi. Kohezijska politika EU ter njeni trije različni cilji bi morali regijam in občinam v EU omogočiti združevanje izvajanja lizbonske strategije z boljšo zmožnostjo obvladovanja vplivov globalizacije;

3.8 **odločno zahteva** od držav članic, da se pravočasno zedinijo glede načrta in finančnega okvira za novo kohezijsko politiko EU, da bo dovolj časa za nujno načrtovanje programov na regionalni in lokalni ravni;

3.9 izrecno **pozdravlja** dejstvo, da predlog uredbe Komisije o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu (COM(2004)492) predlaga, da se podjetja, ki prejemajo finančno podporo, v naslednjih sedmih letih ne smejo preseliti na druge lokacije, če bi to lahko povzročila zmanjšanje delovnih mest, sicer morajo vrniti prejete subvencije (glej člen 56 osnutka);

3.10 **prosi** Evropsko komisijo, naj zagotovi, da bodo regionalne in lokalne oblasti z reformo uredb EU o državni pomoči (člen 83 PES) dobile možnost za pospeševanje gospodarskega razvoja z dobro usmerjenimi finančnimi spodbudami;

3.11 **se strinja** z Evropsko komisijo, da je treba bolj tesno povezovati večletno strategijo notranjega trga z različnimi gospodarskimi procesi. Ob upoštevanju posebnih priporočil poročila Wima Koka je treba še naprej stremeti k enotnemu cilju, da do leta 2010 Unija postane najbolj konkurenčen in najbolj dinamičen gospodarski prostor, ki temelji na znanju;

3.12 zato **podpira** prizadevanja za poenostavitev uresničevanja strategije notranjega trga ter drugih procesov s pomočjo enotne globalne strategije, omenjena v sinteznih poročilih Evropske komisije. Ta skupni cilj za leto 2010 bi moral postati del evropskega odgovora na globalizacijo;

3.13 **podpira** nujno potrebno širitev pojma notranjega trga. Po njegovem mnenju mora strategija notranjega trga v naslednjih letih najti rešitve, ki bodo usmerjene k zahtevam svetovnega trga in hkrati združljive z ekonomsko političnimi odgovornostmi in pobudami držav članic ter regionalnih in lokalnih oblasti in kakovostjo evropskega socialnega modela.

4. Migracija

ODBOR REGIJ

4.1 **podpira** Komisijo pri nadaljnjem razvoju dvostranskih in večstranskih pogovorov o migraciji;

4.2 **opozarja** na pomembnost migracije delavcev, ki je odločilna za regionalno in lokalno raven v Evropi, in poudarja potrebo po nujnem nadaljevanju oblikovanja pravil, ki bodo urejala odnos EU do migracije;

4.3 **poudarja** potrebo po sestavi posebnih pomožnih programov za države porekla priseljencev;

4.4 **poziva** Svet in države članice, da pri oblikovanju osnutkov nacionalne politike priseljevanja in politike priseljevanja EU upoštevajo potrebo po integraciji zakonitih priseljencev na podlagi nediskriminatornega in enakega dostopa do javnih storitev;

4.5 **meni**, da lahko EU poveča vrednost ukrepov, sprejetih na nacionalni ravni, da bi dosegli integracijo, večinoma s spodbudami in podpornimi ukrepi ter manj z usklajevalno zakonodajo;

4.6 **meni**, da je treba lokalne in regionalne oblasti povabiti, da se udeležijo priprave nacionalnih delovnih načrtov, s čimer bosta primerjava in prepoznavanje najboljše prakse olajšana, analizirati pa bo mogoče tudi dejanski vpliv in rezultate strategij, ki so jih sprejele države članice;

4.7 **se zavzema** za to, da se prizna obstoj velikega števila nezakonitih tujih delavcev ter potrebo po oblikovanju mehanizmov, ki bi priselencem, ki kršijo zakon o priseljevanju, omogočili, da brez nepotrebnega odlašanja legalizirajo svoj status, kadar je to mogoče, primeri pa bi se reševali indivi-

dualno, vendar na način, da bi se upoštevale zmogljivosti za ustrezen sprejem in izključili vsi tisti, ki so zakrivali težja kazniva dejanja. Odbor regij opozarja tudi na to, da bo brez notranjega nadzora meja zakonska ureditev vplivala tudi na položaj drugih držav članic v schengenskem območju. Pri uvajanju zakonskih ukrepov je potrebna previdnost;

4.8 **poudarja**, da odsotnost večstranskega okvira, ki bi urejal čezmejno gibanje ljudi, pomeni veliko vrzel v sedanji institucionalni strukturi globalnega gospodarstva;

4.9 **meni**, da je odsotnost večstranskega okvira, ki bi urejal čezmejno gibanje ljudi, tudi s stališča držav v razvoju še ena vrzel v pravilih, ki urejajo globalno gospodarstvo. Mnoge med njimi trdijo, da bi bila svobodnejša migracija v industrializirani svet hitro in močno sredstvo povečanja koristi globalizacije.

5. Enakost spolov

ODBOR REGIJ

5.1 **poudarja**, da obstaja čedalje več dokazov o tem, da je globalizacija prizadela predvsem ženske, tako na absolutni ravni kot v primerjavi z moškimi. Pridelovalke se, recimo, srečujejo z velikanskimi ovirami pri vstopu v nove gospodarske dejavnosti, ki jih je ustvarila globalizacija. Razlog za to so pogosto predsodki političnega in regulativnega okolja, ki so usmerjeni bodisi neposredno proti ženskam ali v sektorje mikro in majhnih podjetij, v katerih prevladujejo ženske. Hkrati pa je številnim drugim ženskam globalizacija prinesla izboljšanje njihovega gospodarskega in socialnega statusa. Sem spadajo milijoni delavk, ki jih je zajel globalni proizvodni sistem. Takšna plačana zaposlitev jim je omogočila višje dohodke, kot so jih imele prej — ko so bodisi služile pri družinah ali živele ubožno in odvisne od drugih v neformalnem gospodarstvu. Plačana zaposlitev je ženskam prinesla tudi večjo potencialno gospodarsko neodvisnost in pogosto dvignila njihov socialni status tudi v najbolj zatirajočih patriarhalnih družbah;

5.2 **poziva** države članice, naj posvetijo posebno pozornost socialnemu in pravnemu okviru zaposlovanja žensk ter na regionalni in lokalni ravni podprejo vse ukrepe za izboljšanje politike enakosti spolov;

5.3 **soglašja z mnenjem** Komisije, da je enakost spolov temeljni cilj notranje in zunanje politike EU ter bistveni element mednarodno sprejetih temeljnih delovnih standardov.

6. Čezmejno, nadnacionalno in medregionalno sodelovanje, npr. sosedska politika

ODBOR REGIJ

6.1 **poudarja**, da mora biti „ozemeljsko sodelovanje“ v prihodnosti zasnovano tako, da bo podpiralo regionalne in lokalne oblasti pri reševanju negativnih vplivov globalizacije;

6.2 **podpira** „evropsko sosedsko politiko“ kot dejavnost, ki teži h krepitvi odnosov med vzhodnimi in južnimi sosednjimi državami Unije po širitvi;

6.3 **soglaša z mnenjem** Komisije, da je končni cilj te pobude ustvariti območje stabilnosti in napredka, ki temelji na skupnih vrednotah in interesih;

6.4 **bo prispeval** pomoč državam partnerkam pri izvajanju političnih in gospodarskih reform, hkrati pa spodbujal dialog in sodelovanje z njimi na socialnem področju;

6.5 **opozarja**, da je treba ustrezno pomoč pri prilagajanju ponuditi tistim sektorjem in regijam v EU, na katere je vplivala večja integracija med EU ter zahodnimi in južnimi sosednjimi državami.

7. Trgovinska politika EU

ODBOR REGIJ

7.1 **poziva** Komisijo kot partnerja pri pogajanjih s STO, da upošteva naslednje:

- ne sme pozabiti, da liberalizacija ni cilj sam po sebi, temveč sredstvo za doseganje večjega napredka. Zaradi tega liberalizacija ne more biti enodimenzionalna, ampak jo je treba razviti z upoštevanjem vseh socialnih, gospodarskih in institucionalnih posledic, zlasti za neposredno prizadete regionalne in lokalne ravni;
- upoštevati mora načela regionalne in lokalne samouprave pri pogajanjih s STO, v skladu z določbami člena 6 Pogodbe EU in Ustavno pogodbo;

7.2 **pozdravlja** prizadevanja Komisije, da se izboljša preglednost mednarodnih trgovskih pogajanj in vključi interesne skupine iz vseh ustreznih storitvenih dejavnosti. Vendar pa meni, da je treba regionalne in lokalne oblasti ločiti od civilne družbe, ker so demokratično pravno utemeljene in ker urejajo sektor javnih storitev kot del svojih pristojnosti znotraj demokratičnega procesa.

V Bruslju, 23. februarja 2005

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Resolucija Odbora regij o delovnem programu Evropske Komisije in prednostnih nalogah Odbora regij v letu 2005

(2005/C 164/12)

ODBOR REGIJ je,

UPOŠTEVAJOČ delovni program Komisije za 2005 (COM(2005) 15 final);

UPOŠTEVAJOČ strateške cilje 2005-2009 (COM(2005) 12 final);

UPOŠTEVAJOČ operativni program luksemburškega in britanskega predsedstva za leto 2005;

UPOŠTEVAJOČ prednostne naloge luksemburškega predsedstva;

UPOŠTEVAJOČ večletni strateški program 2004-2006 šestih predsedstev;

UPOŠTEVAJOČ protokol o podrobnostih sodelovanja med Evropsko komisijo in Odborom regij (DI CdR 81/2001 rev. 2);

UPOŠTEVAJOČ resolucijo Odbora regij o oživitvi lizbonske strategije (CdR 518/2004);

UPOŠTEVAJOČ resolucijo Evropskega parlamenta z dne 23. februarja 2005 o strateških smernicah Komisije/Zakonodajnem in delovnem programu za leto 2005;

KER se je Evropska komisija zavezala, da bo spodbujala nove oblike uprave;

KER so teritorialne skupnosti pristojne za izvajanje pomembnega dela politik Evropske unije;

KER teritorialne skupnosti sodelujejo pri opredelitvi prednostnih nalog EU in na ta način v veliki meri krepijo demokratično legitimnost politik EU,

sprejel naslednjo resolucijo na 58. plenarnem zasedanju 23. in 24. februarja 2005 (seja dne 24. februarja).

ODBOR REGIJ,

3. **poudarja** svojo obljubo, da bo skupaj z Evropsko komisijo ocenil rezultate izvajanja protokola o sodelovanju, ki je v veljavi od 2001, in takoj pričel s pripravo novega protokola o sodelovanju med obema institucijama;

Splošne ugotovitve

1. **meni**, da se prednostne naloge Odbora regij in Komisije ujemajo, še zlasti kar zadeva prispevek h kampanji za ratificiranje ustavne pogodbe; krepitev ekonomske, socialne in ozemelske kohezije; podporo lizbonski strategiji za rast, zaposlovanje, solidarnost in trajnostni razvoj; krepitev prostora svobode, varnosti in pravičnosti in podporo širitvi Unije in evropski sosedski politiki, ki mora vključevati aktivno sodelovanje regionalnih in lokalnih oblasti;

2. **poudarja** vlogo in mesto regij in mest v razširjeni Evropski uniji in zahteva, da evropska politika preseže le spodbujanje ekonomske, socialne in monetarne unije in se — danes bolj kot kdajkoli prej — osredotoči na uresničevanje resnične politične unije, ki bo temeljila na podpori državljanov in na evropski Ustavi, podpisani 29. oktobra 2004 v Rimu;

4. **vabi** Evropsko komisijo, da odslej upošteva vsebino in duha ustavne pogodbe pri pripravi zakonodaje Skupnosti, še zlasti pri uporabi načela subsidiarnosti in sorazmernosti, in to formalizira v okviru novega protokola o sodelovanju;

5. **se strinja** s stališčem Komisije, da je nerealno zagovarjati več Evrope z manj denarja: nova področja politik Skupnosti zahtevajo dodatna finančna sredstva za doseganje javno objavljenih ambicij;

6. **poudarja** pomembnost spodbujanja kulturne raznolikosti v Evropski uniji, in se veseli, da si bo v skladu s svojimi prednostnimi nalogami še naprej prizadeval za uveljavljanje spoštovanja ter spodbujanja kulturne in jezikovne raznolikosti kot vira bogastva, ki ga je treba ohraniti;

Ratificiranje ustavne pogodbe

7. **meni**, da predstavlja ratificiranje ustavne pogodbe temeljni korak v procesu politične integracije, ki je del evropske integracije; temu procesu se je **pridružil** pri pobudi Tisoč razprav o Evropi in vabi lokalne in regionalne oblasti k še boljšemu sodelovanju pri informativni kampanji in osveščanju o evropski ustavi;

8. **meni**, da je treba bolje seznaniti državljane z evropsko integracijo in evropsko ustavo ter **vabi** Evropsko komisijo k novemu zagonu kampanje;

9. **opozarja** na temeljno vlogo lokalnega in regionalnega tiska v informacijski in komunikacijski mreži za promocijo in pojasnjevanje ukrepanja Skupnosti in vrednot Unije; **vabi** torej Evropsko komisijo, da Odbor regij vključi v novo komunikacijsko strategijo;

Evropska uprava

10. **pozdravlja** prednostni strateški cilj, ki si ga je zastavila Evropska komisija na področju pobude za boljše oblikovanje zakonodaje, in medinstitucionalno sodelovanje v tem okviru; vendar **obžaluje**, da pri teh pobudah lokalne in regionalne oblasti niso v zadostni meri upoštevane in **zahteva** od predsedstva Sveta, Evropskega parlamenta in Komisije, da z njimi tesneje sodelujejo; **obžaluje** tudi, da Evropska komisija v dokumentu letnega programa ne obravnava dodane vrednosti preventivnega posvetovanja regionalni in lokalnih skupnosti na področju spoštovanja subsidiarnosti;

11. **zahteva** izrecno vključevanje svojih predstavnikov v minimalne postopke posvetovanja kot v primeru civilne družbe;

12. **pozdravlja** uvedbo nove metode analize o učinkih za vse večje pobude Evropske komisije, vendar pa **ugotavlja**, da ta ne upošteva v zadostni meri vpliva na regionalne in lokalne oblasti;

13. **vabi** Evropsko komisijo, da ponovno uvede podpis konvencij in tristranskih pogodb in razširi uporabo tega instrumenta na druge politike Skupnosti;

Oživitvev lizbonske strategije

14. **pozdravlja** pomen, pripisan izvajanju ciljev v okviru predlogov za oživitvev lizbonske strategije, kot je zapisano v resoluciji Odbora regij o oživitvi lizbonske strategije. Meni, da vmesni pregled predstavlja dobro priložnost za strateško

usmeritev politik in prihodnost uprave na več ravneh, ki jo Evropska unija potrebuje pri soočanju z izzivi. Ceni, ki se bo plačala za neizpolnjevanje ciljev, zastavljenih v strategiji, je treba prišteti še nesodelovanje regionalnih in lokalnih akterjev pri agendi, njenem oblikovanju in izvajanju;

15. **meni**, da je uspeh lizbonske strategije odvisen od tega, ali se bodo lokalni in regionalni akterji vključili v njeno oblikovanje in izvajanje; **a obžaluje**, da regionalne in lokalne oblasti ter Odbor regij niso vključeni v nov pristop uprave lizbonske strategije; **vztraja** pri vključitvi lokalne in regionalne razsežnosti v nacionalne akcijske načrte in v razpravo o novem pristopu do uprave; **vabi** Komisijo, da upošteva regionalno razsežnost pri zasnovi in oblikovanju strategije na ravni Unije in držav članic;

16. **pozdravlja** idejo partnerstva za rast in zaposlovanje in osrednje koncepte, na katerih temelji: povezovanje ukrepov Evrope, pridobivanje podpore za spremembe in poenostavitev postopkov za sestavo poročil. Vendar svari pred tem, da bi lizbonski akcijski načrt temeljil izključno na ukrepih držav članic na evropski ravni in izgubil izpred oči uravnotežen pristop med gospodarskimi cilji, trajnostnim razvojem in modernizacijo ter izboljšanje evropskega socialnega modela; nadalje **meni**, da naj bo nova socialna agenda sestavni del socialnega stebra lizbonske strategije;

Družba znanja

17. **pozdravlja** objavo Evropske komisije o okvirnem programu za raziskave, tehnološki razvoj in demonstracije 2007-2013 in o okvirnem programu za konkurenčnost in inovacije, ki bo dal uresničevanju družbe znanja nov zagon. Odbor regij **poudarja**, da je potrebno poglavje o regijah vključiti v sedmi okvirni program, ki bo oživel regionalne pobude v Evropskem raziskovalnem prostoru. Nadalje poudarja potrebo po uvedbi mehanizma interaktivnega učenja, ki bo vsem regijam omogočil izkoristiti povečane naložbe v raziskave in inovacije;

18. **podpira** stališče Evropske komisije, da je doseganje ciljev Evropske unije na področju vseživljenjskega učenja ključnega pomena pri oblikovanju družbe znanja v EU, in **poudarja**, da je treba vseživljenjsko učenje obravnavati z vidika konkurenčnosti, razvoja sposobnosti ljudi za udeležbo v gospodarskem življenju, spodbujanja osebnostne rasti z izobraževanjem in usposabljanjem in prav tako njihove sposobnosti sodelovati v družbenem in državljanem življenju;

19. **namerava** dejavno **prispevati** k oblikovanju novih pobud za nadaljevanje agende eEurope, i2010, ki bo z naložbami v raziskovanje, razvoj in razširjanje IKT spodbujala Evropski informacijski prostor brez meja in inovativnost. Še zlasti **poudarja**, da je potrebno zagotoviti, da vse družbene skupine izkoristijo prednosti novih tehnologij, ne samo v smislu gospodarske rasti, ampak tudi udeležbe, transparentnosti in dostopnosti;

20. **se veseli** posodobitve uredb avdiovizualnega sektorja, še posebej direktive o televiziji brez meja. Avdiovizualni mediji ne predstavljajo samo pomembnega kulturnega sektorja, ampak tudi osnovo za razvoj evropskih socialnih vrednot, regionalne in lokalne kulturne identitete in delovanje demokratičnih družb;

Ozemeljska kohezija

21. **ponavlja**, da mora krepitev ekonomske, socialne in ozemeljske kohezije ostati referenčno merilo delovnega programa Evropske unije v letu 2005 za spodbujanje harmoničnega razvoja celotne Skupnosti in za zmanjševanje razlik med razvojnimi ravni regij, ki so se še povečale na račun zadnje širitve, in za odpravljanje zaostanka regij z omejenimi možnostmi;

22. **se zavezuje**, da bo podprl uresničevanje te prednostne naloge s širšim razmislekom o reformi kohezijske politike v prizadevanju za večjo usklajenost med sektorskimi politikami Skupnosti, ki imajo močan teritorialni vpliv, in s ciljem kohezije;

23. **opozarja** na tesno povezavo med učinkovito regionalno politiko na evropski ravni in izvajanjem lizbonske agende. Nadaljevanje regionalne politike EU, ki zajema vse regije, bo pospeševalo prihodnjo rast in konkurenčnost v vseh regijah Evrope; konkurenčnost Unije je odvisna od konkurenčnosti vsake posamezne regije;

24. **je zaskrbljen** za prihodnost regionalnih državnih pomoči, zlasti v povezavi s kohezijsko politiko ter **opozarja** na nevarnost neustreznega upoštevanja ali zapostavljanja cilja konkurenčnosti, le z namenom, da bi našli minimalni kompromis pri pogajanjih o finančni perspektivi; **zahteva**, da se je treba izogibati kakršnemu koli neskladju med konvergenčnim ciljem in regionalnimi državnimi pomočmi, zagotovljenimi najmanj razvitim regijam; v skladu s tem **vabi** Evropsko komisijo, da pripravi okvir za uredbe o državnih pomočeh, ki se razlikujejo po regijah, da bi omogočili ciljne javne naložbe za primere, kadar te lahko popravijo dejanske motnje v delovanju trga, in dosegli cilj teritorialne kohezije;

25. **poudarja** pomen solidarnosti za uspeh in polno uporabo načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Da bi bil prenos nalog in pristojnosti iz Evrope v regije ali iz države v njene regije pravičen in dejanski, ga mora spremljati prenos virov in zmogljivosti: vertikalna solidarnost med središčem in obrobjem ter horizontalna solidarnost med močnejšimi (bogatejšimi, uspešnejšimi, sposobnejšimi) in šibkimi regijami;

26. **ponavlja** svoje prepričanje, da je razvoj prometnih infrastruktur osnovni pripomoček pri izgradnji Evrope, ki olajšuje izmenjave, predstavlja vir gospodarske rasti, s tem ko prispeva k socialni koheziji in oblikovanju Evrope, ki je blizu svojim državljanom. Prilagoditev ravnovesja med prevoznimi sredstvi je nujen pogoj za trajnosten razvoj vseevropskih omrežij s poudarkom na predpisih na področju pomorskega, železniškega in zračnega sektorja;

Trajnostni razvoj

27. **poziva** Komisijo, naj prizna vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri oblikovanju sedmih tematskih strategij, ki izvirajo iz šestega okoljskega akcijskega programa, in **spodbuja** Evropsko komisijo, naj preuči zasluge večje uporabe mestnih razvojnih sporazumov ali tristranskih sporazumov kot v primeru tematske strategije o mestnem okolju in dopolni sedanjo zakonodajo;

28. **pozdravlja** začetek veljavnosti Kjotskega protokola in poziva lokalne in regionalne oblasti, da trdno podprejo uresničevanje ciljev, zastavljenih v protokolu;

29. **odobrava** strateški pristop Komisije do razvoja podeželja in **poudarja**, da je treba jasno opredeliti dodano vrednost evropske strategije; za razvijanje splošnega okvira politik za podeželska območja in razvojno politiko podeželja naj skrbijo države članice, regije in lokalne oblasti;

30. **zavzema** se, da predlog za instrument solidarnosti in hitro posredovanje sledi celovitemu pristopu, ki zajema vse vidike za zaščito pred civilizacijskimi nesrečami s preventivnimi ukrepi, reševalnimi službami in nadaljevalnimi ukrepi in zagotavlja sredstva za lažjo vključevanje in usklajevanje visoko specializiranih sil iz različnih držav članic in regij;

31. **spodbuja** pobude za trajnostni razvoj in še zlasti poudarja, da bi ukrepi in financiranje Skupnosti na področju izboljšanja okolja morali delovati kot gonilo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni;

32. **spodbuja** EU, da postane zagovornica trajnostnega modela proizvodnje in distribucije in prehranjevalnih proizvodov, ki skrbi za okoljske vire, ohranjanje biološke raznolikosti in kakovost proizvodov ter načinov proizvodnje;

33. **pozdravlja** priznanje Evropske komisije, da je potrebno predlagati horizontalen in celosten pristop za pomorsko politiko Evropske unije.

Prostor svobode, varnosti in pravičnosti

34. **pozdravlja** zavzemanje Evropske komisije za konsolidacijo prostora svobode, varnosti in pravičnosti, zlasti z uporabo metode Skupnosti, in torej **pristaja** na strateški cilj varnosti za državljane, ki si ga je zastavila Evropska komisija;

35. **podpira** širše smernice haaškega programa za krepitev svobode, varnosti in pravičnosti v EU in zelo **obžaluje**, da ne omenja sodelovanje teritorialnih skupnosti Evropske unije pri izvajanju politik ter **odločno vabi** Evropsko komisijo k upoštevanju te institucionalne, politične in operativne stvarnosti v raznih akcijskih načrtih, ki bodo oblikovani v naslednjih mesecih;

36. **ponavlja** svoje priporočilo za uporabo strukturnih skladov v podporo in za razvoj instrumentov uresničevanja prostora svobode, varnosti in pravičnosti in **vabi** Evropsko komisijo, naj poskrbi za učinkovitost smernic tretjega kohezijskega poročila;

37. **pozdravlja** večjo osredotočenost na krepitev boja proti terorizmu, a opozarja, da pri tem ne sme prihajati do kršenja državljskih svoboščin, in **poziva** k predvideni krepitvi mreže in zmogljivosti za vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti;

38. **vabi** Evropsko komisijo, da upošteva predloge Odbora regij o novem akcijskem načrtu Skupnosti za spodbujanje aktivnega evropskega državljanstva;

Proces širitve Evropske unije

39. **opozarja** na svojo privrženost procesu širitve, zlasti z medkulturnim političnim dialogom med predstavniki lokalnih in regionalnih skupnosti držav članic, držav kandidat in predpristopnih kandidat;

40. **vabi** Evropsko komisijo k bolj dejavnemu spodbujanju demokratične decentralizacije v procesu širitve in predpristopne politike, v tej zvezi **priporoča** povečanje predpristopne pomoči

za okrepitev administrativnih zmogljivosti na regionalni in lokalni ravni in v ta namen spodbuja izmenjavo izkušenj najboljših praks;

41. **meni, da je primerno**, da se ovrednoti prispevek lokalne in regionalne demokracije v procesu demokratične konsolidacije na zahodnem Balkanu, kjer je zaščita etničnih manjšin predpogoj;

42. **obžaluje**, da v Stabilizacijsko-pridružitvenem sporazumu med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Republiko Hrvaško na drugi strani ni predvidena ustanovitev skupnega mešanega odbora Hrvaška — Odbor regij ter poziva Evropsko komisijo, da čim hitreje predlaga praktično rešitev;

Politika sosedstva

43. **se pridružuje** zavezi Evropske komisije o politiki sosedstva in se v celoti strinja z njeno analizo o izzivih za varnost, stabilnost in blaginjo evropske celine;

44. **vabi** Evropsko komisijo, da upošteva prispevek čezmejnega in medregionalnega sodelovanja, tako v okviru novega instrumenta sosedstva kot pri akcijskih načrtih, in **zahteva**, da sodeluje pri oblikovanju, izvajanju in ovrednotenju nove politike;

45. ob priložnosti desete obletnice barcelonske deklaracije **vabi** konferenco EUROMED, da lokalnim in regionalnim skupnostim nameni dejavnejšo udeležbo pri evro-mediteranskem partnerstvu in **opozarja** na svoj predlog o oblikovanju organa, ki bo predstavljal decentralizirane skupnosti na poddržavni ravni držav članic in partneric sredozemske kotline;

46. **poudarja** strateški pomen partnerstva z Rusijo in priložnost za obravnavo možnosti čezmejnega sodelovanja na lokalni in regionalni ravni z avtonomno regijo Kaliningrad;

47. **meni**, da bi bilo treba podpirati demokratične procese v nekaterih sosednjih državah, kot nedavno v Ukrajini in Georgiji, in poudarja pomen gospodarskega, administrativnega in kulturnega sodelovanja, ki mu lahko teritorialne skupnosti Unije doprineejo svoj prispevek;

48. **zadolži** svojega predsednika, da to resolucijo izroči Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu ter luksemburškemu in britanskemu predsedstvu.

V Bruslju, 24. februarja 2005

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Resolucija Odbora regij o oživitvi Lizbonske strategije

(2005/C 164/13)

ODBOR REGIJ,

OB UPOŠTEVANJU poročila skupine izvedencev, ki ji je predsedoval Wim KOK, z naslovom *Soočenje z izzivom. Lizbonska strategija za rast in zaposlovanje*, november 2004;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije o z naslovom *Strateški cilji za obdobje 2005-2009 — Evropa 2010: partnerstvo za evropsko prenovu — blaginja, solidarnost in varnost* ⁽¹⁾;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije o *načrtu dela Komisije za leto 2005* ⁽²⁾;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Evropskemu svetu, ki bo spomladi 2005, z naslovom *Skupna prizadevanja za rast in zaposlovanje: nov zagon lizbonske strategije* ⁽³⁾;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja z dne 29. septembra 2004 o *vmesni oceni lizbonske strategije* (CdR 152/2004);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja z dne 18. novembra 2004 o dokumentu *Znanost in tehnologija: ključ do evropske prihodnosti — Smernice za evropsko politiko podpore raziskovanju* (CdR 194/2004);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja z dne 23. februarja 2005 o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z naslovom: *Gradnja naše skupne prihodnosti: politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije 2007-2013* (CdR 162/2004);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja z dne 23. februarja 2005 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o *enotnem akcijskem načrtu na področju vseživljenjskega učenja* (CdR 258/2004);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja z dne 23. februarja 2005 o *socialni razsežnosti globalizacij* (CdR 328/2004);

KER so teritorialne skupnosti pristojne za izvajanje velikega dela politik EU;

KER teritorialne skupnosti, s tem ko prispevajo k opredeljevanju prednostnih nalog EU, v veliki meri krepijo demokratično legitimnost politik EU;

je na 58. plenarnem zasedanju 23. in 24. februarja 2005 (seja z dne 24. februarja) sprejel to resolucijo.

Cilji lizbonske strategije

1. **ponovno izreka** podporo lizbonski strategiji, katere izvajanje je prednostna politična strategija Evropske unije do leta 2010;

2. z veseljem **sprejema** uvrstitev lizbonske strategije med prednostne naloge Evropske komisije v petletnem obdobju 2005-2009;

3. **poudarja**, da je za doseg lizbonskih ciljev ⁽⁴⁾ potrebna celovita strategija, v katero morajo biti vključene vse države članice in katere cilj je povečanje gospodarske rasti in ustvarjanje novih delovnih mest, zlasti s pospeševanjem strukturnih reform za spodbujanje konkurenčnosti in inovacij ter

z dokončno vzpostavitev notranjega trga; s posodobitvijo evropskega socialnega modela z naložbami v človeške vire ter z bojem proti socialni izključenosti; z ustvarjanjem pogojev za zdrav razvoj gospodarstva ter z ugodnimi obeti za gospodarstvo s pravilnim odmerjanjem makroekonomskih politik; s spodbujanjem na znanju temelječega gospodarstva s pomočjo politik, ki bi bile bolje prilagojene potrebam informacijske družbe ter potrebam raziskav in razvoja; s krepitvijo regionalne kohezije v Evropski uniji ⁽⁵⁾;

4. **poudarja**, da predlogi na tem področju ne morejo uspeti brez aktivnih in strateških prizadevanj za spodbujanje pravic in enakosti med moškimi in ženskami na vseh področjih življenja;

⁽¹⁾ COM (2005) 12, 26.01.2005

⁽²⁾ COM (2005) 15, 26.01.2005

⁽³⁾ COM (2005) 24, 02.02.2005

⁽⁴⁾ V skladu s točko 5 sklepov Evropskega sveta v Lizboni, 23. in 24. marca 2000.

⁽⁵⁾ Točka 6 sklepov

Uresničevanje ciljev lizbonske strategije, verodostojna kohezijska politika ter tem ambicijam prilagojen finančni okvir: trije neločljivi elementi

5. **pozdravlja** zavezo Komisije, da predlaga cilje in inštrumente nove kohezijske politike, ki bo skladna z lizbonsko strategijo, toda **ostaja prepričan**, da se ta zaveza ne more udeležiti, če Evropska unija temu ne nameni ustreznih sredstev;

6. **poudarja** poziv Evropske komisije evropskim lokalnim in regionalnim skupnostim, naj v okviru politike strukturnih skladov sodelujejo pri pripravi projektov, ki bodo omogočili to politiko uskladiti z lizbonsko strategijo ⁽¹⁾;

7. **meni**, da so strukturne politike Skupnosti prvovrsten primer dodatne vrednosti Evropske politike. Investiranje EU na področja raziskav in razvoja, v čezmejne izmenjave ter v infrastrukturne projekte poteka v smislu partnerskega pristopa, zaje tega v lizbonski strategiji, z namenom povečati rast, konvergenco, konkurenčnost in trajnostni razvoj;

8. **poziva** evropske institucije, da se osredotočijo na učinkovito izvajanje že sprejetih sklepov in se izogibajo uvajanju novih procesov ali opredeljevanju novih ciljev. Na lizbonsko strategijo se ne sme sklicevati vseppek ob vsakršni novi zakonodajni pobudi Skupnosti; te morajo kljub vsemu imeti pravno podlago v Pogodbah ter biti skladne s pravili dobrega upravljanja.

Izvajanje lizbonske strategije: za koherentnejše in demokratičnejše ekonomsko in socialno upravljanje

9. **obžaluje**, da je pristop Komisije osredotočen izključno na razmerje med centralnimi oblastmi državami članicami ter da lokalne in regionalne oblasti ne morejo neposredno sodelovati pri komuniciranju na evropski ravni. Priprava nacionalnih akcijskih načrtov in njihovo izvajanje je skorajda izključno v rokah držav članic; glede na to, da je eden od razlogov za zamudo pri izvajanju lizbonske agende pomanjkanje dejanskega decentraliziranega pristopa, **ponavlja** svojo zahtevo po intenzivnejšem in bolj decentraliziranem izvajanju lizbonske strategije, v skladu s sklepi Evropskega sveta v Lizboni, ki navedajo, da bo „pristop (pri izvajanju lizbonske strategije), v skladu z načelom subsidiarnosti, povsem decentraliziran; Unija, države članice, regionalne in lokalne skupnosti, socialni partnerji ter civilna družba bodo dejavno vključeni v razne oblike partnerstev“ ⁽²⁾;

10. **meni**, da tako strukturne reforme kot vzpostavitev notranjega trga, potrebne za uresničitev lizbonskih ciljev, ne

smejo potekati na račun socialne kohezije in jih morajo zato spremljati znatne ekonomske, socialne in izobraževalne naložbe;

11. **poudarja**, da je uresničitev ciljev lizbonske strategije možna le, če sprejeti ukrepi omogočajo največjo možno raven udeležbe državljanov Evrope v evropskem gospodarstvu in **priporoča**, da spodbujanje aktivne udeležbe državljanov v gospodarstvu ter odprava ovir, ki to preprečujejo, postaneta načelo vsake ekonomske politike;

12. **opozarja**, da je posodobitev evropskega socialnega modela z naložbami v človeške vire in preprečevanjem socialne izključenosti osnova za izvajanje lizbonske strategije. Odbor regij je zaskrbljen nad dejstvom, da sporočilo Komisije ne omenja nadaljevanja boja proti socialni izključenosti.

13. **ocenjuje**, da mora razprava o prihodnji socialni agendi potekati v okviru razprave o oživitvi lizbonske strategije in da je treba nacionalna prizadevanja usmeriti v ustvarjanje novih delovnih mest ter v boj proti oviram za zaposlovanje, zaradi katerih so nesorazmerno prizadete zlasti ženske, starejše osebe, nekvalificirani delavci pa tudi priseljenci. Poleg tega je za povečanje zaposlenosti in izboljšanje delovnih mest treba še precej narediti za to, da bi evropski trg dela dejansko spodbujal mobilnost;

14. **priporoča**, da se skrb za okolje vključi v vse politike;

15. **ponavlja** svoje zavzemanje za to, da se vsem trem stebrom lizbonske strategije — ekonomskemu, socialnemu in okoljskemu — nameni enako pozornost, tako da je kakovost življenja še naprej osrednja skrb;

16. **poudarja** temeljno vlogo podjetništva in inovacij; **poziva** k zmanjšanju birokracije, s čimer bi spodbudili podjetništvo, ter k izvedbi informacijskih kampanj, usmerjenih v podporo podobe podjetnikov, odpravo stigmatiziranja zaradi neuspeha in utrjevanje evropskega podjetniškega duha;

17. **ocenjuje**, da je glavna šibkost lizbonske strategije njeno izvajanje, zlasti na ravni držav članic. Da bi stanje izboljšali, mora lizbonski proces postati bolj ciljno usmerjen, preglednejši in demokratičnejši. Odbor regij zato podpira zahtevo ⁽³⁾ po uvedbi informacijske kampanje na evropski ravni, z namenom, da bi evropske državljanke seznanili z lizbonsko agendo in s tem, kako ta lahko vpliva na njihovo vsakdanje življenje;

⁽¹⁾ Stran 11 (EN), COM 2005 (24)

⁽²⁾ Točka 38 v sklepih

⁽³⁾ Pripravila jo je skupina izvedencev za prihodnost socialne politike v razširjeni Evropi.

18. v primeru, da bi Svet sprejel predlog Komisije, da se na ravni vsake države članice imenuje „gospa“ ali „gospod Lizbona“, brez da bi s tem ustvarjali nove upravne strukture, slednje **poziva**, naj tesno sodelujejo s teritorialnimi skupnostmi;

19. **obžaluje**, da Komisija ne predvideva ne primerjalnega ocenjevanja ne razvrščanja, kar otežuje ocenjevanje in primerjanje prizadevanj za reformo v državah članicah. Razvrščanje in analiza obstoječih prednosti in slabosti na nacionalni in, po potrebi, tudi na regionalni ravni, bi povečala tekmovalnost in pritisk v prid doseganja znatnega napredka pri izvajanju reform.

20. **pozdravlja** predlog Komisije, da sedanjo množico letnih poročil nadomesti eno samo letno strateško poročilo; in **vabi** države članice, naj v pripravo nacionalnih načrtov vključijo lokalne in regionalne skupnosti, tako da bodo upoštevane posebnosti in prednostne naloge lokalnih in regionalnih skupnosti pri izvajanju lizbonske strategije;

21. **obžaluje**, da strategija Komisije ni uspela vključiti lokalnih in regionalnih oblasti in da sodelovanje, ki se je razvilo v tem okviru, poteka v glavnem na medvladni ravni. Zato zahteva, da Komisija pripravi predlog za reformo odprte metode usklajevanja, tako da bodo vključene lokalne in regionalne oblasti. Odbor regij prav tako **vabi** Komisijo, da se, v duhu bele knjige o dobrem upravljanju, z Odborom regij posvetuje preden izda mnenja, ki jih predvideva ta člen;

22. **ponavlja**, da se je Komisija v svoji pobudi za boljše pripravo zakonov obvezala, da bo razvila instrument analize družbenih, ekonomskih in okoljskih vplivov predlogov zakonov ter da bo vsakemu predlogu priložila tudi oceno njegovega vpliva z vidika subsidiarnosti. Odbor regij z zanimanjem pričakuje te korake;

Uskladitev lizbonske strategije s paktom stabilnosti in rasti

23. **trdi**, da EU ne bo dosegla potrebne ravni rasti, zaposlenosti in socialne kohezije, če makro-ekonomski okvir držav članic ne bo usklajen z lizbonsko strategijo in če ne bo prišlo do izboljšanja koherentnosti ekonomskih instrumentov Skupnosti;

24. **se strinja** s ciljem, da mora Pakt stabilnosti in rasti, v skladu z določbami Pogodbe o ustanovitvi Evropske

skupnosti⁽¹⁾, v večji meri upoštevati trajanje učinkov stanja gospodarstva ter proračunsko izvedljivost; **meni**, da bi morala biti „celovita ocena“, ki jo navaja člen 104.6 PES, natančneje opredeljena, vključevati bi morala upoštevanje trajanje naložb javnih organov, povezanih z izvajanjem lizbonske strategije; in **predlaga** revizijo Pakta stabilnosti in rasti, da bi postal bolj prožen in da bi upošteval različne ekonomske stvarnosti držav članic EU. To pa mora potekati brez škode za disciplino kriterijev pakta in brez izključevanja določenih vrst izdatkov iz izračuna proračunskega primanjkljaja;

25. **odobrava** predlog Evropske komisije za povečanje zneska finančnih sredstev, namenjenih razvoju čezevropskih omrežij, s tem da imajo posebno prednost čeznacionalni projekti, ki spodbujajo intemodalnost in uporabo trajnih prevoznih sredstev, saj bo to olajšalo soočanje s problemi naraščanja prometa in trgovanja;

Prispevek storitev splošnega pomena k oživitvi lizbonske strategije

26. **se veseli** dejstva, da je Komisija prepoznala skrbi, ki jih je izrazil zlasti Odbor regij⁽²⁾ glede uporabe načela države izvora v osnutku direktive o storitvah⁽³⁾;

27. **obžaluje**, da Komisija ne omenja konkretnega spremljanja bele knjige o storitvah splošnega pomena⁽⁴⁾;

28. **ocenjuje**, da se je pri državnih pomočeh treba nujno osredotočiti na ovrednotenje za Skupnost pomembnih horizontalnih ciljev, kot so: zaposlovanje, regionalni razvoj, okolje, izobraževanje in raziskave, zlasti s spodbujanjem inovativnih majhnih in srednje velikih podjetij. Namesto da si prizadeva za količinsko zmanjšanje državnih pomoči, se mora EU osredotočiti na izboljšanje sistema državnih pomoči, da bi lahko dolgoročno zagotovila kakovostno izvajanje storitev;

29. **podpira** tudi uvedbo analiz vplivov, s ciljem bolje opredeliti državne pomoči, ki imajo majhen učinek na konkurenco in na trgovanje na ravni EU, lahko pa zapolnijo obstoječe tržne vrzeli, prispevajo k razvoju zaostalih regij ter spodbujajo podjetništvo. Na koncu Odbor regij **spodbuja** Komisijo, naj nadaljuje prizadevanja za to, da bi lokalnim in regionalnim skupnostim omogočila večjo pravno varnost ter večjo preglednost pri financiranju in upravljanju storitev splošnega pomena;

⁽¹⁾ Člen 104.6 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem

⁽²⁾ CdR 154/2004 fin

⁽³⁾ COM (2005) 24, str. 18

⁽⁴⁾ COM (2005) 24, str. 18

Evropskemu prostoru znanja naproti

30. **podpira** poziv Komisije za ustanovitev inovacijskih polov na regionalni in lokalni ravni, ki bi inovativna majhna in srednje velika podjetja, univerze ter ustrezne finančne in poslovne strukture povezali v mrežo;

31. **podpira** predlog za sklenitev pakta znanja, ki naj bi obnovil skupno zavezo Unije in držav članic, da bodo razvijale raziskave, inovacije in izobraževanje. Cilj pakta bi bil združiti različne na znanje vezane programe ter določiti končen seznam količinsko opredeljenih ciljev, v uresničevanje katerih bi bili vključeni akterji s področja politike znanja v Evropi; **predlaga**, da države članice v prihodnje namenijo 3 % svojega BDP za raziskave; ter **poziva** vse ravni oblasti, naj uvedejo ukrepe, s katerimi bi študente privabili k raziskavam;

32. **poudarja** posebno pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri udejanjanju celovitega koncepta izobraževanja in vseživljenjskega učenja za doseganje družbe znanja. Tako inovativnost na področju poklicne etike kot učenje tujih jezikov, ki je bistveno za povečanje mobilnosti, sta temeljna elementa tega koncepta.

33. **opozarja**, da je bistveni element lizbonske strategije raznolikost davčnih instrumentov in poziva države članice, naj

oblikujejo konkurenčne davčne ugodnosti, da bi povečale naložbe v zasebni sektor, zlasti v raziskave;

34. **podpira** vzpostavitev evropskega pakta za mladino, ki bi se osredotočil na probleme brezposelnosti ter na socialno in poklicno vključevanje;

35. **poziva** k pripravi evropskega programa o staranju prebivalstva, ki bi izkoristil znanje in izkušnje najstarejšega evropskega prebivalstva;

Globalni kontekst lizbonske strategije

36. **ocenjuje**, da lizbonska strategija ne more uspeti, če se Evropska unija na mednarodni ravni ne zavzame za upravljanje globalizacije s pomočjo učinkovitejših in pravičnejših pravil glede konkurence, socialnih pravic, okolja in intelektualne lastnine.

37. **verjame**, da priseljevanje iz tretjih držav lahko pomeni priložnost za novo dinamiko in nove ideje v evropskem gospodarstvu in **daje vse priznanje** Evropski komisiji, ker se je obvezala, da bo predlagala boljši pristop k zakonitemu priseljevanju.

38. **zadolži** svojega predsednika, da to resolucijo preda Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu ter luksemburškemu in britanskemu predsedstvu.

V Bruslju, 24. februarja 2005

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB